

**Daňové zataženie
podnikajúcej fyzickej osoby
a spoločníka spoločnosti
s ručením obmedzeným**

Diplomová práca

**Vedúci práce:
Ing. Miloš Grásgruber, Ph.D.**

**Bc. Ivana Káčerová
(rodné priezvisko: Kristová)**

Brno 2017

Pod'akovanie

Na tomto mieste by som rada pod'akovala vedúcemu mojej diplomovej práce pánovi Ing. Milošovi Grásgruberovi, Ph.D. za ochotu a čas, ktorý mi venoval počas konzultácií, za jeho cenné rady a pripomienky, ktoré mi pomohli pri spracovaní tejto záverečnej práce.

Taktiež by som rada pod'akovala manželovi a zvyšku mojej rodiny za trpezlivosť a podporu počas písania práce aj počas celého štúdia.

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že som prácu: **Daňové zaťaženie podnikajúcej fyzickej osoby a spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným**

vypracovala samostatne a všetky použité pramene a informácie uvádzam v zozname použitej literatúry. Súhlasím, aby moja práca bola zverejnená v súlade s § 47b zákona č. 111/1998 Zb., o vysokých školách a o zmene a doplnení ďalších zákonov (zákon o vysokých školách), v znení neskorších predpisov, a v súlade s platnou *Smernicou o zverejňovaní vysokoškolských záverečných prác*.

Som si vedomá, že sa na moju prácu vzťahuje zákon č. 121/2000 Zb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brne má právo na uzavretie licenčnej zmluvy a využitie tejto práce ako školského diela podľa § 60 odst. 1 autorského zákona.

Ďalej sa zaväzujem, že pred spísaním licenčnej zmluvy o využití diela inou osobou (subjektom) si vyžiadam písomné stanovisko univerzity o tom, že predmetná licenčná zmluva nie je v rozpore s oprávnenými záujmami univerzity, a zaväzujem sa uhradiť prípadný príspevok na úhradu nákladov spojených so vznikom diela, a to až do ich skutočnej výšky.

V Brne dňa 15. mája 2017

Abstract

Káčerová, I. Tax burden of a self-employed person and a partner of a limited liability company. Diploma thesis. Brno: Mendel university in Brno, 2017.

This thesis deals with a problem of choosing an appropriate form of business. Tax burden of a self-employed person is analysed, as well as of a partner of a limited liability company. The tax burden is primarily examined from a perspective of contributions to the social and health insurance at different levels of the tax base. In case of a limited liability company, several variants of remuneration for a business partner are reviewed. Furthermore, this paper contains a comparison of a development of the overall tax burden in the period between 2014 and 2017. Finally, influence of a business form on the retirement pension is investigated. In the end of this paper, specific recommendations on choosing the most suitable form of business based on the given tax bases, the total income tax burden and the future retirement pension for virtual entrepreneurs are stated.

Keywords

Tax burden, income tax, self - employed, limited liability company, social and health insurance, retirement pension

Abstrakt

Káčerová, I. Daňové zaťaženie podnikajúcej fyzickej osoby a spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným. Diplomová práca. Brno: Mendelova univerzita v Brne, 2017.

Táto diplomová práca sa zaoberá problematikou výberu vhodnej formy podnikania. Je v nej skúmané daňové zaťaženie podnikajúcej fyzickej osoby, tzn. osoby samostatne zárobkovo činnnej a spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným. Daňové zaťaženie je skúmané s prihliadnutím na odvody sociálneho a zdravotného poistenia pri rôznych výškach základu dane. V rámci spoločnosti s ručením obmedzeným sú zohľadnené viaceré varianty odmeňovania spoločníka. Práca obsahuje komparáciu vývoja celkového zaťaženia v sledovanom období rokov 2014 až 2017. V neposlednom rade je v práci znázornený vplyv právnej formy podnikania na starobný dôchodok poplatníka. V závere práce je vyslovené konkrétne odporúčenie týkajúce sa zvolenia si najvhodnejšej formy podnikania fiktívnym podnikateľom pri daných základoch dane s prihliadnutím na celkové zaťaženie príjmov a budúci starobný dôchodok.

Kľúčové slová

Daňové zaťaženie, daň z príjmov, osoba samostatne zárobkovo činná, spoločnosť s ručením obmedzeným, sociálne a zdravotné poistenie, starobný dôchodok

Obsah

1	Úvod	13
2	Ciel' práce a metodika	14
2.1	Ciel' práce.....	14
2.2	Metodika.....	14
3	Literárna rešerš	16
3.1	Formy podnikania v ČR.....	16
3.2	Fyzická osoba podnikateľ'.....	17
3.3	Spoločnosť s ručením obmedzeným.....	19
3.4	Voľba právnej formy podnikania.....	21
3.5	Dane z príjmov fyzických osôb.....	25
3.6	Dane z príjmov právnických osôb.....	31
3.6.1	Zdaňovanie príjmov spoločníka s.r.o.....	34
3.7	Sociálne zabezpečenie.....	36
3.7.1	Systém sociálneho poistenia v ČR.....	36
3.7.2	Výpočet starobného dôchodku 2016.....	40
3.7.3	Zdravotné poistenie v ČR.....	44
3.8	Zmeny v daniach z príjmov v sledovanom období.....	46
3.9	Výskumy daňového zaťaženia.....	51
4	Vlastná práca	53
4.1	Základné údaje o fiktívnom podnikateľ'ovi.....	53
4.2	Daňové a celkové zaťaženie OSVČ.....	55
4.2.1	Zmena základných predpokladov.....	71
4.2.2	Výdaje percentom z príjmov.....	73
4.3	Daňové a celkové zaťaženie spoločníka s.r.o.....	79
4.3.1	Porovnanie skúmaných variantov v roku 2016.....	90
4.3.2	Vývoj celkového zaťaženia v rokoch 2014 - 2017.....	92

4.3.3	Komparácia celkového zaťaženia konkrétneho variantu odmeňovania v sledovanom období	94
4.4	Porovnanie oboch foriem podnikania	98
4.5	Vývoj výhodnosti konkrétnych foriem podnikania	103
4.6	Starobný dôchodok OSVČ a spoločníka s.r.o.....	106
5	Diskusia a záver	110
6	Literatúra	114
	Prílohy	118

Zoznam obrázkov

Obr. 1	Právne formy podnikania v ČR	16
Obr. 2	Spôsoby uplatnenia výdajov pri príjmoch zo samostatnej činnosti	29
Obr. 3	Hraničné hodnoty priebehu celkového zaťaženia OSVČ v roku 2016	63
Obr. 4	Priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2016	64
Obr. 5	Hraničné hodnoty priebehu celkového zaťaženia OSVČ v roku 2017	67
Obr. 6	Priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2017 a 2016	68
Obr. 7	Celkové zaťaženie OSVČ v sledovanom období	71
Obr. 8	Celkové zaťaženie OSVČ uplatňujúcej paušálne výdaje v rokoch 2014 až 2017	77
Obr. 9	Vývoj celkového zaťaženia OSVČ uplatňujúcej paušálne výdaje v roku 2016 a 2017	78
Obr. 10	Porovnanie oboch foriem podnikania v roku 2016	100
Obr. 11	Porovnanie oboch foriem podnikania v roku 2017	103
Obr. 12	Vývoj výhodnosti konkrétnych foriem podnikania v roku 2016	105

Zoznam tabuliek

Tab. 1	Prehľad rozdelenia živností podľa ZŽP	18
Tab. 2	Rozdiely medzi OSVČ a s.r.o.	24
Tab. 3	Výpočet dane z príjmov FO	27
Tab. 4	Maximálne hranice paušálnych výdajov v roku 2016	31
Tab. 5	Základ dane z príjmov právnických osôb	33
Tab. 6	Výpočet dane z príjmov právnických osôb	34
Tab. 7	Redukčné hranice starobného dôchodku pre rok 2016	41
Tab. 8	Základná výmera a percentuálna výmera pre rok 2017	42
Tab. 9	Redukčné hranice starobného dôchodku pre rok 2017	42
Tab. 10	Hodnoty ukazovateľov pre rok 2017	51
Tab. 11	Zaťaženie OSVČ v roku 2014 [Kč]	56
Tab. 12	Priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2014	57
Tab. 13	Zaťaženie OSVČ v roku 2015 [Kč]	58
Tab. 14	Priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2015	59
Tab. 15	Zaťaženie OSVČ v roku 2016 [Kč]	60
Tab. 16	Intervaly daňových základov s rôznymi podmienkami [Kč]	62
Tab. 17	Priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2016	63
Tab. 18	Zaťaženie OSVČ v roku 2017 [Kč]	65
Tab. 19	Medziročné percentuálne nárasty minimálnych vymeriavacích základov SP a ZP	66
Tab. 20	Priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2017	66
Tab. 21	Porovnanie celkového zaťaženia v rokoch 2014 až 2017 pri konkrétnych ZD [%]	69

Tab. 22	Porovnanie daňového zaťaženia v rokoch 2014 až 2017 pri konkrétnych ZD [%]	70
Tab. 23	Porovnanie celkového zaťaženia v rokoch 2014 – 2017	70
Tab. 24	Zvyšovanie daňového zvýhodnenia na vyživované deti v rokoch 2014 – 2017 [Kč]	72
Tab. 25	Max. výška zľavy za umiestnenie dieťaťa v rokoch 2014 – 2017 [Kč]	72
Tab. 26	Porovnanie celkového zaťaženia v rokoch 2014 až 2017 pri nových predpokladoch [%]	72
Tab. 27	Porovnanie daňového zaťaženia v rokoch 2014 až 2017 pri nových predpokladoch [%]	73
Tab. 28	Výdaje percentom z príjmov rokoch 2014 – 2017	74
Tab. 29	Výdaje uplatnené percentom z príjmov v roku 2016	75
Tab. 30	Celkové zaťaženie OSVČ uplatňujúcej paušálne výdaje v rokoch 2014 až 2017 [%]	76
Tab. 31	Rozdiely v celkovom zaťažení pri uplatnení paušálnych výdajov v rokoch 2016 a 2017	77
Tab. 32	Zaťaženie pri podiely na zisku (bez SP) pre rok 2016 [Kč]	80
Tab. 33	Zaťaženie pri podiely na zisku s dobrovoľnou účasťou na dôchodkovom poistení pre rok 2016 [Kč]	81
Tab. 34	Zaťaženie pri podiely na zisku (bez SP) pre rok 2016 [Kč]	82
Tab. 35	Zaťaženie pri odmene jednatel'ovi 1 000 Kč a podiely na zisku pre rok 2016 [Kč]	83
Tab. 36	Zaťaženie pri odmene jednatel'ovi 20 000 Kč a podiely na zisku pre rok 2016 [Kč]	85
Tab. 37	Zaťaženie pri odmene jednatel'ovi 1 000 Kč, mzde 50 000 Kč a podiely na zisku pre rok 2016 [Kč]	87
Tab. 38	Zaťaženie pri vyplácaní mzdy pre rok 2016 [Kč]	89
Tab. 39	Celkové zaťaženie všetkých variantov v roku 2016 [%]	90

Tab. 40	Celkové zaťaženie všetkých variantov spolu s variantom „NOP so SP“ v roku 2016	91
Tab. 41	Maximálne a minimálne hodnoty celkového zaťaženie jednotlivých variantov v rok 2016	92
Tab. 42	Celkové zaťaženie všetkých variantov v roku 2014 [%]	92
Tab. 43	Celkové zaťaženie všetkých variantov v roku 2015 [%]	93
Tab. 44	Celkové zaťaženie všetkých variantov v roku 2016 [%]	93
Tab. 45	Celkové zaťaženie všetkých variantov v roku 2017 [%]	93
Tab. 46	Celkové zaťaženie podielu na zisku bez SP v rokoch 2014 - 2017 [%]	94
Tab. 47	Celkové zaťaženie podielu na zisku so SP v rokoch 2014 - 2017 [%]	94
Tab. 48	Celkové zaťaženie – nízka odmena a podiel na zisku v rokoch 2014 - 2017 [%]	95
Tab. 49	Celkové zaťaženie – vysoká odmena a podiel na zisku v rokoch 2014 - 2017 [%]	95
Tab. 50	Celkové zaťaženie – mzda, odmena a podiel na zisku v rokoch 2014 - 2017 [%]	96
Tab. 51	Variant odmeňovania „MOP“ s prihliadnutím na zaručenú mzdu [Kč]	96
Tab. 52	Celkové zaťaženie – mzda v rokoch 2014 - 2017 [%]	97
Tab. 53	Variant odmeňovania „mzda“ s prihliadnutím na zaručenú mzdu [Kč]	97
Tab. 54	Porovnanie oboch foriem podnikania v roku 2016	99
Tab. 55	Porovnanie oboch foriem podnikania v roku 2017	102
Tab. 56	Vývoj výhodnosti konkrétnych foriem podnikania v roku 2016	104
Tab. 57	Vývoj výhodnosti konkrétnych foriem podnikania v roku 2016 - detailne	104

Tab. 58	Starobný dôchodok OSVČ a spoločníka s.r.o. v roku 2016 [Kč]	107
Tab. 59	Starobný dôchodok OSVČ v rovnakej výške ako dôchodok spoločníka s.r.o. [Kč]	108

Zoznam skratiek

a.s.	akciová spoločnosť
CZ	celkové zaťaženie
ČR	Česká republika
FO	fyzická osoba
MOP	mzda, odmena jednatel'ovi, podiel na zisku
NOP	nízka odmena jednatel'ovi, podiel na zisku
OSVČ	osoba samostatne zárobkovo činná
PO	právnická osoba
s.r.o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
SP	sociálne poistenie
VOP	vysoká odmena jednatel'ovi, podiel na zisku
VZ	vymeriavací základ
ZDP	zákon o daniach z príjmov
ZD	základ dane
ZP	zdravotné poistenie

1 Úvod

Každý jeden z nás skôr či neskôr čelí otázke, akým spôsobom bude získavať prostriedky pre uspokojenie základných životných potrieb, pre uspokojenie potreby oddychu, relaxu a rozvoja svojej osobnosti prostredníctvom venovania sa svojim záľubám a koníčkam. Dnešná moderná doba ponúka široké možnosti profesionálneho uplatnenia vo veľkom množstve rôznorodých odvetví. Na trhu práce rozoznávame vo všeobecnosti tri typy ľudí: zamestnancov, podnikateľov (živnostníkov) a nezamestnaných. Zámerom každého je v ideálnom prípade, zaradiť sa medzi prvé dve skupiny. Je na uvážení každého jedného z nás, čo mu vyhovuje viac a čo je schopný na základe svojich schopností, vedomostí či zručností zvládnuť. I keď za klasickú, stále najrozšírenejšiu skupinu považujeme „zamestnancov“, stále viac do popredia vystupujú práve spomínaní podnikatelia, živnostníci. Ak človek totiž vymyslí zaujímavý predmet činnosti, ktorým podľa vlastného uváženia dokáže vyplniť „dieru“ na zvolenom trhu, mnoho krát si chce svoje myšlienky a zámery zrealizovať samostatne, bez nutnosti podriaďovať sa zamestnávateľovi. S prevádzkou živnosti, resp. s podnikaním sa samozrejme zároveň spája riziko v podobe samostatného zaistenia dostatku práce, v podobe zodpovedania sa za svoje úspechy i neúspechy. Dokonca i samotné zákony im často ukladajú viac povinností ako práv. Ak sa dotýčny napriek rizikám podnikania rozhodne do týchto „neistých vôd“ vstúpiť, je pred ním ďalšie rozhodovanie – akú právnu formu podnikania zvoliť.

Pre osobu, ktorá nezamestnáva žiadnych zamestnancov, resp. má v úmysle zamestnať iba malý počet zamestnancov, prichádzajú do úvahy dve alternatívy. Podnikanie ako osoba samostatne zárobkovo činná (OSVČ) alebo založenie obchodnej spoločnosti - spoločnosť s ručením obmedzeným (s.r.o.), ktorá môže byť aj jednočlenná. Problematike výhodnosti týchto foriem podnikania sa v priebehu rokov venovalo množstvo odborníkov, dokonca i v dnešnej dobe je táto téma stále aktuálna. V odbornej literatúre a v článkoch odborníkov možno nájsť množstvo výhod a nevýhod, teda porovnaní jednotlivých foriem podnikania. Samotné rozhodnutie je samozrejme na samotnom potenciálnom podnikateľovi, resp. živnostníkovi, pričom musí zvážiť všetky svoje individuálne podmienky a možnosti budúceho podnikania.

Pri žiadnej z vybraných foriem podnikania sa nevyhne plateniu dane z príjmov, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou príjmov štátneho rozpočtu. Oblasť dane z príjmov, resp. zákon o dani z príjmov je každoročne menený a aktualizovaný. Pre rok 2017 bol poslancami 4. apríla 2017 schválený daňový balíček, ktorého účinnosť nastala 15. dňom po publikácii v Zbierke zákonov. Práve daňová záťaž spolu s odvodmi na sociálne a zdravotné poistenie, výrazne ovplyvňujú poplatníka pri rozhodovaní sa o právnej forme podnikania. Je vhodné, aby si poplatník uvedomil, ako veľmi bude pri danom podnikaní zaťažený, a aké práva mu môžu vzniknúť v budúcnosti. S budúcnosťou súvisí výška budúcich príjmov, ktoré môžu byť v podobe poberaného starobného dôchodku od štátu alebo v podobe nasporených prostriedkov podnikateľa v priebehu života.

2 Cieľ práce a metodika

2.1 Cieľ práce

Cieľom diplomovej práce je zistiť vplyv vybranej formy podnikania na celkové zaťaženie podnikateľa. V súvislosti so získaným zistením bude vyslovené odporúčenie ohľadom voľby vhodnej formy podnikania. Odporúčenie bude formulované na základe komparácie daňového zaťaženia rôznych foriem podnikania z pohľadu dane z príjmov. V práci bude konkrétne porovnávané a vyhodnocované celkové daňové zaťaženie príjmov osôb samostatne zárobkovo činných a spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným s prihliadnutím na rôzne varianty jeho odmeňovania. Celkové zaťaženie budeme skúmať pri rôznych výškach základu dane, pre lepšie znázornenie odlišností celkového a daňového zaťaženia pri postupnom raste daňového základu. Pod pojmom „daňové zaťaženie“ budeme rozumieť výšku príslušnej odvedenej dane z príjmov. Pojem „celkové zaťaženie“ zahŕňa aj zaťaženie vyplývajúce z platenia odvodov na sociálne a zdravotné poistenie. V práci je za základný rok zvolený rok 2016.

Čiastkovým cieľom je znázornenie a zhodnotenie vývoja daňového a celkového zaťaženia príjmov poplatníka v rámci jednotlivých foriem podnikania v rokoch 2014 až 2016. Bude tak poskytnutý prehľad o vývoji zmien, ktoré boli v tomto období realizované, vyslovený záver o skutočnom dopade týchto zmien na samotného poplatníka. Práca má taktiež poskytnúť prehľad o podmienkach roku 2017.

Ďalším čiastkovým cieľom práce je zistiť vplyv vybranej formy podnikania na budúci starobný dôchodok poplatníka. Budú porovnávané povinnosti a možnosti odvodov na sociálne zabezpečenie z pohľadu individuálneho podnikateľa a spoločníka v spoločnosti s ručením obmedzeným.

2.2 Metodika

Pre potrebu naplnenia stanovených cieľov práce vychádzame z teoretických podkladov, ktoré sú pomocou metódy deskripcie rozvedené v prvej časti práce. Teoretická časť práce je spracovaná na základe štúdia právnych predpisov, odbornej literatúry, odborných internetových zdrojov a aktuálnych informácií na webových stránkach orgánov štátnej správy. V literárnej rešerši rozoberáme možné formy podnikania v podmienkach Českej republiky, pričom podrobnejšia deskripcia sa zameriava na osobu samostatne zárobkovo činnú a spoločnosť s ručením obmedzeným. Metódou komparácie sú identifikované výhody a nevýhody jednotlivých foriem podnikania. Metódou deskripcie ďalej uvádzame základné poznatky z oblasti zdaňovania príjmov fyzických a právnických osôb, so zameraním na nami skúmané formy podnikania, tzn. zdaňovanie OSVČ a spoločníka s.r.o. V ďalšej kapitole sa venujeme charakterizovaniu systému sociálneho zabezpečenia so zreteľom na sociálne a zdravotné poistenie v rozsahu, v ktorom sa týkajú zvolených foriem podnikania. V rámci sociálneho poistenia je podrobnejšie popísaná problematika

starobného dôchodku. Posledná časť teoretickej práce obsahuje prehľad zmien a vývoja v oblasti dané z príjmov v rokoch 2014 až 2017.

V rámci vlastnej práce sú pre naplnenie cieľa diplomovej práce využité metódy komparácia, analýza a syntéza. Pri skúmaní daňového zaťaženia je potrebné pracovať s modelovými príkladmi, kde vystupuje fiktívna postava pána Novotného, ktorý sa rozhoduje o pre neho najvýhodnejšej forme podnikania. V modelových príkladoch budeme vychádzať zo zjednodušených predpokladov ovplyvňujúcich zaťaženie pána Novotného, aby sme docielili porovnateľné výsledky.

Porovnávanými formami podnikania sú podnikanie fyzickej osoby na základe živnostenského zákona, teda osoby samostatne zárobkovo činné a podnikanie spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným. Spoločnosť s ručením obmedzeným bola zvolená, pretože v súčasnosti je najčastejšie zakladaným druhom obchodnej spoločnosti v Českej republike a je teda aj druhom obchodnej spoločnosti, o ktorom najčastejšie alternatívne uvažujú OSVČ. O pánovi Novotnom uvažujeme ako o samostatne, bez zamestnancov podnikajúcom, ženatom a majúcom jedno dieťa. Pre možnosť uskutočnenia relevantnej komparácie a získanie vhodných záverov sú zvolené rôzne hodnoty základu dane, ktorý je v našich prípadoch rovný výsledku hospodárenia spoločnosti s ručením obmedzeným. Konkrétne hodnoty základov dane boli zvolené tak, aby sme sa v rámci výpočtov daňového aj celkového zaťaženia stretli s potrebou uplatnenia minimálnych vymeriavacích základov SP a ZP, ďalej aby sme mali možnosť pracovať s príjmami, ktoré je potrebné zdať solidárnou daňou či v neposlednom rade, aby nastal prípad potreby uplatnenia maximálneho VZ u sociálneho poistenia.

V modelových príkladoch sú uvažované viaceré varianty spôsobu výpočtu daňovej povinnosti. Pri zdaňovaní príjmov fyzickej osoby predpokladáme napríklad aj uplatnenie výdajov získaných ako percento z príjmov. U spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným uvažujeme s rôznymi formami výplaty odmien. Konkrétne sa zameriavame na výplaty získavané na základe pracovnoprávneho vzťahu, obchodnoprávneho vzťahu a ich kombináciu.

V práci pod daňovým zaťažením rozumieme zaťaženie subjektu daňou z príjmov a pod celkovým zaťažením rozumieme daňové zaťaženie navýšené o odvody na sociálne a zdravotné poistenie. Vďaka metóde komparácie znázorňujeme rozdielnosť výpočtu starobného dôchodku OSVČ a spoločníka s.r.o.

Jednotlivé výsledky modelových príkladov sú získavané pomocou programu Microsoft Office Excel, pričom pre prehľadnosť ich najčastejšie zobrazujeme formou tabuľky alebo grafu. Práve pri práci s jednotlivými výsledkami je využívaná metóda komparácie, ktorá nám umožňuje získané výsledky zanalyzovať a vyhodnotiť. Komparácia je využitá taktiež pri hodnotení vývoja celkového a daňového zaťaženia v období rokov 2014 až 2017.

Metóda analýzy je taktiež potrebná pri posúdení najvhodnejšej formy podnikania pre pána Novotného pri rôznych hodnotách základu dane. Na druhej strane najdôležitejšie rozdiely v podnikaní, vo výpočte dane, vo výške odvodov OSVČ a spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným nám umožňuje formulovať metódu syntézy. Vďaka nej sú taktiež zhrnuté konečné závery práce.

3 Literárna rešerš

3.1 Formy podnikania v ČR

Rok 2014 bol pre podnikajúce subjekty, ako aj pre subjekty rozhodujúce sa podnikat' významným. Práve k 1. januáru 2014 nadobudol totiž účinnosť zákon č. 89/2012 Sb., občiansky zákonník (verejnosti známejší pod názvom Nový občiansky zákonník) a zákon č. 90/2012 Sb., o obchodných spoločnostiach a družstvách, známy aj ako zákon o obchodných korporáciách (ďalej iba ZOK). Nemožno nespomenúť zákon č. 125/2008 Sb., o premenách obchodných spoločností a družstiev, ktorému k spomínanému dátumu nadobudli účinnosť významné zmeny. Tieto právne predpisy nahradili dovtedy platný zákon č. 513/1991 Sb., obchodný zákonník, ktorým sa podnikatelia riadili.

V súčasných podmienkach Českej republiky (ďalej ČR) je možnosť prevádzkovania podnikateľskej činnosti vo forme osoby fyzickej alebo právnickej. Základné varianty podnikania sú znázornené na Obr.1.

Obr. 1 Právne formy podnikania v ČR

Občiansky zákonník (2014) definuje v § 420 podnikateľa ako osobu, ktorá samostatne vykonáva na vlastný účet a zodpovednosť zárobkovú činnosť živnos-

tenským alebo obdobným spôsobom so zámerom robiť tak sústavne za účelom dosiahnutia zisku.

Jednotlivé časti definície môžeme vysvetliť nasledovne (Srpová a kol., 2010):

1. *Sústavná činnosť* – činnosť musí byť vykonávaná opakovane a pravidelne, nie príležitostne či náhodne – v tom prípade by sme nemohli o nej hovoriť ako o podnikaní.
2. *Samostatnosť* – ak je podnikateľom fyzická osoba, koná osobne; právnická osoba koná prostredníctvom svojho štatutárneho orgánu.
3. *Vlastný účet* – právne úkony sú podnikateľom – fyzickou osobou - vykonávané pod vlastným menom a priezviskom; právnická osoba činnosť vykonáva pod svojím názvom (obchodnou firmou).
4. *Vlastná zodpovednosť* – rizika a zodpovednosti vyplývajúce z podnikania sa nedá zbaviť. Fyzická aj právnická osoba (podnikateľ) nesie riziko za výsledky svojej činnosti.
5. *Dosiahnutie zisku* – činnosť musí byť vykonávaná s úmyslom dosiahnuť zisk. Ide o hlavný cieľ podnikateľskej aktivity. Zisk však dosiahnutý byť nemusí, a ak aj hospodárenie skončí stratou, tiež hovoríme o podnikaní.

Zákon ďalej v § 421 uvádza, že za podnikateľa sa považuje osoba zapísaná v obchodnom registri, pričom podmienky zápisu uvádza zákon. Za podnikateľa je považovaná taktiež osoba, ktorá má k podnikaniu živnostenské alebo iné oprávnenie.

Korporácia je právnická osoba tvorená spoločenstvom osôb (§ 210 NOZ). ZOK zavádza nový pojem obchodné korporácie, ktorým rozumieme obchodné spoločnosti a družstvá. K obchodným spoločnostiam sa radí verejná obchodná spoločnosť (v.o.s.), komanditná spoločnosť (k. s.) – spolu tvoria tzv. osobné spoločnosti, a ďalej spoločnosť s ručením obmedzeným (s. r. o) a akciová spoločnosť (a.s.) – vytvárajúce tzv. kapitálové spoločnosti. (Josková a kol., 2015)

3.2 Fyzická osoba podnikateľ

Salachová a kol. (2014) uvádza, že podnikanie fyzickej osoby má v Českej republike mnohoročnú tradíciu, ktorá je známa predovšetkým vo forme živnostenského podnikania. Fyzická osoba môže podnikat' aj podľa iného predpisu ako je živnostenský predpis, máme tým na mysli podnikanie v odboroch ako napríklad medicína – lekár, právo – advokát, znalec. Živnostenské podnikanie fyzickou osobou však tvorí stále najväčší podiel individuálneho podnikania.

Niektorí živnostníci sa dokonca stávajú zamestnávateľmi. Podľa portálu informaceofirmach.cz (2015) tvoria spolu so svojimi zamestnancami päťtinu ekonomicky aktívnych obyvateľov ČR. Odhad ročného obratu všetkých ekonomicky aktívnych živnostníkov presahuje 835 miliárd korún (údaj viazaný k decembru 2015).

Jedným zo základných verejnoprávných predpisov, ktorý upravuje vzťahy podnikateľov a štátu a udáva podmienky vykonávania podnikateľských aktivít množstvu právnických a fyzických osôb, je zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenskom podnikaní (ďalej ZŽP). Pojem živnosť definuje ZŽP v § 2 ako sústavnú činnosť prevádzkovanú samostatne, vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok stanovených týmto zákonom.

Živnosť môže byť prevádzkovaná fyzickou alebo právnickou osobou, ak splní podmienky stanovené živnostenským zákonom (ďalej iba "podnikateľ"). Štátne povolenie k prevádzkovaní živnosti (ďalej iba "koncesia") sa vyžaduje iba v zákonom presne vymedzených prípadoch.

Pre možnosť prevádzkovať živnosť je potrebné splniť všeobecné podmienky. Pokiaľ zákon alebo zvláštne predpisy vyžadujú, je nevyhnutné spĺňať aj podmienky zvláštne. Zákon k všeobecným podmienkam prevádzkovania živnosti radí plnú svojprávnosť (tento termín v sebe zahŕňa podmienku dosiahnutia 18. roka života a spôsobilosť k právnym úkonom) a bezúhonnosť. Pod zvláštnymi podmienkami rozumieme odbornú alebo inú spôsobilosť.

Tab. 1 Prehľad rozdelenia živností podľa ZŽP

Živnosť	Druh	Potrebné náležitosti	Príklad činností
Ohlasovacie	Remeselné	všeobecné podmienky, odborná spôsobilosť (§21, §22 ZŽP)	spracovanie koží a kožušín, brúsenie a leptanie skla, opravy cestných vozidiel
	Viazané	všeobecné podmienky, odborná spôsobilosť (príloha č.2 ZŽP)	geologické práce, očná optika, prevádzka solárií
	Voľné	všeobecné podmienky	pestovateľské pálenie, výroba zdravotníckych prostriedkov
Koncesované	-	všeobecné podmienky, odborná spôsobilosť (príloha č. 3 ZŽP)	výroba a spracovanie palív a mazív, distribúcia pohonných hmôt

Zdroj: Zákon 455/1991 Sb., o živnostenskom podnikaní

Živnostenské oprávnenie vzniká právnickým osobám už zapísaným do obchodného registra, právnickým osobám, ktoré sa do obchodného registra nezapisujú a fyzickým osobám dňom ohlásenia, pokiaľ sa jedná o ohlasovacie živnosti. Od tohto dňa teda už môžu podnikáť. Pri koncesovaných živnostiach je rozhodným dňom deň nadobudnutia právnej moci rozhodnutia o udelení koncesie.

Spôsoby zániku živnostenského oprávnenia:

- smrť podnikateľa,

- zánik právnickej osoby,
- uplynutie doby, pokiaľ bolo živnostenské oprávnenie obmedzené na dobu určitú,
- výmaz zahraničnej osoby povinne zapísanej v obchodnom registri alebo jej predmetu podnikania z obchodného registra,
- ustanovenie zvláštneho právneho predpisu,
- rozhodnutie živnostenského úradu o zrušení živnostenského oprávnenia.

Živnostenský úrad sa rozhodne zrušiť živnostenské oprávnenie z dôvodu, že podnikateľ viac nespĺňa zákonom vyžadované podmienky, z dôvodu vzniku podmienok definovaných zákonom v § 8 či z dôvodu požiadania zo strany samotného podnikateľa.

3.3 Spoločnosť s ručením obmedzeným

Spoločnosť s ručením obmedzeným (spol. s r. o., s.r.o.) je jednou z právnych foriem, ktoré je možné v ČR pre podnikanie využiť. Jedná sa o obchodnú korporáciu - kapitálovú spoločnosť. Základnou výhodou s.r.o. je obmedzené ručenie spoločníkov za vzniknuté dlhy spoločnosti a flexibilita úpravy, ktorá umožňuje spoločníkom vytvoriť spoločnosť podľa svojich potrieb. (Josková a spol., 2015)

I keď zákon radí s.r.o. k spoločnostiam kapitálovým, tradične je označovaná za kapitálovú spoločnosť s prvkami osobnej spoločnosti. Jej znakom je totiž pravidelná účasť spoločníkov na činnosti spoločnosti a na jej celkovom živote. S.r.o. je vždy podnikateľom. (Dvořák, 2014)

Je zakladaná spoločenskou zmluvou, ktorá musí mať podobu verejnej listiny. Kapitálová spoločnosť môže byť založená aj jediným zakladateľom. (ZOK, 2012)

Kučerová (2013) uvádza, že NOZ nevyžaduje písomnú formu zmluvy o podnikaní. Písomná forma nebola potrebná ani podľa obchodného zákonníka. Pokiaľ sa však spoločníci rozhodnú vkladať do spoločnosti majetok, je nutný podpísaný súpis vkladov. NOZ priniesol aj rozšírenú úpravu zákazu konkurenčného konania spoločníkov, ktorý spoločníkovi neumožňuje bez súhlasu ostatných spoločníkov vykonať nič, čo má vzhľadom k spoločným záujmom konkurenčnú povahu.

Najčastejšou formáciou pre kolektívne podnikanie je v súčasnosti práve spoločnosť s ručením obmedzeným. Je vhodná najmä pre stredné a menšie formy podnikania. Počet spoločníkov súčasná právna úprava nijako neobmedzuje. Vkladovú povinnosť majú všetci spoločníci, pričom za dlhy spoločnosti ručia spoločne a nerozdielne do výšky, v akej nespĺnili svoje vkladové povinnosti v dobe, kedy boli veriteľmi vyzvaní k plneniu, keď tu je rozhodujúci stav zápisov v obchodnom registri. Veritelia sa riadia zápsimi v obchodnom registri, na ktorých aktualizáciu musí dbať jednatel' spoločnosti. Táto úloha mu pripadá v rámci starostlivosti dobrého hospodára. Spoločnosť zodpovedá za svoje dlhy, ručenie spoločníkov nastáva až sekundárne. (Salachová a kol., 2014)

Ako náhle všetci spoločníci splatia svoj vklad a toto úplné splatenie vkladov je zapísané do obchodného registra, za dlhy spoločnosti neručí žiadny zo spoločníkov, ale samotná spoločnosť. (Josková a spol., 2015)

Minimálna povinná výška základného kapitálu je dnes zákonom daná nepriamo. Minimálna výška každého vkladu je však povinne 1 Kč, z čoho vyplýva, že povinná minimálna výška základného kapitálu je daná počtom vkladov krát 1 Kč. (Dvořák, 2014) (Predchádzajúca právna úprava požadovala minimálny vklad 20 tis. Kč na spoločníka).

Vklad spoločníka, ktorý je povinný splatiť, môže byť peňažný alebo nepeňažný. Pôvodnú garančnú funkciu základného kapitálu (pred rokom 2014 s potrebnou výškou minimálne 200 000 Kč) pre ochranu veriteľov nahradil tzv. test insolvencie, zvýšená zodpovednosť štatutárnych orgánov a zvýšená zodpovednosť dozorných orgánov. (Salachová a kol., 2014)

Ak spoločenská zmluva neurčí inak, podieľajú sa spoločníci na zisku určenom valnou hromadou k rozdeleniu medzi spoločníkov podľa pomeru svojich podielov. Čiastka rozdeľovaná medzi spoločníkov nesmie prekročiť výšku hospodárskeho výsledku posledného skončeného účtového obdobia, zvýšeného o nerozdelený zisk z predchádzajúceho obdobia, zníženého o stratu z predchádzajúceho obdobia, ako aj o prídely do rezervného fondu, prípadne iných fondov, pokiaľ také spoločnosť má. Právo na podiel na zisku má každý spoločník.

Valná hromada môže rozhodnúť o rozdelení časti podielov na zisku jednému alebo viacerým voleným orgánom a jeho členom – tzv. tantiémy, pokiaľ to dovoľuje spoločenská zmluva. Jej výška závisí napríklad od kvalifikácie, zásluh, dĺžky výkonu funkcie jednotlivých osôb atď.

Podiel na zisku môžu taktiež obdržať aj zamestnanci vo forme priameho priznania podielov na zisku alebo nepriamo napríklad v rámci sociálnej politiky zamestnávateľa – napr. jeho určenie, že určitý podiel na zisku bude použitý ako príspevky na dovolenku, obedy alebo na úhradu jaslí a materských škôl. (Dvořák, 2014)

Valná hromada je najvyšším orgánom spoločnosti (ako aj u ostatných kapitálových spoločností). Je schopná sa uznášať, ak sú prítomní spoločníci, ktorí majú aspoň polovicu všetkých hlasov, pričom každý spoločník má jeden hlas na každú jednu korunu vkladu. Do pôsobnosti valnej hromady patrí napríklad zmena obsahu spoločenskej zmluvy, zmena spoločenskej zmluvy, rozhodovanie o zrušení spoločnosti s likvidáciou, rozhodovanie o vylúčení spoločníka, volenie a odvolávanie jednatel'ov, schvaľovanie účtovej závierky a iné.

Štatutárnym orgánom spoločnosti sa stáva každý jednatel', ibaže spoločenská zmluva určí, že viac jednatel'ov tvorí kolektívny orgán. Jednatel'om prislúcha obchodné vedenie spoločnosti. Zaisťujú riadne vedenie predpísanej evidencie a účtovníctva, vedenie zoznamu spoločníkov, na žiadosť spoločníkov ich informuje o veciach spoločnosti atď. (ZOK, 2014)

Jednatel' má zároveň zákaz konkurencie, z ktorého vyplýva zákaz podnikat' v predmete činnosti spoločnosti, ani v prospech iných osôb, sprostredkovať obchody spoločnosti pre iného. Taktiež má zakázané byť členom štatutárneho orgánu

inej právnickej osoby s podobným predmetom činnosti. Nesmie byť spoločníkom inej obchodnej korporácie ako spoločník s neobmedzeným ručením s rovnakým alebo podobným predmetom činnosti. (Salachová a kol., 2014)

3.4 Voľba právnej formy podnikania

Konečný výber právnej formy podnikania závisí od samotného podnikateľa. Otázke, akú právnu formu by bolo najvhodnejšie pre podnik vybrať, nečelí podnikateľ však iba pri zakladaní nového podniku. Napríklad v prípade podstatnej zmeny vonkajšieho ekonomického prostredia, ktoré ovplyvňuje fungovanie podniku či z dôvodov strategického charakteru, sa môže podnikateľ rozhodnúť zmeniť právnu formu svojho už fungujúceho podniku. Táto zmena – z jednej formy podnikania na druhú – je nazývaná *transformácia*. (Synek, 2011)

K základným kritériám pre voľbu právnej formy podniku podľa Synka (2011) radíme:

- Spôsob a rozsah ručenia (podnikateľské riziko)

Podnikateľské riziko je od spôsobu a rozsahu ručenia závislé. Ručenie rozoznávame obmedzené, kedy podnikateľ ručí do výšky nesplateného majetkového vkladu – príklad spoločnosti s ručením obmedzeným. Ďalším typom ručenia je neobmedzené ručenie, kedy podnikateľ ručí za záväzky podniku celým svojím i osobným majetkom – príklad verejnej obchodnej spoločnosti.

- Oprávnenie k riadeniu (zastupovanie podniku navonok, vedenie podniku, možnosť spolurozhodovania atd.)

Úprava splnomocnenia viesť podnik a zastupovať ho navonok ponúka vo všeobecnosti dve možnosti. V prvom prípade je táto otázka ponechaná na rozhodnutí a uvážení majiteľov, spoločníkov, ktorí môžu toto splnomocnenie zakomponovať napr. do spoločenskej zmluvy. V druhom prípade sú zákonom predpísané orgány, ktoré musí podnik mať a aké sú ich kompetencie.

- Počet zakladateľov

V podmienkach ČR zákon umožňuje založenie s.r.o. aj a.s. jedinou osobou, fyzickou alebo u a.s. právnickou. Osobná spoločnosť musí byť založená najmenej dvoma osobami, keďže je osobná spoločnosť v podstate združením k spoločnému prevádzkovaniu činnosti. Právna úprava vykonaná v ZOK už neobmedzuje počet spoločníkov. Obchodný zákonník totiž obmedzoval maximálny počet spoločníkov s.r.o. na 50 osôb.

- Nároky na počiatočný kapitál

Salachová a kol. (2014) zdôrazňuje, že u s.r.o. od roku 2014 už nie je určená výška základného kapitálu 200 000 Kč, ktorá bola požadovaná v období pred tým. Minimálny vklad spoločníka musel dosiahnuť hodnotu 20 000 Kč, ktorá v súčasnosti klesla až na takmer zanedbateľnú 1Kč.

Základný kapitál u a.s. zostal nezmenený vo výške 2 000 000 Kč (príp. 80 000 eur).

Živnostníci ani osobné obchodné spoločnosti nemajú zákonom určenú výšku základného kapitálu, predpokladá sa však spoločníková osobná účasť na výkone a prevádzkovaní živnosti.

- Administratívna náročnosť a rozsah výdajov spojených so založením a prevádzkovaním podniku

Administratívnu náročnosť posudzujeme najmä pri vzniku podniku. Za najnáročnejšie považujeme založenie akciovej spoločnosti. Vo všeobecnosti majú v obchodných spoločnostiach rozhodujúci vplyv výdaje spojené s povolením živnosti, so spracovaním spoločenskej zmluvy a jej notárskym overením, so zápisom v obchodnom registri, prípade so spracovaním a zverejnením auditu.

Fyzickej osobe podnikateľovi vzniká zväčša jednorazový výdaj v podobe úhrady z dôvodu vydania napr. živnostenského oprávnenia.

- Účasť na zisku (príp. strate)

Mieru rizika podnikateľa determinuje jeho účasť na zisku (strate). Tá závisí od zvolenej právnej formy podnikania. Zákon každej z nich určuje, akú podobu má účasť na zisku (strate) mať.

- Finančné možnosti, prístup k cudzím zdrojom

Rastové príležitosti podniku je potrebné financovať a tak sa podniky snažia o získanie dodatočných vlastných alebo cudzích zdrojov. Jednotlivé právne formy majú odlišné úverové možnosti. Sú odvíjané od výšky kapitálu, s ktorým spoločnosť disponuje, od spôsobu a miery ručenia jednotlivých spoločníkov. Cudzíe zdroje môžu mať samozrejme aj inú podobu ako úver od bánk. Do úvahy prichádza napr. aj pôžička majiteľov podniku. K ďalším alternatívam radíme vklad do základného kapitálu spoločnosti alebo mimo neho, emisia dlhopisov, akvizícia majetku či vytváranie tichých spoločenstiev atď.

- Daňové zaťaženie

Pri voľbe právnej formy podnikania je daňové hľadisko veľmi významné. Podnikatelia majú povinnosť platiť určité dane priame aj nepriame. Zvolená právna forma má však vplyv iba na výšku dane z príjmov.

- Povinnosť zverejňovania

Zverejňovacia povinnosť je upravená vo viacerých právnych úpravách, ktoré udávajú, čo konkrétne, za akých podmienok a akými subjektmi musí byť zverejnené. Rozumieme ňou najmä povinnosť zverejňovania účtovnej závierky a výročnej správy.

Jednotlivé kritéria menia svoju podobu najmä na základe toho, či sa jedná o podnikanie individuálne alebo kolektívne. Preto je dôležité, aby si potenciálny podnikateľ, resp. už aj podnikajúca osoba bola vedomá aké výhody, príp. nevýhody so sebou individuálne a kolektívne podnikanie prináša. Vo svojej publikácii ich sumarizuje Salachová a kol. (2014)

Výhody individuálneho podnikania:

- Rozhodovanie podnikateľa nikým neobmedzené
- Zisk po zdanení a príslušných odvodoch prislúcha iba podnikateľovi
- Menšia administratívna a finančná náročnosť na založenie podnikania a počas neho, zároveň menšia náročnosť na komunikáciu so štátnymi orgánmi (spôsobené napr. absenciou obchodného registra)
- Existencia možnosti združenia sa do spoločnosti s ďalšími podnikateľmi pre jednotlivé zákazky, ak podnikateľ napr. nemá všetky možnosti ich realizovať – neformálna úprava spolupráce osôb, i za účelom

Nevýhody individuálneho podnikania:

- Neobmedzené ručenie celým svojím majetkom
- Zátťaž vlastnej zodpovednosti pri podnikateľských rozhodnutiach
- Nutnosť byť dobre oboznámený s právnou úpravou, prípadne relatívne časté využívanie platenej odbornej pomoci, alebo zamestnávanie odborníkov

Výhody kolektívneho podnikania (v obchodných korporáciách):

- Obmedzené, alebo žiadne ručenie (kapitálové spoločnosti)
- Možnosť komunikácie s orgánmi korporácie pri rozhodovaní
- Kvalifikovanejšie rozhodovanie, vďaka prítomnosti viacerých osôb, medzi ktorými môžu byť v mnohých prípadoch odborníci
- Nie je potrebná osobná aktivita spoločníka v spoločnosti (kapitálové spoločnosti)
- Možnosť ukončiť účasť v korporácii bez nutnosti jej zrušenia (najmä u kapitálových spoločností)
- Lepšie rozloženie rizík

Nevýhody kolektívneho podnikania:

- Povinnosť rešpektovania právnej úpravy v oblasti existencie povinných orgánov (dozorný, štatutárny a pod.)
- Rozhodovanie obmedzované súhlasom ďalších orgánov
- Potrebné prispôsobenie sa menšiny väčšine pri rozhodovaní

Keďže je naša práca zameraná na s.r.o. a podnikanie fyzickej osoby podnikateľa, zhrnieme si základné rozdiely medzi týmito právnymi formami.

Tab. 2 Rozdiely medzi OSVČ a s.r.o.

OSVČ	s.r.o.
Pre zahájenie podnikania je potrebné si zriadiť živnostenské oprávnenie a registráciu nahlásiť na finančný úrad, zdravotnú poisťovňu a Českú správu sociálneho zabezpečenia.	Pre založenie spoločnosti je potrebný notársky zápis o vzniku spoločnosti, živnostenské oprávnenie - všetko predložiť na obchodný súd.
Zahájiť podnikanie je možné hneď po ohlásení (s výnimkou koncesovaných živností).	Podnikanie možno zahájiť na základe zápisu spoločnosti do OR.
Minimálne správne výdavky pre zahájenie podnikania – poplatok za živnostenský list.	Vyššie správne výdavky (odmena notárovi, kolky, živnostenský list, poplatok za zápis do OR atď.)
Bez povinnosti vkladu do ZK.	Vkladová povinnosť do ZK (min. 1 Kč)
Ak nemá zákonnú povinnosť viesť účtovníctvo, možnosť viesť daňovú evidenciu.	Vždy vedie účtovníctvo.
Výdaje možno uplatniť buď v skutočnej výške alebo paušálom (tj. percentom z príjmov).	Výdaje uplatňované iba v skutočnej výške.
Ručenie za dlhy celým svojím majetkom.	Spoločníci ručia za dlhy spoločnosti do výšky nesplateného vkladu.
OSVČ nemôže sám seba zamestnať, tzn. nemôže si vyplácať mzdu.	Spoločník môže byť v spoločnosti zamestnancom a v tom prípade sú jeho príjmy zdaňované ako príjmy zo závislej činnosti.
Podliehanie DPFO (15 %), SP a ZP.	Podliehanie DPPO (19 %) a v prípade podielov na zisku vzniká povinnosť zraziť daň (15 %).
OSVČ je spravidla firma o jednom človekovi.	Spoločnosť môže expandovať navýšením vkladov, pristúpením nových spoločníkov.
Rozhodovanie je iba na majiteľovi firmy.	Rozhodovanie je dané podielom spoločníka (ak spoločenská zmluva nestanoví inak).

Zdroj: Březinová, 2015

Z predchádzajúceho textu vyplýva, že na rozhodnutie podnikateľa o právnej forme jeho podnikania vplýva množstvo faktorov. Uvedenie si výhod a nevýhod jednotlivých foriem podnikania podnikateľom je žiaduce. K významným rozdielom medzi podnikaním FO a PO patrí celková problematika ich zdaňovania. Preto by mal mať potenciálny podnikateľ alebo už podnikajúca osoba aspoň základný pre-

hľad o zdaňovaní svojich príjmov, keďže odvedená daň ovplyvňuje disponibilný príjem subjektu.

3.5 Dane z príjmov fyzických osôb

Právna úprava zdaňovania príjmov fyzických osôb sa nachádza v zákone č. 586/1992 Sb., o daniach z príjmov a v zákone č. 280/2009 Sb., daňovom poriadku.

Poplatníkmi dane z príjmov fyzických osôb (DPFO) môžu byť iba fyzické osoby. Zákon o dani z príjmov ich rozdeľuje do skupín podľa toho, či sú alebo nie sú daňovými rezidentmi v ČR. Poplatníci sú označovaní ako daňoví *rezidenti* v ČR, pokiaľ sú FO, majú na území ČR bydlisko (miesto, kde má poplatník stály byt za okolností, z ktorých sa dá usudzovať úmysel poplatníka sa v tomto byte trvalo zdržovať) alebo sa tu obvykle zdržujú (na území ČR sa zdržiavajú aspoň 183 dní v príslušnom kalendárnom roku a to buď súvislo alebo v niekoľkých obdobiach). Rezidenti majú daňovú povinnosť v ČR neobmedzenú, teda sa vzťahuje na príjmy plynúce zo zdrojov na území ČR a taktiež na príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí. Naopak daňoví *nerезidenti* v ČR sú poplatníci, ktorí nemajú v ČR bydlisko a ani sa tu obvykle nezdržujú, zdržujú sa iba z dôvodu štúdia či liečenia alebo to o nich stanovujú medzinárodné zmluvy. Ich daňová povinnosť sa vzťahuje iba na príjmy plynúce zo zdrojov na území ČR. (Brychta a kol., 2014)

I keď je FO poplatníkom DPFO, neznamená to pre ňu automatickú povinnosť podania daňového priznania. Marková (2016) udáva, že daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb podáva subjekt v nasledujúcich prípadoch:

- jeho ročné príjmy, ktoré sú predmetom dane z príjmov FO presiahli 15 000 Kč, pokiaľ sa nejedná o príjmy oslobodené od dane alebo o príjmy, z ktorých je daň vyberaná zrážkou podľa zvláštnej sadzby dane.
- vykazuje daňovú stratu.

Zákon o dani z príjmov určuje fyzickým osobám, že ich zdaňovacím obdobím je vždy kalendárny rok (obdobie od 1. 1. do 31. 12.). Pod pojmom *zdaňovacie obdobie* rozumieme časový interval, za ktorý je stanovovaný základ dane a zároveň výška daňovej povinnosti. Za toto obdobie sa daň hradí. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015)

Daňový poriadok (2016) udáva, že daňové priznanie sa za zdaňovacie obdobie trvajúce najmenej 12 mesiacov podáva najneskôr do 3 mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia. V prípade, že má daňový subjekt zákonom uloženú povinnosť mať účtovnú závierku overenú auditorom, alebo je jeho daňové priznanie spracovávané a podávané daňovým poradcom, lehota na podanie daňového priznania sa predlžuje na najviac 6 mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia. Predĺžená lehota však platí za podmienky, že plná moc k zastupovaniu je podaná správcovi dane pred uplynutím nepredĺženej lehoty. (Macháček, 2010)

Spôsoby platenia dane uvádza Vančurová, Láchová (2016):

- prevodom na účet,

- v hotovosti, v pokladni správcu dane (maximálne do výšky 500 000 Kč za jeden deň),
- prostredníctvom poštovej poukážky, daňovej zloženky a pod.
- preplatkom na dani.

Dani z príjmov FO podliehajú všetky príjmy fyzických osôb okrem príjmov, ktoré nie sú ich predmetom. Ide zároveň o príjmy peňažné, nepeňažné (oceňované najmä podľa zákona o oceňovaní) a dosiahnuté výmenou. Príjmom rozumieme všetko, čím dochádza k zvýšeniu majetku poplatníka. (Vančurová, Láchová, 2016)

Predmet dane z príjmov fyzických osôb vymedzuje zákon o dani z príjmov v § 3 ako:

- príjmy zo závislej činnosti (§ 6)
- príjmy zo samostatnej činnosti (§ 7)
- príjmy z kapitálového majetku (§ 8)
- príjmy z nájmu (§ 9)
- ostatné príjmy (§ 10)

Týchto päť skupín príjmov sa pre účely zdanenia spočiatku posudzujú samostatne a vytvárajú tzv. čiastkové základy dane, z ktorých je následne stanovený celkový základ dane. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015)

Predmetom DPFO nie sú napríklad príjmy získané nadobudnutím akcií alebo podielových listov v prípade ich získania v privatizácii, príjmy získané vydaním majetku podľa reštitučných zákonov, úvery a pôžičky, príjmy z rozšírenia alebo vysporiadania spoločného imania manželov či čiastka uhradená zdravotnou poisťovňou, o ktorú bol prekročený limit regulačných poplatkov a doplatkov na liečivá alebo potraviny a pod. Všetky položky, ktoré nie sú predmetom dane, zákon o dani z príjmov vymenováva v § 3 a taktiež v paragrafoch jednotlivých druhov príjmov. (Brychta a kol., 2014)

Ptáčková, Mísařová, Otavová (2015) uvádzajú, že rozlišujeme aj príjmy, ktoré sú od dane z príjmov oslobodené. Tie sú uvedené vo viacerých miestach ZDP:

- § 4 ZDP – všeobecné oslobodenie (napr. konkrétne definovaný predaj nehnuteľných vecí, štipendiá, príjem plynúci vo forme daňového bonusu)
- § 4a ZDP – oslobodenie bezúplatných príjmov (príjmy z dedenia a darovania)
- § 6 odst. 9 ZDP – oslobodenie príjmov zo závislej činnosti (napr. hodnota stravovania poskytovaného ako nepeňažné plnenie zamestnávateľom zamestnancom k spotrebe na pracovisku alebo v rámci závodného stravovania zaisťovaného prostredníctvom iných subjektov)
- § 10 odst. 3 ZDP – oslobodenie ostatných príjmov (napr. bezúplatné príjmy nadobudnuté príležitostne, pokiaľ ich hodnota nedosahuje 15 000 Kč)

Poplatníkovi môže vzniknúť povinnosť platiť *zálohy* na daň z príjmov FO. Pre určenie ich výšky a periodicity potrebujeme poznať tzv. poslednú známu daňovú po-

vinnosť (PZDP). Považuje sa za ňu čiastka vypočítaná poplatníkom a uvedená v daňovom priznaní za obdobie bezprostredne predchádzajúce zdaňovaciemu obdobiu, s platnosťou od nasledujúceho dňa po termíne pre podanie daňového priznania. Do poslednej známej daňovej povinnosti FO nezahrňujeme ostatné príjmy (§ 10). Zálohy sa platia v priebehu zálohového obdobia, ktoré je definované ako obdobie od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí posledného dňa lehoty pre podanie daňového priznania za minulé zdaňovacie obdobie do posledného dňa lehoty pre podanie daňového priznania v nasledujúcom zdaňovacom období (napr. ak FO podáva daňové priznanie za rok 2015 v nepredĺženom termíne do 1. 4. 2016, zálohové obdobie začína bežať v roku 2016, konkrétne 2. 4. 2016 a končí dňom 1. 4. 2017).

Pri stanovovaní výšky a periodicity záloh vychádza poplatník z PZDP:

- zálohy neplatia FO, ak ich PZDP nepresiahla 30 000 Kč,
- pokiaľ PZDP presiahla 30 000 Kč a zároveň nepresiahla 150 000 Kč, platí zálohy na daň vo výške 40 % PZDP do 15. dňa šiesteho mesiaca zdaňovacieho obdobia a do 15. dňa dvanásteho mesiaca zdaňovacieho obdobia,
- pokiaľ PZDP presiahla 150 000 Kč, platia sa zálohy na daň vo výške $\frac{1}{4}$ PZDP v termínoch do 15. dňa tretieho mesiaca zdaňovacieho obdobia, do 15. dňa šiesteho mesiaca zdaňovacieho obdobia, do 15. dňa deviateho mesiaca zdaňovacieho obdobia a do 15. dňa dvanásteho mesiaca zdaňovacieho obdobia. (Brychta a kol., 2014)

Samotný výpočet dane z príjmov FO znázorňuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 3 Výpočet dane z príjmov FO

ZÁKLAD DANE
- neštandardné odpočty
= základ dane po znížení (zaokrúhľujeme na stovky korún dole)
× sadzba dane
= čiastka dane pred zľavami
+ solidárne zvýšenie dane
- zľavy
= daň po zľavách (daňový bonus)
+ už zaplatené daňové bonusy
- zaplatené zálohy
= doplatok na dani (preplatok na dani)

Zdroj: Vančurová, Láchová, 2016

a) **základ dane** - je tvorený súčtom čiastkových základov dane, ktoré je potrebné stanoviť.

DZD zo závislej činnosti podľa § 6 (≥ 0)

= príjmy + ZP (9 %) hradené zamestnávateľom + SP (25 %) hradené zamestnávateľom

DZD zo samostatnej činnosti podľa § 7 ($> \leq 0$)

= príjmy - výdaje na dosiahnutie, zaistenie a udržanie príjmov

DZD z kapitálového majetku podľa § 8 (≥ 0)

= príjmy

DZD z nájmu podľa § 9 ($> \leq 0$)

= príjmy - výdaje na dosiahnutie, zaistenie a udržanie príjmov

DZD z ostatných príjmov podľa § 10 (≥ 0)

= príjmy - výdaje na dosiahnutie príjmov
(Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015)

b) **neštandardné odpočty** - nezdaniteľné čiastky ZD podľa § 15 (napr. úroky z úverov na bytovú potrebu, bezúplatné plnenia na verejne prospešné účely, poisťné na súkromné životné poistenie atď.) a odčítateľné položky podľa § 34 (daňová strata, výdaje na podporu výskumu a vývoja)

c) **sadzba dane, solidárne zvýšenie dane** - už od roku 2008 je lineárna sadzba dane vo výške 15 %. Od roku 2013 bolo zavedené solidárne zvýšenie dane, ktorého lineárna sadzba je vo výške 7 %. Je aplikovaná na časť základu dane pred znížením, konkrétne na čiastku súčtu hrubého príjmu DZD podľa § 6 a DZD podľa § 7, ktorá prevyšuje 48násobok priemernej mzdy stanovenej zákonom upravujúcim poisťné na sociálne zabezpečenie. Pre zdaňovacie obdobie 2016 ide o čiastku (27 006 Kč \times 48) 1 296 288 Kč.

d) **zľavy na dani** - zľavy na dani pre FO upravuje § 35ba ZDP (zľava na poplatníka, na manželku, na invaliditu, na držiteľa preukazu ZŤP, na študenta, za umiestnenie dieťaťa) a § 35c (daňové zvýhodnenie na vyživované deti žijúce s poplatníkom v spoločne hospodáriacej domácnosti). Ak FO podnikateľ niekoho zamestnáva, je pre neho aktuálny aj § 35 ZDP (zľava na dani za každého zamestnanca so zdravotným postihnutím).

Je potrebné nezabúdať na § 35ca ZDP, ktorý hovorí, že pokiaľ uplatníme výdaje percentom (známe ako tzv. paušálne výdaje) u DZD podľa § 7 a § 9, nemôžeme už uplatniť zľavu na dani na manžela/manželku (§ 35ba) ani daňové zvýhodnenie na vyživované dieťa (§ 35c). Toto ustanovenia platí v prípade, že súčet týchto DZD je vyšší než 50 % celkového základu dane.

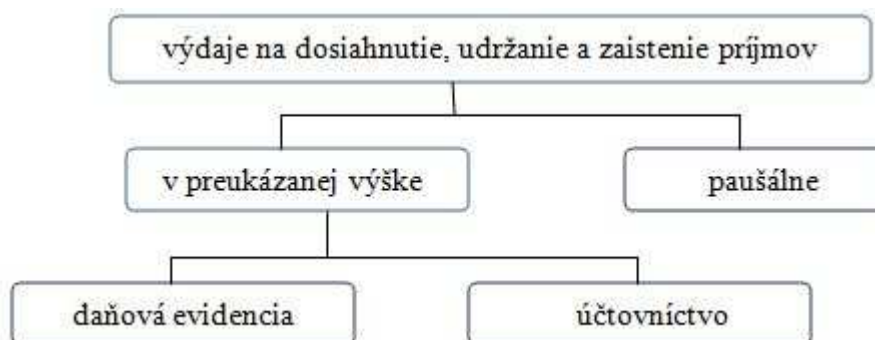
Pokiaľ FO podniká na základe živnostenského oprávnenia, získava príjmy zo samostatnej činnosti. Nasledujúci text nám odkryje zákonitosti zdaňovania týchto príjmov.

Príjmy zo samostatnej činnosti

Vančurová, Láchová (2016) uvádzajú, že príjmy zo samostatnej činnosti predstavujú príjmy plynúce z nezávislej činnosti poplatníka. Podliehajú dani z príjmov fyzických osôb. K príjmom zo samostatnej činnosti radíme príjmy z podnikania a príjmy z inej samostatnej činnosti. Príjmy zo živnosti (plynúce OSVČ) patria pod príjmy z podnikania spolu s príjmami z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva dosahované podnikateľom, s príjmami z iného podnikania, tj. z podnikania podľa zvláštneho zákona, napr. lekárov, advokátov, auditorov, daňových poradcov atď. V neposlednom rade k príjmom z podnikania patrí aj príjem z nájmu majetku vloženého do obchodného registra. Pod príjmami z inej samostatnej činnosti rozumieme príjmy z užitia alebo poskytnutia priemyslového a iného duševného vlastníctva a autorských, ďalej príjmy z výkonu nezávislého povolania (napr. profesionálni športovci, architekti, autorizovaní inžinieri).

Pri príjmoch zo samostatnej činnosti, vzniká určitý problém formulácie disponibilného príjmu, teda toho, čo poplatníkovi zostane k jeho spotrebe. Pri značnom zjednodušení môžeme vidieť, že ak si živnostník nakúpi tovar za 100 a predá za 120, základ dane by nemal byť vyšší ako 20.

Z tohto dôvodu poplatník pri príjmoch zo samostatnej činnosti znižuje príjmy o výdaje na ich dosiahnutie, zaistenie a udržanie. Spôsobu uplatnenia týchto výdajoch znázorňuje nasledujúca schéma.

Obr. 2 Spôsobu uplatnenia výdajov pri príjmoch zo samostatnej činnosti

Ak sa poplatník DPFO rozhodne výdaje preukazovať, stanovuje čiastkový základ dane takmer rovnako ako právnická osoba. Vedie účtovníctvo a základ dane odvodí od výsledku hospodárenia pred zdanení. Túto možnosť si môže zvoliť aj poplatník, ktorý podľa zákona o účtovníctve nie je účtovou jednotkou. Podľa zákona č. 563/1991 Sb., o účtovníctve sa fyzická osoba totiž stáva účtovnou jednotkou napríklad v prípade, ak sa ako podnikateľ zapíše do obchodného registra, pokiaľ jej obrat podľa zákona o DPH presiahol za bezprostredne predchádzajúci kalendárny rok 25 000 000 Kč alebo aj na základe svojho rozhodnutia viesť účtovníctvo. Väčšina poplatníkov však tento postup považuje za náročný, a tak využívajú možnosť vedenia tzv. *daňovej evidencie*.

Daňová evidencia je upravená zákonom o dani z príjmov, predstavuje súbor záznamov poplatníka o príjmoch a výdajoch v rámci samostatnej činnosti. Tu exis-

tuje podstatný rozdiel v porovnaní so základom dane odvodenom od účtovného výsledku hospodárenia. Daňová evidencia je totiž vedená na princípe prijatých príjmov a uhradených výdajov a nie na báze výnosov a nákladov ako je vedené účtovníctvo.

Čo sa výdajov týka, v niektorých prípadoch sa daňová evidencia odchyľuje od princípu uhradených výdajov. V tejto súvislosti sú najdôležitejšími povinnosťami zahrňovať výdaje na zaobstaranie si hmotného majetku iba na princípe daňových odpisov (nehmotný majetok sa v daňovej evidencii neodpisuje), časovo rozlišovať úhrady z finančného leasingu. V rámci daňovej evidencie poplatník okrem sledovania príjmov a výdajov v časovom slede eviduje hmotný majetok, pohľadávky a dlhy, taktiež tvorí rezervy na opravu hmotného majetku.

K samostatnej činnosti FO využíva svoj majetok. I keď je FO podnikateľským subjektom, ostáva byť zároveň spotrebiteľom. Preto je dôležité oddeliť od seba majetok, ktorý používa k samostatnej činnosti a majetok, ktorý používa pre osobné účely. Pre časť majetku poplatníka, o ktorej sa účtuje alebo účtovalo alebo bola uvedená v daňovej evidencii sa používa termín „*obchodný majetok*“. Zdaniteľné príjmy je možné znížiť iba o výdaje súvisiace s majetkom zahrnutým do obchodného majetku (napr. odpisy hmotného obchodného majetku, poisťné). Príjmy súvisiace s týmto majetkom (napr. z nájmu alebo predaja) sú pokladané za príjmy zo samostatnej činnosti.

Poplatník samozrejme môže majetok vložený do obchodného majetku používať aj na súkromnú spotrebu. V tomto prípade ale výdaje súvisiace s týmto majetkom uplatňuje iba v takej miere, v akej súvisia so zdaniteľnými príjmami.

Fyzická osoba sa môže rozhodnúť výdaje nepreukazovať a tak výdaje uplatňovať paušálom, tj. *percentom z príjmov*. Túto možnosť môže využiť každý poplatník, aj ten, ktorý je účtovnou jednotkou. Paušálne výdaje sú zavádzané z dôvodu zníženia administratívnych výdajov, v ČR sú sadzby paušálnych výdajov v posledných rokoch aj jedným z nástrojov daňovej podpory podnikateľov a ich opakujúce zmeny mali významné politické zázemie.

Paušálne výdaje sú obmedzené maximálnou čiastkou ich uplatnenia (pre rok 2016 = 2 000 000 Kč).

Tab. 4 Maximálne hranice paušálnych výdajov v roku 2016

sadzba paušálnych výdajov	druhy príjmov	maximálna čiastka paušálnych výdajov
80 %	poľnohospodárska výroba, lesné a vodné hospodárstvo, remeselné živnosti	1 600 000 Kč
60 %	ostatné živnosti	1 200 000 Kč
40%	príjmy z iného podnikania, príjmy z prevodu a využitia duševných práv, príjmy z nezávislého povolania	800 000 Kč
30 %	príjmy z nájmu majetku v obchodnom majetku	600 000 Kč

Zdroj: Vančurová, Láchová, 2016

I keď sa s uplatňovaním paušálnych výdajov viažu nižšie administratívne výdaje a poplatník sa zbavuje rizika spojeného s preukazovaním výdajov, prichádza o možnosť uplatnenia zliav na vyživované osoby. Od roku 2014 platí, že ak viac než 50 % základu dane poplatníka pripadá na čiastkové základy dane, u ktorých použil paušálne výdaje, potom mu zaniká nárok na zľavy na vyživované osoby (§ 35ca ZDP).

3.6 Dane z príjmov právnických osôb

Brychta a kol. (2014) definuje právnickú osobu podľa § 20 NOZ ako organizovaný útvar, o ktorom zákon stanovuje, že má právnu osobnosť, alebo ktorého právnu osobnosť zákon uzná. Podľa NOZ rozlišujeme tri typy právnických osôb:

- korporácie (§ 210 až 302 NOZ)
- fundácie (§ 303 až 401 NOZ)- nadácie a nadačné fondy
- ústav (§ 402 až 418 NOZ)

Spoločnosť s ručením obmedzeným, ktorej sa v práci budeme venovať, je zákonom považovaná za právnickú osobu. Právnické osoby podobne ako fyzické rozdeľujeme na daňových rezidentov s neobmedzenou daňovou povinnosťou a na daňových nerezidentov s obmedzenou daňovou povinnosťou. Kritériom pre zadelenie do danej skupiny v tomto prípade nie je bydlisko ani podmienka obvyklého zdržiavania sa na území ČR, ale umiestnenie sídla poplatníka. Pokiaľ teda má PO na území ČR sídlo alebo miesto vedenia, je považovaná za *daňového rezidenta*. *Daňový nerezident* (PO) má sídlo v zahraničí a nemá v ČR ani miesto vedenia. ČR ju preto podrobuje iba daňou z príjmov v rozsahu príjmov, ktoré dosahuje v ČR. (Vančurová, Láchová, 2016)

Daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb je podľa § 38m ZDP povinná za zdaňovacie obdobie podať každá PO. Výnimky z tejto povinnosti udáva § 38mb:

- verejne prospešný poplatník ak má iba príjmy, ktoré nie sú predmetom dane, sú od dane oslobodené alebo príjmy, z ktorých je daň vyberaná zrážkou podľa zvláštnej sadzby dane,
- spoločenstvá vlastníkov jednotiek ak má iba príjmy, ktoré nie sú predmetom dane, sú od dane oslobodené alebo príjmy, z ktorých je daň vyberaná zrážkou podľa zvláštnej sadzby dane,
- verejná obchodná spoločnosť,
- zanikajúca alebo rozdeľovaná obchodná korporácia za obdobie od rozhodného dňa premeny do dňa zápisu premeny do OR.

V súlade s ustanovením § 38m odst. 1 je spoločnosť s ručením obmedzeným povinná podať daňové priznanie k DPPPO.

Oproti FO môže zdaňovacie obdobie PO nadobúdať viaceré podoby:

- kalendárny rok,
- hospodársky rok,
- obdobie od rozhodného dňa premeny do konca kalendárneho roku alebo hospodárskeho roku, v ktorom sa premena alebo prevod imania stali účinnými,
- účtovné obdobie, pokiaľ je toto obdobie dlhšie ako nepretržite po sebe idúcich 12 mesiacov. (Brychta a kol., 2014)

Predmetom dane z príjmov právnických osôb sú všetky príjmy z činnosti a z nakladania s majetkom. ZDP zvlášť upravuje predmet dane verejne prospešných poplatníkov. V § 18 ZDP nájdeme príjmy, ktoré predmetom dane nie sú. Ide napríklad o príjmy získané nadobudnutím akcií, príjmy zdravotnej poisťovne plynúce v danej forme či zákonom presne stanovené príjmy spoločenstva vlastníkov jednotiek (SVJ) atď. K oslobodením príjmom sa radia napr. členské príspevky prijaté vybranými PO, výnosy z kostolných zbierok a mnoho ďalších (§ 19 ZDP).

Pri tvorbe základu dane sa v českej praxi často vychádza z toho, že pokiaľ je podnikateľský subjekt právnickou osobou, vždy účtuje. Práve u týchto poplatníkov existuje totiž veľmi úzka väzba medzi účtovným výsledkom hospodárenia a základom dane. Hnátek (2015) uvádza, že účtovný výsledok hospodárenia je vymedzený účtovnými predpismi ako rozdiel zaúčtovaných nákladov a výnosov. Pre získanie základu dane je potrebné výsledok hospodárenia upraviť. Zostavený základ dane je potom rozdielom medzi zdaniteľnými výnosmi a daňovo účinnými nákladmi pri rešpektovaní ich vecnej a časovej súvislosti v danom zdaňovacom období. Výsledok hospodárenia z účtovníctva spoločnosti sa upravuje pre daňové účely o niektoré vymedzené položky. Spôsob, ktorým výsledok hospodárenia upravujeme, znázorňuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 5 Základ dane z príjmov právnických osôb

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA pred zdanením	
-	oslobodené príjmy
-	príjmy nezahrňované do základu dane (vrátane samostatných základov dane)
+ -	očistenie o rezervy, opravné položky, ktoré nie sú uznané ako daňové
+	úctovné náklady, ktoré nie sú uznané ako daňové
+ -	vylúčenie zaúčtovaných položiek, ktoré sa v základe dane uznávajú, ale sú zaplatené
=	ZÁKLAD DANE

Zdroj: Vančurová, Láchová, 2016

Najčastejšie prípady úpravy VH na ZD v s.r.o sú nasledovné (Hnátek, 2015):

1. **Položky zvyšujúce VH** – napr. hodnota úctovných nákladov, ktoré sú daňovo neúčinné a hodnota zdaniteľných výnosov, ktoré nie sú premietnuté v účtovníctve.

Základné podmienky, ktoré musia splniť úctovné náklady, aby mohli byť taktiež uznané daňové náklady:

- Náklad súvisí so zdaniteľnými príjmami. V ZD neuplatňujeme náklady, ktoré súvisia s vyňatými alebo oslobodenými príjmami, ani náklady súvisiace s osobnou spotrebou.
 - Náklad je potrebný pre dosiahnutie, zaistenie alebo udržanie zdaniteľných príjmov.
 - Úctovný náklad je možno uznať ako daňový iba v limitovanej výške. Limity pre uplatnenie nákladovej položky stanovuje právna norma, prípadne v niektorých prípadoch vnútorný predpis poplatníka (napr. technologický úbytok zásob).
 - Náklad musí byť poplatník schopný dostatočne preukázať. Dokazovanie prebieha napr. prostredníctvom zmlúv, úctovných dokladov, výpisov z účtu atď.
 - Niektoré druhy nákladov jednoducho nesmú byť zahrnuté do ZD. Napr. náklady na reprezentáciu, zúčtované podiely na zisku, zaplatené pokuty a penále atď.
 - Uplatnenie niektorých druhov úctovných nákladov v ZD je viazané na ďalšie podmienky. Napr. preukázanie skutočného zaplatenia u dani z nehnuteľností, v rámci platenia zmluvných pokút atď. (Vančurová, Láchová, 2016)
2. **Položky znižujúce VH** – hodnota výnosov premietnutých v účtovníctve, ktoré sa však nezahrňujú do ZD (napr. výnosy oslobodené od dane z príjmov vymedzené v § 19 ZDP, výnosy zdanené zrážkovou daňou) a daňovo účinné náklady, ktoré nie sú zaúčtované (napr. rozdiel medzi vyššou daňovou a nižšou účtovnou zostatkovou cenou hmotného majetku pri jeho predaji).

Pre získanie výslednej dane je potrebné ďalej upraviť vypočítaný základ dane podľa postupu zobrazenom v tabuľke.

Tab. 6 Výpočet dane z príjmov právnických osôb

ZÁKLAD DANE	
-	odpočty (odčítateľné položky)
-	daňová strata (vymeraná za predchádzajúce zdaňovacie obdobie)
-	odpočet výdajov na projekty výskumu a vývoja
-	odpočet na podporu odborného vzdelávania
= medzisúčet	
-	bezúplatné plnenia na verejne prospešné účely (max. 10 % z medzisúčtu)
= ZÁKLAD DANE PO ZNÍŽENÍ O ODPOČTY (zaokrúhlenie na celé tisíce dolu)	
×	sadzba dane (19 %)
= DAŇ	
-	zľavy na dani
-	zľavy na zamestnancov so zdravotným postihnutím
= DAŇ PO ZĽAVE	

Zdroj: Vančurová, Láchová, 2016

3.6.1 Zdaňovanie príjmov spoločníka s.r.o

Prvou možnosťou, ako môžu spoločníci (tj. majitelia obchodného podielu) s.r.o získať príjem z výkonu svojej spoločnosti je **výplata podielu na zisku**. Od roku 2014 existuje v ČR možnosť vyplácať podiel zo zisku v podobe záloh. Pri výplate a zdanení dividend dochádza v ČR k dvojitému zdaneniu zisku. Zisk totiž najprv zdaní spoločnosť vo výške 19 % (ako poplatník DPPO) a následne spoločník zvláštnou sadzbou dane (§ 36 odst. 2 písm. b ZDP) 15 % (z už zdaneného zisku). (Sinecký, 2016)

U spoločníkov – FO sa podiely na zisku zahrňujú medzi príjmy z kapitálového majetku (§ 8 odst. 1, písm. a ZDP) a u spoločníkov – PO sa zahrnujú do výnosov, ktoré nezdaňujú (v rámci daňového priznania sa vylučujú zo základu dane). (Březinová, 2015)

Pri príjmoch, ktoré plynú z podielov na zisku má platca dane povinnosť zraziť daň pri ich výplate, najneskôr však do konca tretieho mesiaca nasledujúcom po mesiaci, v ktorom valná hromada schválila riadnu (príp. mimoriadnu) účtovnú závierku a rozhodla sa o rozdelení zisku alebo o úhrade straty. Platca zrazenú daň odvádza svojmu miestne príslušnému správcovi dane povinne do konca kalendárneho mesiaca nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom bol povinný previesť zrážku.

Podiel na zisku vyplácaný vo forme zálohy je možné vyplácať iba na základe priebežnej účtovnej závierky, z ktorej plynie, že spoločnosť má dostatok prostried-

kov k rozdeleniu zisku. Ďalej je nutné splniť test insolvenčie, ktorý nám zaručí, že vyplatenie záloh na podiel na zisku neprivedie spoločnosť do úpadku. Výška zálohy nemôže presahovať súčet výsledku hospodárenia bežného účtovného obdobia, nerozdeleného zisku z minulých rokov a ostatných fondov zo zisku, ktorý je znížený o neuhradenú stratu z minulých rokov a o povinný prídelenie do rezervného fondu. (Josková a kol., 2015)

Březinová (2015) uvádza, že prijatý podiel na zisku sa u spoločníka – fyzickej osoby, už nezdaňuje ani nepodlieha odvozom zdravotného a sociálneho poistenia. Z toho vyplýva, že spoločníci získavajúci príjem v podobe podielu na zisku nie sú dôchodkovo poistení, ani nemajú účasť na zdravotnom poistení. Preto v praxi zväčša dochádza k tomu, že spoločníci okrem podielu na zisku dostávajú za svoju prácu taktiež odmenu vo forme príjmov zo závislej činnosti, vďaka ktorej im vzniká účasť na ZP a SP – druhý spôsob získania príjmu z činnosti v s.r.o – **kombinácia vyplatenia podielu na zisku a mzdy**. Podľa Otavovej (2010) je práve tento spôsob v podnikateľskej praxi pri odmeňovaní spoločníkov najčastejší.

Špeciálny typ odmeňovania sa týka jednatel'ov spoločnosti. Tí vykonávajú svoju činnosť spravidla na základe uzavretej zmluvy o výkone funkcie (jednatel'a), ktorú schvaľuje valné zhromaždenie. Výkon funkcie jednatel'a je možno vykonávať aj bez uzatvorenej zmluvy, avšak v tomto prípade vykonáva jednatel' svoju činnosť bezplatne. Odmena je jednatel'ovi poskytovaná práve na základe zmluvy o výkone funkcie, ktorá musí byť schválená valnou hromadou. Spoločník môže byť za prácu pre spoločnosť odmeňovaný na základe príkaznej zmluvy vymedzenej v § 2430 a násl. NOZ. Jednatel' i spoločník môžu mať so spoločnosťou uzavretý aj pracovnoprávny vzťah, ale iba na takú činnosť, ktorá sa nebude kryť s činnosťou jednatel'a, t.j. s obchodným vedením spoločnosti). (Hnátek, 2015)

Odmena za prácu jednatel'a alebo spoločníka je posudzovaná ako **príjem zo závislej činnosti** (§ 6, odst. 1, písm. c ZDP) a je teda zdaňovaný ako príjmy zamestnancov, podlieha ZP a SP ako mzdy zamestnancov. ZP sa odvádza z každej odmeny, pričom na jej výške nezáleží. Pre účasť jednatel'ov na SP je potrebný mesačný príjem vo výške aspoň 2 500 Kč (tzv. rozhodujúci príjem). Ak podpíše jednatel' u spoločnosti prehlásenie k dani, má nárok na uplatnenie zliav na dani podľa § 35ba, § 35c ZDP. Sadzba dane z príjmov je vo výške 15 %, solidárne zvýšenie dane vo výške 7 %.

Odmenu vo forme príjmu zo závislej činnosti získava aj spoločník, ktorý v spoločnosti pracuje na základe pracovnoprávneho vzťahu. Odmena spoločníkovi vyplácaná vo forme obchodnoprávneho vzťahu je tiež považovaná za príjem zo závislej činnosti. (Březinová, 2015)

Príjem za prácu získava aj spoločník (fyzická osoba) na základe spoločenskej zmluvy, resp. zakladateľskej listiny (ak je jediným zakladateľom). Povaha činností a ich rozsah závisí výhradne od spoločníka. Odmenu za túto činnosť si môže zvoliť ľubovoľne. Pre spoločnosť sú uvedené odmeny daňovým nákladom.

Zamestnávateľia vyplácajúci mzdu zamestnancom majú mnoho krát tendenciu vyplácať mzdu vo výške minimálnej mzdy pre čo najnižšie odvádzané čiastky zdravotného a sociálneho poistenia. Minimálna mzda sa však týka iba nekvalifiko-

vaných profesií. U väčšiny odborov platí podstatne vyššia hranica mzdy, tzv. *zaručená mzda*. Dlouhá (2016) uvádza, že limit zaručenej mzdy musí zamestnávateľ dodržiavať, ak zamestnanec pracuje v podnikateľskej sfére bez odborov. Zaručená mzda zohľadňuje zložitosť, náročnosť a zodpovednosť práce a na základe toho stanovuje najnižšiu možnú cenu tejto práce. Tá sa delí na celkom osem kategórií, pričom každá má stanovenú vlastnú úroveň zaručenej mzdy. Roztriedenie profesií do jednotlivých skupín sa nachádza v prílohe nariadenia vlády o minimálnej mzde (č. 567/2006 Sb.). Spoločník v s.r.o. nesmie poberať mzdu minimálnu, ale vzťahuje sa naňho mzda zaručená. Zaradenie do konkrétnej skupiny závisí od toho, čo presne pre spoločnosť vykonáva a v akom odvetví podniká. Na základe spomínanej prílohy sa bude nachádzať pravdepodobne v 3. až 7. skupine, čo by pre neho znamenalo zaručenú mzdu od 12 100 Kč mesačne až do 17 900 Kč mesačne (údaje platné pre rok 2016).

3.7 Sociálne zabezpečenie

Sociálne zabezpečenie ako súčasť sociálnej politiky štátu poskytuje pomoc a ochranu jednotlivcom v prípade vzniku tzv. sociálnych udalostí (sociálnych rizík, sociálnych prípadov). Medzi ne radíme najmä chorobu, úraz, invaliditu, starobu, tehotenstvo, materstvo a rodičovstvo, úmrtie žiteľa a nezamestnanosť. Sociálne zabezpečenie je vo všeobecnom chápaní zamerané na širokú oblasť vychádzajúcu zo zaistenia práv občanov na prijateľnej sociálnej úrovni. Hovoríme tak o zaistení sociálnej „bezpečnosti“. (Kukalová, Moravec, 2015)

Poistné na sociálne zabezpečenie znižuje disponibilné dôchodky ľudí, podobne ako aj dane z príjmov, a to skutočne významne. Najmä náklady zamestnávateľov kvôli nemu dosahujú veľkú výšku, čo negatívne pôsobí na zamestnanosť. (Vančurová, Klazar, 2008)

Z ekonomického hľadiska má sociálne poistné charakter daňový, pretože účasť na ňom je povinná, teda nie je rozhodnutím subjektu či si poistnú ochranu platiť bude alebo nie. Podľa klasifikácii daní OECD sa sociálne poistné zaraďuje medzi priame dane. (Vančurová, 2013)

3.7.1 Systém sociálneho poistenia v ČR

Systém sociálneho poistenia rieši sociálne situácie, na ktoré je možné sa dopredu jednotlivcom pripraviť, formou povinného poistenia. Dochádza teda k odloženiu časti súčasných príjmov na krytie v budúcnosti vzniknutej nepriaznivej sociálnej situácie. Tento systém je financovaný z povinných platieb na sociálne zabezpečenie. (Kukalová, Moravec, 2015)

Poistné na sociálne zabezpečenie upravuje v ČR zákon č. 589/1998 Sb., o poistnom na sociálne zabezpečenie a príspevku na štátnu politiku zamestnanosti. Zákon zahŕňa:

- poistné na dôchodkové poistenie,
- poistné na nemocenské poistenie,

- príspevok na štátnu politiku zamestnanosti.

Samostatné postavenie má poistné na dôchodkové poistenie, ktoré sa vedie na samostatnom účte štátneho rozpočtu. V zákone o štátnom rozpočte je uvedené ako samostatná položka príjmov štátneho rozpočtu. (Zákon o poistnom na sociálne zabezpečenie, 1998)

Zo základného dôchodkového poistenia sú poskytované nasledujúce dôchodky (Tröster, 2013):

- starobný
- invalidný (pre invaliditu I., II., III. stupňa)
- pozostalostný (vdovský, sirotský)

Sociálne zabezpečenie vykonávajú orgány sociálneho zabezpečenia, pričom najvýznamnejšia je Česká správa sociálneho zabezpečenia (ďalej ČSSZ). Jej nadriadeným orgánom štátnej správy je Ministerstvo práce a sociálnych vecí. Poistné vyberajú okresné správy sociálneho zabezpečenia (ďalej OSSZ), pričom je príjmom štátneho rozpočtu.

Poplatníkom poistného je fyzická alebo právnická osoba, jej povinnosťou je platiť poistné zo svojich príjmov:

- zamestnávateľ,
- zamestnanec,
- osoba samostatne zárobkovo činná,
- osoba dobrovoľne účastná na dôchodkovom poistení. (Kukalová, Moravec, 2015)

Za zamestnávateľa je podľa zákona č. 589/1992 Sb., § 3 považovaná právnická alebo fyzická osoba, ktorá zamestnáva aspoň jedného zamestnanca, organizačná zložka štátu, v ktorej sú zaradení zamestnanci v pracovnom pomere alebo činní na základe dohody o prevedení práce, ďalej služobné úrady so zaradenými zamestnancami k výkonu štátnej služby.

Zamestnávateľ ako poplatník odvádza a platí zo svojich príjmov poistné za zamestnanca a ako platca poistného mu vzniká povinnosť zraziť vypočítané poistné svojim zamestnancom z príjmov, ktoré im zúčtoval, a odvieť ho na účet príslušnej OSSZ.

Za zamestnancov sa podľa zákona považujú najmä zamestnanci v pracovnom pomere, zamestnanci činní na základe DPČ alebo DPP (pri splnení podmienok výšky príjmu), príslušníci záchranných a bezpečnostných zborov, vojaci, spoločníci, jednatelia, komanditisti a členovia družstiev, pokiaľ vykonávajú pre spoločnosť mimo pracovnoprávny vzťah prácu atď. (Kukalová, Moravec, 2015)

Sociálne poistenie OSVČ

OSVČ má pri splnení zákonných podmienok povinnosť zúčastňovať sa na dôchodkovom poistení a na platbe príspevku na štátnu politiku zamestnanosti. Výška od-

vedeného poistného na dôchodkové poistenie ovplyvňuje budúci starobný dôchodok, ale taktiež dôchodok invalidný a pozostalostný. Nemocenské poistenie OSVČ je dobrovoľné. Vypláca sa z neho nemocenská a peňažná pomoc v materstve.

Za OSVČ je podľa zákona č. 155/1995 Sb., o dôchodkovom poistení považovaná osoba, ktorá ukončila povinnú školskú dochádzku, je stará aspoň 15 rokov, vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť alebo spolupracuje pre výkone samostatnej zárobkovej činnosti. (Hakalová, Pšenková, 2016)

Zákon o dôchodkovom poistení v § 3 (ČR, 1995) definuje výkon samostatnej zárobkovej činnosti nasledovne:

- podnikanie v poľnohospodárstve,
- prevádzkovanie živnosti na základe živnostenského oprávnenia,
- činnosť spoločníka v. o. s. alebo komplementára k. s.,
- výkon umeleckej alebo inej tvorivej činnosti na základe autorských vzťahov,
- výkon činnosti mandátára konaná na základe mandátnej zmluvy,
- výkon inej činnosti konanej zárobkovo na základe oprávnenia podľa zvláštnych právnych predpisov.

Všetky OSVČ sú povinné, bez ohľadu na výšku očakávaného alebo dosiahnutého príjmu (teda aj OSVČ „v strate“), podať na OSSZ „Oznámenie o zahájení (opätovné zahájenie) SVČ“ na predpísanom tlačive. Taktiež každoročne podávajú „Prehľad o príjmoch a výdajoch za rok ...“ a prípadne v stanovenej lehote podávajú na OSSZ písomné oznámenie o ukončení SVČ. (Ženíšková, 2014)

Poistné sa platí formou záloh a doplatkov. Platba záloh závisí od toho, či OSVČ vykonáva hlavnú alebo vedľajšiu činnosť. OSVČ prevádzkuje hlavnú zárobkovú činnosť, pokiaľ nepreukáže, že splňuje podmienky pre prevádzkovanie vedľajšej SVČ (napr. ak OSVČ mala nárok na výplatu invalidného dôchodku alebo jej bol priznaný starobný dôchodok, mala nárok na rodičovský príspevok atď.) alebo pokiaľ sa prihlási k nemocenskému poisteniu. Zálohy sú splatné do 20. dňa nasledujúceho mesiaca. (Hakalová, Pšenková, 2016)

OSVČ vykonávajúca hlavnú činnosť platí povinne zálohy za všetky mesiace, v ktorých je považovaná za OSVČ s výnimkou mesiacov, v ktorých po celú dobu poberala nemocenské alebo peňažnú pomoc v materstve z nemocenského poistenia OSVČ. Za tieto mesiace sa záloha neplatí. (Štohl, 2015)

OSVČ vykonávajúca vedľajšiu činnosť je povinná tieto zálohy platiť, pokiaľ v predchádzajúcom kalendárnom roku dosiahla tzv. rozhodnú čiastku pre povinnú účasť na dôchodkovom poistení. Rozhodná čiastka sa každoročne mení. V roku 2016 má hodnotu 64 813 Kč. (Hakalová, Pšenková, 2016)

Zálohy môžu byť platené na dlhšie ako mesačné obdobie, ale platí pravidlo, že vždy len do budúca a najďalej do konca kalendárneho roka. Túto platbu záloh do budúca OSVČ povinne oznámi OSSZ, ktorej prislúcha. Pre platenie záloh do budúca nesmie mať OSVČ žiadny záväzok voči ČSSZ. (ČSSZ informuje, 2015)

Výška poistného sa stanoví percentnou sadzbou z vymeriavacieho základu zaisteného za rozhodné obdobie. U OSVČ je týmto obdobím kalendárny rok. (Ženíšková, 2014)

Vymeriavací základ si OSVČ určuje sama. Nesmie byť však nižší ako 50 % čiastkového základu dane príjmov zo samostatnej činnosti a súčasne nesmie byť nižší než zákonom stanovené minimum pre výkon hlavnej činnosti. OSVČ sa taktiež týka ustanovenie o maximálnom vymeriavacom základe. (Vančurová, Láchová, 2016)

Ženíšková (2016) udáva jednotlivé hodnoty vymeriavacích základov v roku 2016:

- Maximálny ročný vymeriavací základ (48násobok priemernej mzdy) = 1 296 288 Kč.
- Minimálny ročný vymeriavací základ (hlavná činnosť) = 81 024 Kč
- Minimálny mesačný vymeriavací základ (hlavná činnosť) = 6 752 Kč
- Minimálna mesačná záloha (hlavná činnosť) = 1 972 Kč
- Minimálne nemocenské = 115 Kč.

Odvádzané poistné na dôchodkové poistenie je v roku 2016 vo výške 29,2 % z vymeriavacieho základu, z toho 28 % ide na dôchodkové poistenie a 1,2 % na štátnu politiku zamestnanosti. Ak bola OSVČ v rokoch 2013 až 2015 účastná II. piliera, jej sadzba bola vo výške 26,2 %, z toho šlo 25 % na dôchodkové poistenie a 1,2 % na štátnu politiku zamestnanosti.

Zákon o ukončení dôchodkového sporenia prinesie zmeny pre OSVČ po podaní Prehľadu o príjmoch a výdajov OSVČ. Pre účely platenia záloh platí znížená sadzba poistného (26,2 %) naposledy za mesiac december 2015 (splatnosť zálohy od 1.1. do 20.1 2016). Za mesiac január 2016 a nasledujúce platí iba záloha vo výške 29,2 % z mesačného vymeriavacieho základu (splatnosť januárovej zálohy je od 1.2. do 20.2. 2016). Sadza vo výške 29,2 % sa skladá z 28 % na dôchodkové poistenie a z 1,2 % na štátnu politiku zamestnanosti.

OSVČ účastná na nemocenskom poistení odvádza na toto poistenie 2,3 % z vymeriavacieho základu. V roku 2016 si sama určuje mesačný základ nemocenského poistenia svojou platbou. Nesmie byť však nižší ako minimálny, tj. 5 000 Kč, a vyšší ako maximálny základ stanovený podľa počtu mesiacov, v ktorých bola činnosť vykonáva a výšky vymeriavacieho základu na poslednom podanom Prehľade o príjmoch a výdajoch (nesmie byť starší ako 3 roky). (ČSSZ informuje, 2015)

Sociálne poistenie spoločníka s.r.o.

V predchádzajúcom texte sme sa zmienili o tom, že spoločníci s.r.o. môžu získavať odmenu za svoju činnosť rôznymi spôsobmi. Práve spôsob výplaty odmeny určí, ako sa spoločník s.r.o. bude zapájať do systému sociálneho poistenia.

Ak spoločník získava svoj príjem z výkonu činnosti vo forme podielu na zisku (zdaňovaný 15 % zrážkovou daňou), nepodlieha sociálnemu poisteniu. Spoločníci v tomto prípade nie sú dôchodkovo poistení. (Březinová, 2015)

Na jednej strane môže byť neodvádzanie poistenia štátu pre spoločníka výhodné, keďže odvody neznižujú jeho disponibilné príjmy, treba si však uvedomiť, že pre neúčast' na dôchodkovom poistení stráca osoba nárok na vyplácanie starobného dôchodku (i invalidného) v budúcnosti. Zabezpečiť sa na starobu sa môže spoločník ľubovoľne, ak by však chcel byť účastný na dôchodkovom poistení, môže, ako osoba dobrovoľne účastná dôchodkového poistenia.

Osoba dobrovoľne účastná na dôchodkovom poistení platí poistné za každý kalendárny mesiac, v ktorom je aspoň po časť kalendárneho mesiaca účastná dôchodkového poistenia. Poistné odvádza na účet príslušnej OSSZ. (Kukalová, Moravec, 2015)

Ženíšková (2014) uvádza, že výška poistného je daná percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu, ktorý si osoba určuje sama. Má však stanovený minimálny vymeriavací základ (§ 5c ZPSZ) vo výške jednej štvrtiny priemernej mzdy platnej v kalendárnom roku, v ktorom sa poistné na dôchodkové poistenie platí. Sadzba pre odvod poistného je uvedená v § 7 ZPSZ a dosahuje výšku 28 % z určeného vymeriavacieho základu.

Najnižšie mesačné poistné hradené v roku 2016 má hodnotu 1 891 Kč ($27\,006\text{Kč}/4 * 0,28$). (ČSSZ informuje, 2015)

Ak je odmena získavaná spoločníkom alebo jednatel'om vo forme mzdy a je teda považovaná za príjem zo závislej činnosti, podlieha SP ak je mesačný príjem jednatel'a alebo spoločníka vo výške aspoň 2 500 Kč (tzv. rozhodujúci príjem). Pre spoločnosť je sadzba vo výške 25 % z vymeriavacieho základu, z toho 2,3 % na nemocenské poistenie, 21,5 % na dôchodkové poistenie a 1,2 % na štátnu politiku zamestnanosti. U spoločníka/jednatel'a ide o hodnotu 6,5 % z vymeriavacieho základu. (CSSZ, 2016) Ak sa zamestnanec zúčastnil v rokoch 2013 až 2015 dôchodkového sporenia, mal sadzbu 3,5 %. Vymeriavacím základom spoločníka je v tomto prípade úhrn príjmov, ktoré sú predmetom DPFO a nie sú od nej oslobodené. Maximálny vymeriavací základ je čiastka, ktorá odpovedá 48násobku priemernej mzdy, teda 1 296 288 Kč pre rok 2016.

3.7.2 Výpočet starobného dôchodku 2016

Naša práca ma za cieľ okrem iného aj vyčíslit' dopady výšky odvedeného poistného na sociálne poistenie na budúci starobný dôchodok podnikajúcich osôb. Preto si teraz priblížime konštrukciu výpočtu starobného dôchodku.

Dôchodok pozostáva zo *základnej výmery* a *percentuálnej výmery dôchodku*. Základná výmera pre rok 2016 bola stanovená vo výške 2 440 Kč mesačne (cca 9 % priemernej mzdy). Percentuálna výmera dôchodku je za každý celý rok doby poistenia získanej do vzniku nároku na dôchodok vo výške 1,5 % *výpočtového základu* mesačne, pokiaľ sa nekryje s dobou účasti poistenca na dôchodkovom sporení, alebo vo výške 1,2 % výpočtového základu mesačne v prípade, že sa kryje s dobou účasti na dôchodkovom sporení v rokoch 2013-2015. Minimálna mesačná výška percentuálnej výmery pre rok 2016 je 770 Kč (CSSZ, 2017).

Pre presný výpočet starobného dôchodku je potrebné poznať *výpočtový základ* a *dobu poistenia* v celých ukončených rokoch. Výpočtový základ sa stanoví z

osobného vymeriavacieho základu (ďalej OVZ). OVZ sa pri výpočte v roku 2016 získa z príjmov, z ktorých bolo zaplatené sociálne (dôchodkové) poistenie v rokoch 1986 až 2015. OVZ možno nazvať priemernou mesačnou mzdou za odpracované roky v súčasnej hodnote. Minulý príjem sa prepočítava na súčasnú hodnotu pomocou koeficientov, ktoré zohľadňujú infláciu. Pri výpočte OVZ za rok 2016 najprv sčítame všetky prepočítané ročné príjmy za roky 1986 až 2015. Získaná súhrnná čiastka sa následne vydolí počtom dní v danom období (10 957 dní) zníženom o vylúčené dni (tj. doba pracovnej neschopnosti, doba štúdia atď.) a vynásobí sa číslom 30,4167 (priemerný počet dní v kalendárnom mesiaci). Takto sa zistí OVZ a z neho sa následne počíta starobný dôchodok.

OVZ za všetky roky sa počíta z vymeriavacích základov v jednotlivých rokoch. Pri zamestnancoch sa pritom počíta hrubá mzda uvedená spravidla v pracovnej zmluve. U OSVČ sa počíta vymeriavací základ, z ktorého bolo v danom roku odvádzané sociálne poistenie. (Dôchodová reforma, 2016)

Výpočtový základ získame redukciami OVZ. Redukčné hranice určujú, koľko percent našich príjmov sa nám započíta do výpočtového základu. V roku 2016 sú redukčné hranice stanovené nasledovne.

Tab. 7 Redukčné hranice starobného dôchodku pre rok 2016

OVZ	Výpočtový základ
do 11 883 Kč	v plnej výške (100 %)
nad 11 883 do 108 024 Kč	11 833 Kč + (VZ - 11 833 Kč) * 26 %
nad 108 024 Kč	nezapočítava sa

Zdroj: Redukční hranice, 2016

Konečne výpočet percentuálnej výmery znázorňuje vzťah:

$$\text{Percentuálna výmera} = \text{výpočtový základ} * \text{počet rokov poistenia} * 0,015$$

Výška mesačného starobného dôchodku pre rok 2016 je daná ako:

$$\text{Základná výmera (min. 2 440 Kč)} + \text{Percentuálna výmera (min. 770 Kč)}$$

Do doby poistenia sa započítavajú odpracované roky aj náhradná doba poistenia. Za náhradnú dobu poistenia sa považuje napr. starostlivosť o dieťa do 4. roku života, evidencia na úrade práce v zákonnom rozsahu atď.

Je potrebné upozorniť, že každý rok dochádza k 1. 1. k početným zmenám týkajúcich sa hodnôt koeficientov potrebných pre výpočet dôchodku, zvyšujú sa redukčné hranice, menia sa percentá pre výpočet výpočtového základu a taktiež základné výmery dôchodku. Presný výpočet dôchodku vykonáva ČSSZ na základe riadne uplatnenej žiadosti u OSSZ podľa miesta trvalého bydliska.

Hodnoty jednotlivých parametrov pre výpočet starobného dôchodku pre rok 2017 znázorňujú tabuľky.

Tab. 8 Základná výmera a percentuálna výmera pre rok 2017

Základná výmera	Percentuálna výmera
min. 2 550 Kč mesačne	min. 770 Kč mesačne

Zdroj: ČSSZ, 2017

Tab. 9 Redukčné hranice starobného dôchodku pre rok 2017

OVZ	Výpočtový základ
do 12 423 Kč	v plnej výške (100 %)
nad 12 423 Kč do 112 928 Kč	12 423 Kč + (VZ – 12 423 Kč) * 26 %
nad 112 928 Kč	nezapočítava sa

Zdroj: Výpočet, 2017

Podmienky nároku na starobný dôchodok

Odchod do starobného dôchodku je naše právo, nie povinnosť. Dosiahnutie dôchodkového veku a nároku na starobný dôchodok nie je dôvodom pre ukončenie podnikania či odchod zo zamestnania. Nárok na starobný dôchodok však vzniká až po splnení dvoch podmienok:

- dosiahnutie potrebnej doby poistenia (odpracovaných rokov),
- dosiahnutie dôchodkového veku.

Pod pojmom *dôchodkový vek* rozumieme, vek, v ktorom môžeme odísť do dôchodku. Momentálne sa dôchodkový vek zvyšujúcu sa tendenciu a je rozdielny pre mužov a ženy. U žien je závislý aj od počtu vychovaných detí. Tabuľka dôchodkových vekov je uvedená v zákone č. 155/1995 Sb., o dôchodkovom poistení.

Doba poistenia je doba, počas ktorej sme pracovali (či už ako zamestnanec alebo OSVČ) a zároveň platili dôchodkové poistenie. Aby sme do dôchodku skutočne mohli odísť, je potrebné mať odpracovaný určitý počet rokov, teda mať určitú dobu poistenia. Žiadatelia o dôchodok v roku 2016 museli mať odpracovaných minimálne 32 rokov. V roku 2017 ide o dobu 33 rokov. Doba poistenia sa zvyšuje každoročne práve o jeden rok. Zákon o dôchodkovom poistení aktuálne obsahuje najvyššiu dobu poistenia 35 rokov pre rok 2018. Ak aj poistenec v dosiahnutom dôchodkovom veku nesplní potrebnú dobu poistenia, riadi sa ďalšími kritériami danými zákonom o dôchodkovom poistení. V týchto prípadoch sa síce doba poistenia skracuje, ale dôchodkový vek zvyšuje. Nárok na starobný dôchodok má ďalej poistenec, ktorý nesplnil zatiaľ menované podmienky, ale ak dosiahol dôchodkový vek po roku 2014 a získal dobu poistenia aspoň 30 rokov bez náhradných dôb poistenia. (MPSV,2011)

Ukončenie dôchodkového sporenia

Dňa 1. 1. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 376/2015 Sb., o ukončení dôchodkového sporenia a zákon č. 377/2015 Sb., ktorým sa menia niektoré zákony v súvislosti s prijatím zákona o ukončení dôchodkového sporenia. Upravujú spôsob ukončenia dôchodkového sporenia (Druhého piliera dôchodkového systému) a spôsob

vysporiadania prostriedkov jeho účastníkov. Umožňuje doplatiť poistné na dôchodkové poistenie a tak v budúcnosti získať vyššiu percentnú výmeru starobného dôchodku. Sadzby poistného na sociálne zabezpečenie a príspevku na štátnu politiku zamestnanosti sú od 1. 1. 2016 upravené rovnakým spôsobom, ako boli stanovené pred zavedením dôchodkového sporenia. Nebudú teda diferencované v závislosti na tom, či poplatník bol alebo nebol účastníkom dôchodkového sporenia. (Sociální pojištění, 2016)

II. pilier dôchodkového sporenia platil od januára 2013. Išlo o dobrovoľný systém, do ktorého sa mohli zapojiť ľudia, ktorí mali viac ako 18 a menej ako 35 rokov (v roku uzavretia zmluvy o dôchodkovom sporení s penzijnou spoločnosťou). Osoby staršie mali možnosť vstúpiť do II. piliera v priebehu prvých šiestich mesiacov po jeho spustení (tj. od 1. 1. do 30. 6. 2013). Toto vstúpenie bolo záväzné až do doby nároku na riadny dôchodok (z dôchodkového poistenia – I. piliera). Pokiaľ sa doň niekto rozhodol vstúpiť, na povinné poistné na dôchodkové poistenie (tj. do I. piliera) bolo odvádzané o 3 % menej z vymeriavacieho základu a tieto 3 % navýšené o ďalšie 2 %, teda celkom 5 %, sa sporilo v penzijnej spoločnosti vybranej fyzickou osobou – účastníkom sporenia, ktorý s ňou uzavrel zmluvu.

Pri uzatváraní zmluvy s penzijnou spoločnosťou si účastník volil investičnú stratégiu. Určoval, kam na kapitálovom trhu majú byť jeho prostriedky umiestňované. Penzijné spoločnosti mali povinnosť odporučiť klientovi vhodnú investičnú stratégiu podľa jeho investičného profilu. Ponúkane boli štyri fondy: dynamický, vyvážený, konzervatívny a fond štátnych dlhopisov. Tie sa líšili investičnými limitmi, štruktúrou spravovaného portfólia a postupovaným rizikom.

Účastník dôchodkového sporenia – zamestnanec, bol povinný písomne oznámiť zamestnávateľovi (platcovi poistného) dátum, kedy sa stal účastníkom dôchodkového sporenia, aby zamestnávateľ mohol plniť povinnosti platca poistného. (Manuál k dôchodovej reforme, 2013)

Ukončenie dôchodkového sporenia sa realizuje tak, aby boli vlastnícke práva účastníkov plne rešpektované aby boli dopady na dotknuté subjekty minimalizované. Jedná sa najmä o administratívnu záťaž štátnej správy, penzijných spoločností a účastníkov systému. Pri likvidácii dôchodkových fondov sa účastník môže rozhodnúť pre prevedenie všetkých jeho prostriedkov na zvolený účet, pre dodanie prostredníctvom poštového poukazu, pre prevedenie prostriedkov ako príspevku na penzijné pripoistenie alebo doplnkové penzijné sporenie. (Ukončení důchodového spoření, 2016)

Účastníci II. piliera odvádzali počas jeho trvania menej peňazí na povinnom sociálnom (dôchodkovom) poistení. Za dobu trvania II. piliera by teda mali mať nižší štátny dôchodok. Vo výpočte starobného dôchodku sa každý rok poistenia započítava ako 1,5 % z výpočtového základu. Občanom, ktorí vstúpili do II. piliera sa teda každý rok poistenia získaný za dobu účasti v tomto pilieri hodnotí z 1,2 %. Poistenci s rovnakým OVZ, aj s rovnakou dobou poistenia, ktorí sa líšia iba tým, že jeden bol účastný II. piliera a druhý nie, majú v konečnom dôsledku rôzny mesačný dôchodok. Na menší dôchodok má nárok bývalý účastník II. piliera. Účastníci II. piliera, ktorí nebudú chcieť dostávať krátený štátny dôchodok, majú možnosť

peniaze do I. piliera doplatiť. Podajú žiadosť na miestne príslušnej OSSZ v prvej polovici roku 2017. Tá oznámi výšku nedoplatku v I. pilieri, ktorú treba uhradiť do 29. decembra 2017. Pri doplatení čiastky do I. piliera sa štátny dôchodok účastníkom II. piliera počíta rovnako ako tým, ktorí do II. piliera nevstúpili. Možnosť doplatiť si do I. piliera síce existuje, lenže do II. piliera vstupovali najmä mladí ľudia, ktorí majú ešte ďaleko do dosiahnutia riadneho dôchodkového veku. Ich rozhodnutie, či peniaze do I. piliera za dobu účasti na II. pilieri doplatiť, nie je jednoduché. Hlavným dôvodom je pretrvávajúca neistota ohľadom výpočtu starobného dôchodku v budúcnosti. Väčšina ľudí, ktorí vstupovali do II. piliera, chcela posilniť vlastnú finančnú zodpovednosť za životný štandard v dôchodku, preto bude možno pre nich atraktívnejšou cestou vybrané nasporené peniaze z II. piliera zhodnotiť vlastnými investíciami. (Gola, 2016)

Starobný dôchodok OSVČ

Starobný dôchodok OSVČ je často diskutovaná téma. Samotné ministerstvo práce a sociálnych vecí a ČSSZ zdvíhajú varovný prst a upozorňujú podnikateľov, aby dobre uvážili, v akej výške odvádzajú sociálne (dôchodkové) poistenie. Upozorňujú na rozdiel v dôchodkovom zabezpečení OSVČ a zamestnancov. Poukazujú, že kvôli nízkym odvádzaným platbám na sociálne poistenie môžu OSVČ pocítiť výrazné zníženie životnej úrovne. Vymeriavací základ pre poistné na dôchodkové poistenie je u OSVČ vykonávajúce hlavnú činnosť výrazne nižší než vymeriavací základ zamestnancov. Práve vymeriavací základ má však zásadný vplyv na budúci starobný dôchodok.

OSVČ vykonávajúce hlavnú činnosť si volia za vymeriavací základ zväčša zákonné minimum, teda iba polovicu daňového základu. I keď si každá OSVČ môže dobrovoľne stanoviť vyšší základ pre platenie poistného, v praxi sa to deje iba výnimočne. (Hájková, 2016)

Je teda na uvážení každej OSVČ, či uprednostní vyšší súčasný disponibilný príjem pred vyšším starobným dôchodkom v budúcnosti a bude hľadať iné cesty zabezpečenia sa v budúcnosti, alebo radšej obetuje viac zo súčasného príjmu, s vidinou udržateľnej životnej úrovne v starobe.

3.7.3 Zdravotné poistenie v ČR

Verejné zdravotné poistenie kryje výdaje spojené s financovaním nutnej zdravotnej starostlivosti v rozsahu určenom zákonnými pravidlami. Právo na nutnú zdravotnú starostlivosť prislúcha jednotlivcovi z Ústavy ČR. Legislatívne patrí pod Ministerstvo zdravotníctva a výnos poistného smeruje zdravotným poisťovňami, ktoré ho spravujú. (Vančurová, 2013)

Podľa Červinku (2015) je zdravotné poistenie v ČR zákonne povinné:

- pre všetky osoby s trvalým pobytom na území ČR (bez ohľadu na štátne občianstvo),
- pre osoby, ktoré na území ČR trvalý pobyt nemajú, pokiaľ sú zamestnávané u zamestnávateľa, ktorý má sídlo alebo trvalý pobyt na území ČR.

Poistenec má právo na voľbu zdravotnej poisťovne, ktorá prevádzkuje verejné zdravotné poistenie. Zmeniť poisťovňu môže jedenkrát za 12 mesiacov, a to vždy k 1. dňa nasledujúceho kalendárneho roka.

Kukalová, Moravec (2015) rozčleňujú poistencov v systéme zdravotného poistenia do týchto skupín:

- zamestnanci (aj tí, ktorí tu nemajú trvalý pobyt, ale pracujú pre zamestnávateľa so sídlom v ČR),
- OSVČ,
- osoba, ktorá má trvalý pobyt na území ČR a nie je za ňu platcom štát,
- osoba, za ktorú je platcom štát.

Platcov poistného rozdeľuje zákon č. 48/1997 Sb., o verejnom zdravotnom poistení v platnom znení na *štát* (platí poistné za definované skupiny osôb), *zamestnávateľa* (odvádza poistné za svojich zamestnancov) a *poistenca* (platcom poistného sa stáva pokiaľ je zamestnanec, OSVČ, osoba bez zdaniteľných príjmov).

Výška poistného má výšku 13,5 % z vymeriavacieho základu. Táto sadzba sa nezmenila po celú dobu samostatného zdravotného poistenia. Rôzna výška minimálnych čiastok poistného vychádza z rozdielne stanovených vymeriavacích základov jednotlivých skupín platcov. Výšku poistného si je platca povinný vypočítať sám. (Červinka, 2015)

Zdravotné poistenie OSVČ

OSVČ je zo zákona považovaná za platcu zdravotného poistného. Rozhodným obdobím, za ktoré sa platí poistné, je kalendárny rok. OSVČ hradí poistné vo forme záloh na poistné a (prípadného) doplatku poistného. Zálohu na poistné platí vtedy, pokiaľ je podnikanie hlavným zdrojom príjmov. Je splatná od 1. dňa kalendárneho mesiaca za ktorý sa platí, do 8. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. (Červinka, 2015)

Poistné je platené z vymeriavacieho základu, ktorý sa vypočíta obdobným spôsobom ako u sociálneho poistenia, tj. 50 % z príjmov z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti po odpočte výdajov vynaložených na ich dosiahnutie, zaistenie a udržanie. Sadzba poistného je vo výške 13,5 % z vymeriavacieho základu. (Štohl, 2015)

Pre určenie výšky poistného je potrebné vziať do úvahy minimálnu výšku vymeriavacieho základu. Minimálnym vymeriavacím základom je polovica priemernej mzdy stanovenej podľa zásad uvedených v predpisoch o sociálnom poistení. Minimálny vymeriavací základ pre rok 2016 je 13 503 Kč za kalendárny mesiac (rok 2015 = 13 305,50 Kč). Minimálna mesačná záloha je vo výške 1 823 Kč. Maximálny vymeriavací základ v zdravotnom poistení neplatí. (Ženíšková, 2016)

Pre niektorých poistencov však neplatí ani minimálny vymeriavací základ. Štohl (2015) vymenováva OSVČ, ktorých sa toto opatrenie týka:

- OSVČ, za ktorú je platcom poistného štát, napr. požívatelia dôchodku, nezaopatrené deti, ženy na materskej a rodičovskej dovolenke poberajúce peňažnú pomoc v materstve, uchádzači o zamestnanie atď.,

- OSVČ, ktorá je zároveň zamestnaná a v zamestnaní platí poisťné vypočítané aspoň z minimálneho vymeriavacieho základu stanoveného pre zamestnancov,
- OSVČ s ťažkým telesným, zmyslovým alebo mentálnym postihnutím.

Pokiaľ tieto skutočnosti trvajú celý rok, vymeriavacím základom týchto osôb je ich skutočný príjem po odpočte výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zaistenie a udržanie príjmov bez obmedzenia minima. Ak však uvedené skutočnosti netrvajú celý rok, skraca sa minimálny vymeriavací základ na pomernú časť odpovedajúcu počtu celých kalendárnych mesiacov, v ktorých uvedené skutočnosti trvali.

Zdravotné poistenie spoločníka s.r.o.

Osoba, ktorá má na území ČR trvalý pobyt, za celý kalendárny mesiac nemá príjmy zo zamestnania, zo samostatnej zárobkovej činnosti a nie je za ňu platcom poisťného štát, je nazývaná ako *osoba bez zdaniteľných príjmov*. Tá je povinná si zdravotné poistenie v zákonnej výške hrať sama. (Osoby bez zdaniteľných príjmov, 2015) Do definície OBZP spadá aj spoločník s.r.o., ak odmenu poberá vo forme podielu na zisku.

OBZP je povinná sama platiť mesačne poisťné vo výške 13,5 % z minimálneho vymeriavacieho základu, ktorý je pre ňu minimálna mzda platná v mesiaci, za ktorý sa poisťné platí. V roku 2016 je minimálna mzda, a teda aj minimálny vymeriavací základ pre poisťné OBZP stanovená vo výške 9 900 Kč. Mesačné poisťné má teda hodnotu 1 337 Kč. Poisťné je splatné od 1. dňa kalendárneho mesiaca, za ktorý sa platí, do 8. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. (Ženíšková, 2016)

Ak spoločník poberá mzdu ako zamestnanec, je základom poisťného čiastkový základ DPFO zo závislej činnosti. Minimálny základ poisťného zamestnanca je minimálna mzda, ktorá je pre rok 2016 stanovená na 9 900 Kč. Za zamestnanca odvádza poisťné vo výške 13,5 % z VZ zamestnávateľ. Ten zrazí zo mzdy 4,5 % a 9 % uhradí zo svojich prostriedkov.

3.8 Zmeny v daniach z príjmov v sledovanom období

2014

Běhounek (2014) uvádza, že k 1. 1. 2014 došlo k rozsiahlym zmenám v oblasti daní. Dôvodom bolo, okrem iného, že práve k 1. 1. 2014 nadobudol účinnosť nový občiansky zákonník. Rozsiahlou novelizáciou prešiel zákon o dani z príjmov, zákon o dani z nehnuteľností, zákon o DPH. Bola zrušená daň dedičská a darovacia a dary a dedičstvo bolo prevedené do predmetu dani z príjmov. Daň z prevodu nehnuteľností nahradila daň z nadobudnutia nehnuteľností.

Pri zameraní sa na dane z príjmov, môžeme vidieť najmä nasledujúce novinky:

1. Zmeny, ktoré súvisia so zmenami súkromného práva sa týkajú novej terminológie, nových princípov, nových inštitútov atď. a boli zapracované do zákona o dani z príjmov daňovým zákonným opatrením Senátu. Napr. termín „půjčka“ bol nahradený termínom „zápůjčka“. Novinkou súkromného práva bolo aj

- napr. nadobudnutie majetku odkazom a daňová úprava sa pre majetok získaný dedičstvom novo vzťahuje aj na majetok nadobudnutý odkazom a pod.
2. Presun darov a zdedených príjmov do predmetu daní z príjmov, kde sa radia k príjmom oslobodeným.
 3. Nové pravidlá pre prácu s obvyklými cenami.
 4. Zvýšenie limitu pre dary odpočítateľné od daňového základu FO podľa § 15 odst. 1 ZDP na 15 %, resp. od daňového základu PO podľa § 20 odst. 8 na 10 % (doposiaľ tento limit platil iba pre dary vybraným subjektom).
 5. Predĺženie časového testu pre oslobodenie príjmov z predaja cenných papierov od DPFO zo 6 mesiacov na 3 roky.
 6. Zvýšenie hranice pre oslobodenie u príležitostných príjmoch FO z 20 000 Kč na 30 000 Kč. (Zmeny a novinky roku 2014 v kosce, 2014)

2015

Zmeny v daniach v roku 2015 priniesla novela zákona o daniach z príjmov č. 267/2014 Sb.

1. Zvýšenie daňového zvýhodnenia na druhé dieťa o 2 400 Kč ročne, na tretie a ďalšie dieťa o 3 600 Kč ročne.
2. Výdaje uplatňované pri príjmoch zo živnosti vo výške 60 % ohraničené novou maximálnou čiastkou 1 200 000 Kč. U živnosti remeselnej možnosť uplatniť 80 % príjmov, novo maximálne do čiastky 1 600 000 Kč.
3. FO uplatňujúce výdaje percentom z príjmov podľa § 35ca ZDP stále nesmú uplatniť zľavu na manželku s nízkymi alebo žiadnymi príjmami a daňové zvýhodnenie na dieťa.
4. Bezúplatné príjmy zo „zápůjček, výpros a výpůjček“ už nie sú vyňaté z predmetu DPFO (DPPO), ale sú oslobodené, v prípade, že úhrn týchto príjmov za zdaňovacie obdobie plynúci od jednej osoby nepresiahne 100 000 Kč.
5. Zavedenie oznamovacej povinnosti pre oslobodené príjmy presahujúce 5 mil. Kč. (Běhounek, 2015)
6. Možnosť uplatnenia zľavy na dani u osôb poberajúcich starobný dôchodok.
7. Povinnosť zdaníť pravidelne vyplácané dôchodky v prípade, že súčet príjmov požívateľa pravidelne vyplácaného dôchodku, príjmov zo závislej činnosti, samostatnej činnosti a príjmov z nájmov presiahne v zdaňovacom období čiastku 840 000 Kč.
8. Nová zľava na dani za umiestnenie dieťaťa v zariadení starostlivosti o dieťa v predškolskom veku. V rámci jednej spoločne hospodáriacej domácnosti môže na jedno rovnaké dieťa túto zľavu uplatniť iba jeden z poplatníkov a to do výšky skutočne preukázaných výdajov za umiestnenie dieťaťa, za zdaňovacie

obdobie 2014 max. do výšky 8 500 Kč. (okrem stravného) (Nejvýznamnější změny u daně z příjmů fyzických osob a plátců daně od 1. 1. 2015, 2014)

2016

1. Zvýšení limitu příjmov pre vznik nároku na daňový bonus v súvislosti so zvýšením minimálnej mzdy z 55 200 Kč (6×9 200 Kč) na 59 400 Kč (6 × 9 00 Kč).
2. Zľava na prvé dieťa je 13 404 Kč ročne (1 117 Kč mesačne), za druhé dieťa 17 004 Kč ročne (1 417 Kč mesačne), za tretie a každé ďalšie dieťa 20 604Kč ročne (1 717 Kč mesačne) – novela navyšujúca zľavu na dieťa pre rok 2016 začala platiť na jar 2016. O vyššie zľavy za prvé mesiace roku 2016, kedy novela ešte nebola platná, občania neprídu. K dorovnaní dôjde pri ročnom zúčtovaní, ktoré zamestnávateľ vykoná na začiatku roku 2017. Podnikatelia zľavu uplatnia v daňovom priznaní. (Dlouhá, 2016)
3. Zvýšenie limitu zľavy na dani za umiestnenie dieťaťa v materskej škole alebo obdobnom zariadení na 9 900 Kč ročne za každé dieťa.
4. Zákon novo obsahuje vymenovanie zariadení, v ktorých má byť umiestnené dieťa predškolského veku pre uplatnenie zľavy na dani.
5. V súvislosti so zákonom o ukončení dôchodkového sporenia a vyplácania prostriedkov účastníkom, je táto výplata prostriedkov oslobodená od dane z príjmov.
6. Oslobodenie penzií z III. dôchodkového piliera a dôchodkov z vybraného poistenia osôb, pokiaľ doba ich poberania je menej ako 10 rokov.
7. Zavedenie novej rezervy na nakladanie s elektroodpadom zo solárnych panelov uvedených na trh do 1. 1. 2013. Ide o prvú daňovo uznateľnú rezervu, tvorenú nezávisle od účtovníctva daňového poplatníka. (Přehled změn v oblasti daní od 1. 1. 2016, 2015)
8. Zľava na evidenciu tržieb pre FO vo výške 5 000 Kč (najviac však v čiastke kladného rozdielu medzi 15 % čiastkového základu dane zo samostatnej činnosti podľa § 7 ZDP a čiastky 24 840 Kč. Pre rok 2016 sa táto zľava týka iba tých FO, ktoré v tomto roku príjmu v hotovosti príjem z ubytovacích a stravovacích služieb. (Běhounek, 2016)

2017

Ani rok 2017 sa nezaobíde bez zmien týkajúcich sa problematiky daní z príjmov, daní z pridanej hodnoty, daní z nehnuteľností či zmien zahŕňajúcich úpravu hodnoty minimálnej a priemernej mzdy.

Práve rok 2017 má byť rokom označovaným aj ako „rok daňovej revolúcie v daniach z príjmov.“ Na jeseň tohto roku má byť totiž pripravený úplne nový zákon o daniach z príjmov ako súčasť balíku zmien, ktorý bude upravovať aj súčasnú legislatívu. Hovoríme teda o bežnej novele súčasného zákona o daniach z príjmov, ktorá je súčasťou tzv. „daňového balíčka pre rok 2017“ (novely siedmych zákonov z oblasti daní) a o príprave úplne nového zákona o daniach z príjmov. Nový zákon

o daniach z príjmov teda nemá za cieľ významné zmeny v súčasnej legislatíve, ale vytvorenie nového systému, ktorý bude položený na teoretických základoch. Nový zákon sa pripravuje v rámci projektu MOJE (MOderní a JEdnoduché daně). Termínom pre dokončenie predpisu je september 2017, pričom sa odhaduje, že účinnosť by tento predpis nadobudol v januári 2020.

Ministerstvo financií považuje za potrebné vytvorenie nového zákona z dôvodu neprehľadnosti súčasného daňového zákona, ktorý taktiež obsahuje výnimky podľa dnes už neplatných vyhlášok. K hlavným prínosom nového zákona patrí zjednodušenie daní, zdanenie príjmov podľa koncepčného riešenia, dôraz na stabilitu a daňovú neutralitu, jednoduchší a užívateľsky priateľský predpis či vytvorenie podmienok pre Integrovaný systém správy daní a poistného (ISS). Ten umožní platcom uhradiť daň a odvod poistenia na jedinom mieste (nie na troch – finančný úrad, sociálna správa, zdravotné poisťovne).

Projekt zahŕňa taktiež úvahy o elektronickom portály pre správu daní (tzv. daňový kiosk), ktorý má predstavovať virtuálny finančný úrad, ktorý môže užívateľ využiť z pohodlia domova. (Procházka, 2016)

Hlavné zmeny v daniach z príjmov pre rok 2017 prináša novela zákona o daniach z príjmov, ktorá je súčasťou daňového balíčka. Ten bol Poslaneckou snemovňou schválený 13. 1. 2017 s účinnosťou od 1. 4. 2017. Niektoré zo zmien sa premietnu už do zdaňovacieho obdobia pre rok 2017 (napr. zvýšenie čiastok daňového zvýhodnenia na dieťa) – ide o zmeny v prospech poplatníkov, niektoré sa premietnu až do zdaňovacieho obdobia začatého po účinnosti novely (napr. FO by tieto zmeny použili až od roku 2018 – napr. obmedzenie maximálnej čiastky výdavkov uplatňovaných percentom z príjmov). Do dátumu plánovanej účinnosti sa však zákon nepodarilo schváliť aj Senátom. Ten ho schválil 4. apríla 2017, pričom účinnosť nastáva 15. deň od zverejnení daňového balíčka v Zbierke zákonov.

Súčasti novely:

1. Uplatnenie zrážkovej dane na príjmy zo závislej činnosti (napr. na príjmy z DPČ) nepresahujúce 2 500Kč mesačne, pokiaľ u zamestnávateľa nie je podpísané prehlásenie k dani – zmena sa uplatní až od roku 2018
2. Limit pre odpočet penzijného a životného poistenia od základu dane sa zvyšuje o dvojnásobok - maximálne čiastky daňových odpočtov od základu dane z 12 tis. Kč (naposledy sa tento limit uplatní pre rok 2016) zvýšené na 24 tis. Kč (prvýkrát sa uplatní za rok 2017).
3. Vydané mierne upravené tlačivo prehlásenia k dani zo závislej činnosti pre rok 2017.
4. Minimálna mzda sa zvyšuje na 11 000 Kč. Z toho vyplýva zvýšenie minimálneho príjmu potrebného k výplatu daňového bonusu na dieťa z 59 400 Kč na 66 000 Kč. Zvýšenie maximálnej ročnej čiastky zľavy na umiestnenie dieťaťa z 9 900 Kč za rok na jedno dieťa na 11 000 Kč za rok na jedno dieťa.
5. Priemerná mzda v roku 2017 je vo výške 28 232 Kč. (Běhounek, 2017)
6. Zvýšenie daňového zvýhodnenia na druhé dieťa o 200 Kč mesačne (tj. o 2 400 Kč ročne) na 19 404 Kč ročne (1 617 Kč mesačne), na tretie a každé

d'alšie dieťa o 300 Kč mesačne (tj. o 3 600 Kč ročne) na 24 204 Kč ročne (2 017 Kč mesačne). Úľava pre rodinu s jedným dieťaťom je vo výške 13 404 Kč ročne (1 117 Kč mesačne).

7. Rozšírenie inštitútu dane stanovenej paušálnou čiastkou pre podnikateľov so zamestnancami, aj podnikateľom s príjmami zo zamestnania. Ročné príjmy však stále nesmú byť vyššie než 5 mil. Kč.
8. Navrátenie daňového zvýhodnenia a zľavy na manžela osobám uplatňujúcim paušálne výdaje (limit pre ich uplatňovanie klesá na 1 mil. Kč príjmov).
9. Umožnenie daňového odpisovania zvereného majetku príspevkovými organizáciami obcí a krajov. (Poslanecká snemovna schválila daňový balíček, 2017)
10. Daňoví poplatníci, ktorí priznanie podávajú kvôli súbehu zamestnaní, majú príjmy iba zo závislej činnosti a iba od českých zamestnávateľov, podávajú priznanie k dani z príjmov na zjednodušenom tlačive (dve strany).
11. Sprísnenie pravidiel pre vyplatenie daňového bonusu. Príjmy z nájmu a kapitálového majetku sa do limitu príjmov, ktoré treba pre získanie bonusu dosiahnuť, nebudú počítať. Novo sa započítavajú iba príjmy zo závislej činnosti a podnikania.
12. Zľava na dani z príjmov vo výške 5 000 Kč na zaobstaranie si a prevádzku EET (najviac však v čiastke kladného rozdielu medzi 15 % čiastkového základu dane zo samostatnej činnosti podľa § 7 ZDP a čiastky 24 840 Kč – základnej zľavy na poplatníka). Zľavu môžu uplatniť iba daňoví poplatníci FO za zdaňovacie obdobie, v ktorom prvýkrát zaevidovali tržbu, ktorú mali podľa zákona o EET povinnosť evidovať. (Dlouhá, 2016)

Pre kompletnosť poznatkov o roku 2017 prináša nasledujúca tabuľka prehľad o hodnotách viacerých ukazovateľov týkajúcich sa dane z príjmov, sociálneho a zdravotného poistenia a starobného dôchodku.

Tab. 10 Hodnoty ukazovateľov pre rok 2017

Minimálna mzda	11 000 Kč
Priemerná mzda	28 232 Kč
Limit pre platenie solidárnej dane	1 355 136 Kč
Limit pre daňový bonus	66 000 Kč
Minimálny mesačný VZ SP (OSVČ - hlavná činnosť)	7 058 Kč
Minimálna mesačná záloha SP (OSVČ - hlavná činnosť)	2 061 Kč
Maximálny VZ SP (OSVČ)	112 928 Kč
Maximálna mesačná záloha SP (OSVČ)	32 975 Kč
Minimálny mesačný VZ ZP	14 116 Kč
Minimálna mesačná záloha ZP	1 906 Kč
Maximálny VZ ZP	nestanovený

Zdroj: právne predpisy

3.9 Výskumy daňového zaťaženia

Ako sme spomínali už v predchádzajúcom texte, problematika porovnávania daňového zaťaženia OSVČ a spoločníka s.r.o. nie je žiadnou novinkou. Mnoho ľudí sa o túto tému zaujímal či už z dôvodov osobných, pracovných alebo výskumných. Tematika daňového zaťaženia je stále aktuálna z dôvodu neustálych zmien v daňových pravidlách a v zákonitostiach fungovania sociálneho a zdravotného poistenia. Výsledky prác a názory odborníkov sa preto môžu rok od roka líšiť. Závery výskumov by sme nemali len pasívne prijímať, ale mali by sme zakaždým vziať do úvahy to, aké pravidlá, podmienky a zákonitosti platili v konkrétnom období, na ktoré sa porovnanie daňového zaťaženia vzťahovalo.

Červinková (2010) uvádza, že v roku 2010 bolo podľa jej zistení pre podnikateľa z hľadiska daňového zaťaženia najvýhodnejšie zvoliť si variant s výplatom nízkej mzdy, s výplatom nízkej odmeny jednatelovi, prípadne s výplatom podielu. Tento názor zastáva pri základoch dane vo výške 300 000 Kč, 1 000 000 Kč, 2 000 000 Kč a 4 000 000 Kč. Pri základe dane vo výške 90 000 Kč sa prikláňa k zvoleniu variantu vyplatenia odmeny jednatelovi zároveň s vysokou mzdou, čím sa základ spoločnosti zníži na nulu.

Za najhoršiu možnosť je považované vyplácanie celého základu dane ako mzdy, kedy daňové zaťaženie pri ZD 2 mil. Kč dosahuje hodnotu až 51,59 %.

Pri pohľade na rok 2007 bolo taktiež výhodné viesť s.r.o. Pri vysokom zisku sa však výhodnejším stáva podnikanie ako OSVČ, z dôvodu existencie maximálneho vymeriavacieho základu pre OSVČ (zamestnancov sa ustanovenie o maximálnom VZ netýkalo). Čím teda boli príjmy vyššie, tým sa zaťaženie znižovalo.

V roku 2008 nastali výrazné zmeny v zákone o dani z príjmov. Bola zavedená jednotná daň 15 % a došlo k zvyšovaniu zliav, vďaka čomu zaťaženia klesalo. V tomto období na popularite získavalo podnikanie vo forme OSVČ.

V roku 2013 sa komparácii daňového zaťaženia vo svojej diplomovej práci venovala Eva Kunčarová. Výsledky jej práce môžeme interpretovať nasledovne. Rok 2013 bol významný tým, že v ňom začína platiť tzv. „daňový balíček“, ktorý prináša viacero významných zmien v oblasti daní. Ak by sa v tomto roku podnikateľ rozhodol podnikat ako OSVČ, má daňové zaťaženie pri rastúcich príjmoch klesajúci charakter, avšak menej ako roky predtým. V roku 2013 už totiž neplatí strop pre ZP, taktiež vzniká povinnosť platiť solidárnu daň. Nízke príjmy zase ovplyvňujú minimálne vymeriavacie základy, kvôli ktorým sú nízke príjmy zaťažené viac, než vyššie príjmy.

Najvýhodnejšou formou podľa Kunčarovej (2013) bola v roku 2013 tá, keď podnikateľ približne do miliónového ZD podnikal ako OSVČ, najmä z dôvodov administratívneho zjednodušenia. Pri vyššom ZD by bolo vhodnejšie podnikat v rámci s.r.o. V tomto prípade by bolo vhodné vykonávať pre spoločnosť funkciu jednatel'a s mesačnou odmenou vo výške 20 000 Kč, a súčasne mať podiel na zisku spoločnosti. Podnikateľovi by vyplývala výplata starobného dôchodku v budúcnosti a jeho celkové daňové zaťaženie by bolo v porovnaní s ostatnými možnosťami nízke.

4 Vlastná práca

Ďalšia časť práce bude venovaná výpočtom daňového zaťaženia fiktívnej osoby pána Novotného a následne ich komparácii. Pán Novotný bude v prvej časti predstavovať podnikajúcu fyzickú osobu na základne živnostenského oprávnenia, teda osobu samostatne zárobkovo činnú (OSVČ). V druhej časti bude zisťované jeho daňové a celkové zaťaženie po založení právnickej osoby. Táto právnická osoba bude mať formu spoločnosti s ručením obmedzeným (s.r.o.).

Skúmané formy podnikania boli zvolené z dôvodu pretrvávajúcich diskusií o zvolení si najvhodnejšej formy pre podnikanie. Treba zdôrazniť, že voľba formy podnikania nie je aktuálnou iba pri zahajovaní podnikateľskej činnosti, ale aj počas jej samotného vykonávania, keďže zmena formy aj počas podnikania je povolená. Najčastejšie bývajú na misky váh ukladané nami už spomínané formy. Spoločnosť s ručením obmedzeným ako obchodná spoločnosť býva považovaná pre fyzickú osobu ako najvhodnejšia alternatíva k živnostenskému podnikaniu z dôvodu relatívnej administratívnej nenáročnosti a z dôvodu pomerne jednoduchého prechodu (prechod z OSVČ na s.r.o.).

Porovnanie daňového zaťaženia bude ďalej vykonané z hľadiska časového. Za sledované obdobie boli určené roky 2014 až 2017. Počas týchto rokov došlo k určitým zmenám v oblasti daní z príjmov i v oblasti sociálneho a zdravotného poistenia. Vďaka medziročnej komparácii budeme môcť vidieť, aký vplyv mali prijímané zmeny na vývoj daňového a celkového zaťaženia rôznych foriem podnikania.

4.1 Základné údaje o fiktívnom podnikateľovi

Pre možnosť zistenia daňového zaťaženia a jeho komparácie je potrebné určiť si základné predpoklady, z ktorých budeme pri práci vychádzať.

V prvom rade je dôležité abstrahovanie od iných skutočností vplývajúcich na rozhodovanie sa o právnej forme podnikania, ako je samotné celkové zaťaženie. Tj. abstrahujeme napr. od administratívnej záťaže, spôsobu a rozsahu ručenia či od nárokov na počiatočný kapitál.

Predpokladáme, že pán Novotný podniká samostatne, bez zamestnávania ďalších pracovníkov. Podnikanie je jeho hlavnou činnosťou. Má manželku a jedno dieťa, na ktoré uplatňuje odpočet. Ďalej uplatňuje iba základnú zľavu na poplatníka, keďže nárok na uplatnenie si zľavy na manželku nemá (tá dosahuje príjmy, ktoré sú nad hranicou určenou zákonom pre možnosť uplatnenia si príslušnej zľavy). Počas sledovaného obdobia poplatník nebol účastný II. piliera dôchodkové sporenia.

Pre možnosť porovnávania daňových zaťažení budeme vychádzať z rôznych výšok základu dane. Platí zjednodušujúci predpoklad o rovnosti dosiahnutého výsledku hospodárenia a hodnoty základu dane:

1. ZD = 90 000 Kč
2. ZD = 400 000 Kč

3. ZD = 1 000 000 Kč
4. ZD = 2 000 000 Kč
5. ZD = 4 000 000 Kč

Tieto konkrétne hodnoty základov dane boli zvolené tak, aby sme sa pri výpočtoch celkového zaťaženia stretli s potrebou uplatnenia minimálnych VZ SP a ZP, taktiež aby sme pracovali s príjmami, pri ktorých bude potreba zdaníť nadlimitné príjmy solidárnou daňou. Ďalej sme vo výpočtoch použili taký základ dane, aby vznikla potreba uplatniť maximálny VZ SP. Pracujeme aj s daňovými základmi, ktorých sa solidárna daň, maximálny ani minimálny VZ netýka. Vďaka takto zvoleným hodnotám bude možné vidieť rôznorodosť potrebných postupov pri výpočte celkového zaťaženia pri rôznych príjmoch, resp. rôznych základoch dane poplatníka.

S rovnosťou výsledku hospodárenia a základu dane môžeme uvažovať ak predpokladáme, že nenastali skutočnosti, na základe ktorých by bolo potrebné prísúpiť k úprave VH na ZD (položky znižujúce a zvyšujúce výsledok hospodárenia vymenúva ZDP). Je potrebné upozorniť, že predpoklad rovnosti základu dane OSVČ a výsledku hospodárenia s.r.o. je výrazne zjednodušený. V praxi existuje malá pravdepodobnosť, že by táto skutočnosť nastala. Resp. pri uskutočnení totožných operácií by na základe vedenia daňovej evidencie (OSVČ) mal rozdielnu výšku zdaniteľných príjmov ako pri vedení účtovníctva (s.r.o.). Rozdiel vedenia daňovej evidencie a účtovníctva popisujeme v teoretickej časti našej práce. Pre potvrdenie, že predpoklad rovnosti VH a ZD je značne zjednodušený, si však uvedieme určité dopady na daňovú povinnosť poplatníka pri porovnávaní vedenia DE a vedenia účtovníctva.

Výdaje v daňovej evidencii v porovnaní s nákladmi v účtovníctve:

Výdaje sa vždy viažu k určitému zdaňovaciemu obdobiu, ktorým je pre fyzickú osobu kalendárny rok. V DE teda neuplatňujeme princíp časového rozlíšenia. Naopak náklady sú náklady toho účtovného a zdaňovacieho obdobia, s ktorým vecne a časovo súvisia. Neprihliada sa k tomu, kedy došlo k pohybu peňažných prostriedkov vykonaním platby.

Príklad: Poplatník zaplatil v októbri 2016 nájomné za päť mesiacov dopredu (teda na október, november, december 2016 a január, február 2017) vo výške celkom 50 000 Kč (10 000 Kč za každý mesiac).

1. poplatník vedie DE (OSVČ) – čiastka 50 000 Kč je jeho daňovým výdajom v roku 2016
2. poplatník vedie účtovníctvo (s.r.o.) – čiastku 30 000 Kč uplatní ako daňový a účtovný náklad v roku 2016; zvyšná čiastka 20 000 Kč je daňovým a účtovným nákladom v roku 2017

Tento rozdiel samozrejme nevzniká len pri potrebe v účtovníctve časovo rozlíšiť. Keď poplatníkovi vznikne záväzok v roku 2016 a zaplatí ho v roku 2017, na ZD poplatníka vedúceho DE nemá tento záväzok v roku 2016 žiaden vplyv. Znižovať ZD bude až v roku 2017 (po úbytku peňažných prostriedkov). Poplatník, ktorý vedie účtovníctvo znižuje svoj VH o náklad už v roku 2016.

Príjmy v daňovej evidencii v porovnaní s výnosmi v účtovníctve:

Platí rovnaký princíp ako pri výdajoch a nákladoch. Príjem sa vždy viaže k tomu zdaňovaciemu obdobiu, v ktorom bol inkasovaný. Princíp časového rozlíšenia uplatníme iba pri výnosoch, nie pri príjmoch.

Príklad: Poplatník prijal v októbri 2016 nájomné od nájomcu za päť mesiacov dopredu (teda na október, november, december 2016 a január, február 2017) vo výške celkom 50 000 Kč (10 000 Kč za každý mesiac).

1. poplatník vedie DE (OSVČ) – zdaniteľný príjem pre rok 2016 je celá čiastka 50 000 Kč
2. poplatník vedie účtovníctvo (s.r.o.) – zdaniteľným výnosom v roku 2016 je čiastka 30 000 Kč a v roku 2017 zvyšná čiastka 20 000 Kč.

Vo všeobecnosti, ak poplatníkovi vznikne pohľadávka v roku 2016 ale peňažné prostriedky získa až v roku 2017, pri vedení daňovej evidencie nemá pohľadávka na ZD roku 2016 žiadny vplyv, zvyšovať ZD bude až v roku 2017. Naopak poplatník, ktorý vedie účtovníctvo bude musieť daň zo vzniknutých výnosov z pohľadávky odvieť už v roku 2016.

I keď sme si týchto zásadných rozdielov vedomí, v našej práci budeme skutočne predpokladať rovnosť ZD OSVČ a VH s.r.o., aby bola komparácia celkového a daňového zaťaženia rôznych foriem podnikania vôbec možná.

4.2 Daňové a celkové zaťaženie OSVČ

Pán Novotný je živnostník, ktorý podniká na základe živnostenského oprávnenia. Všetky dosahované príjmy sú zdaňované podľa § 7 ZDP (príjmy zo samostatnej činnosti). Žiadne iné príjmy okrem týchto príjmov nemá. Podnikateľskú činnosť vykonáva po cele zdaňovacie obdobie ako činnosť hlavnú. Vychádzame zo zjednodušeného predpokladu, že sociálne a zdravotné poistenie bude vypočítané až na konci zdaňovacieho obdobia z konečného základu dane a nebudú teda priebežne hradené zálohy na sociálne a zdravotné poistenie. Pán Novotný dobrovoľne nemocenské poistenie neuhrádza.

Zaťaženie v rokoch 2014 - 2017

2014

V roku 2014 vychádzame pri zisťovaní daňového zaťaženia z podmienok aktuálnych pre tento rok. Tie sú nasledovné:

- zľava na poplatníka 24 840 Kč,
- daňové zvýhodnenie na prvé dieťa 13 404 Kč,
- limit pre solidárnu daň 1 245 216 Kč,
- minimálny ročný VZ SP 77 832 Kč,
- maximálny ročný VZ SP 1 245 216 Kč,
- minimálny ročný VZ ZP 155 652 Kč.

Tab. 11 Zaťaženie OSVČ v roku 2014 [Kč]

Základ dane	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
daň 15 %	13 500	60 000	150 000	300 000	600 000
solidárna daň	0	0	0	52 835	192 835
daň po zľavách (bonus)	-13 404	21 756	111 756	314 591	754 591
VZ SP	77 832	200 000	500 000	1 000 000	1 245 216
VZ ZP	155 652	200 000	500 000	1 000 000	2 000 000
Odvod SP	22 727	58 400	146 000	292 000	363 603
Odvod ZP	21 013	27 000	67 500	135 000	270 000
celkové zaťaženie	30 336	107 156	325 256	741 591	1 388 194
čisté príjmy	59 664	292 844	674 744	1 258 409	2 611 806
daňové zaťaženie v %	0	5,44	11,18	15,73	18,86
celkové zaťaženie v %	33,71	26,79	32,53	37,08	34,70
čistý príjem v %	66,29	73,21	67,47	62,92	65,30

Zdroj: vlastné spracovanie

V roku 2014 sme pri výpočte daňového zaťaženia vychádzali z čiastky zľavy na poplatníka a daňového zvýhodnenia na prvé dieťa takej, aká je aktuálna aj v roku 2016 (dokonca sú aktuálne aj v roku 2017). Tieto hodnoty sa nemenia už od roku 2012, kedy sa v tejto výške vyskytli po prvý krát. V roku 2011 bola totiž hodnota zľavy na poplatníka dočasne znížená na 23 640 Kč, ako tzv. povodňová daň. Daňové zvýhodnenie na prvé dieťa bolo v roku 2011 vo výške 11 604 Kč, v roku 2012 bolo zvýšené na dnešných 13 404 Kč.

Najnižšie daňové zaťaženie je dosahované pri najnižšom základe dane (90 000 Kč), lenže kvôli minimálneho vymeriavaciemu základu u SP a ZP, je výsledné celkové zaťaženie najnižšie pri základe dane 400 000 Kč. Od tohto základu dochádza k rastu daňového aj celkového zaťaženie, ktoré klesá pri najvyššom uvažovanom ZD 4 000 000 Kč, keďže uplatňujeme maximálny VZ u SP. Zdaňovanie solidárnou daňou sa týka nadlimitných príjmov pri ZD 2 mil. a 4 mil. Kč.

Vo všeobecnosti platí pre priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2014 nasledovné.

Tab. 12 Priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2014

Interval	ZD [Kč]	priebeh celk. zaťaženia	celk. zaťaženie v %
A	pod 165 600	klesá	viac ako 19,195
B	165 600 - 254 300	rastie	19,195 - 22,863
C	254 300 - 256 200	klesá	22,863 - 22,802
D	256 200 - 2 490 400	rastie	22,802 - 38,314
E	nad 2 490 400	klesá	menej ako 38,314

Zdroj: vlastné spracovanie

Z tabuľky vidíme, že najmenšie dosiahnuteľné celkové zaťaženia v roku 2014 malo hodnotu 19,195 % pri ZD 165 600 Kč. Naopak najvyššie celkové zaťaženie 38,314 % je dosahované pri ZD 2 490 400 Kč. Odôvodnenie konkrétneho priebehu celkového zaťaženia v jednotlivých intervaloch v roku 2014 je zhodné s rokom 2015 aj 2016, preto si toto vysvetlenie uvedieme v časti Zaťaženie v roku 2016.

2015

V roku 2015 sa zľava na poplatníka a uplatňované daňové zvýhodnenie na dieťa oproti predchádzajúcemu roku nemení, menia sa len hodnoty minimálnych vymeriavacích základov SP a ZP. Maximálny vymeriavací základ a limit pre zdaňovanie solidárnou daňou sa menia v závislosti od priemernej mzdy, ktorá sa mení každoročne. Hodnoty ukazovateľov pre rok 2015:

- zľava na poplatníka 24 840 Kč,
- daňové zvýhodnenie na prvé dieťa 13 404 Kč,
- limit pre solidárnu daň 1 277 328 Kč,
- minimálny ročný VZ SP 79 836 Kč,
- maximálny ročný VZ SP 1 277 328 Kč,
- minimálny ročný VZ ZP 159 672 Kč.

Tab. 13 Zaťaženie OSVČ v roku 2015 [Kč]

Základ dane	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
daň 15 %	13 500	60 000	150 000	300 000	600 000
solidárna daň	0	0	0	50 587	190 587
daň po zľavách (bonus)	-13 404	21 756	111 756	312 343	752 343
VZ SP	79 836	200 000	500 000	1 000 000	1 277 328
VZ ZP	159 672	200 000	500 000	1 000 000	2 000 000
Odvod SP	23 312	58 400	146 000	292 000	372 980
Odvod ZP	21 556	27 000	67 500	135 000	270 000
celkové zaťaženie	31 464	107 156	325 256	739 343	1 395 323
čisté príjmy	58 536	292 844	674 744	1 260 657	2 604 677
daňové zaťaženie v %	0	5,44	11,18	15,62	18,81
celkové zaťaženie v %	34,96	26,79	32,53	36,97	34,88
čistý príjem v %	65,04	73,21	67,47	63,03	65,12

Zdroj: vlastné spracovanie

Oproti roku 2014 dochádza v roku 2015 k navýšeniu minimálnych VZ u SP a ZP, ďalej k navýšeniu maximálneho VZ a v neposlednom rade k zvýšeniu limitu pre solidárnu daň. Z vymenovaných dôvodov je logické mierne zvýšenie celkové zaťaženia oproti roku 2014, keďže odvod SP bol pri rovnakom ZD (90 000 Kč) vyšší. Zaťaženie pri ZD 400 000 Kč a 1 000 000 Kč sa nemení, keďže pri týchto daňových základoch nezdaňujeme solidárnou daňou ani neuplatňujeme minimálne VZ alebo maximálny VZ u SP.

Percentuálna zmena nastáva až pri ZD 2 000 000 Kč, konkrétne ide o mierny pokles celkového zaťaženia, ktorý je spôsobený zvýšením limitu pre uplatnenie solidárnej dane, teda je sedem percentná solidárna daň počítaná z menšej peňažnej čiastky. Menšia hodnota odvedenej solidárnej dane celkové zaťaženie oproti roku 2014 znižuje.

Pri ZD 4 000 000 Kč sa však stretávame s miernym nárastom celkového zaťaženia oproti roku 2014. Môže sa zdať, že získaný výsledok protirečí našim predchádzajúcim úvahám o logickom miernom poklese celkového zaťaženia z dôvodu menšej solidárnej dane. V tomto prípade si však musíme uvedomiť uplatnenie maximálneho VZ u SP, ktorý je v porovnaní s rokom 2014 vyšší, a teda odvádzame vyššiu čiastku sociálneho poistenia. Táto zvýšená čiastka sociálneho poistenia ovplyvní celkové zaťaženie viac ako znížená solidárna daň, a tak celkové zaťaženie správne mierne stúplo.

Nasledujúca tabuľka nám zhrnie všeobecné pravidlá, ktoré platia pre priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2015.

Tab. 14 Priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2015

Interval	ZD [Kč]	priebeh celk. zaťaženia	celk. zaťaženie v %
A	pod 165 600	klesá	viac ako 19,522
B	165 600 - 254 300	rastie	19,522 - 23,076
C	254 300 - 256 200	klesá	23,076 - 23,014
D	256 200 - 2 554 600	rastie	23,014 - 38,352
E	nad 2 554 600	klesá	menej ako 38,352

Zdroj: vlastné spracovanie

V roku 2015 je najnižšie celkové zaťaženie vo výške 19,522 % pri rovnakom ZD ako v roku 2014 165 600 Kč. Najvyššie celkové zaťaženie je dosahované pri ZD 2 554 600 Kč a jeho výška je 38,352 %. Vysvetlenie priebehu celkového zaťaženia v jednotlivých intervaloch daňových základov si uvedieme pri roku 2016, ktorý je pre našu prácu východiskový. Zároveň je vysvetlenie pre rok 2016 zhodné s vysvetlením pre rok 2015.

2016

Daňové zaťaženie pána Nováka podnikajúceho ako OSVČ sledujeme za rok 2016 pri rôznych hodnotách základu dane. Je uplatňovaná základná zľava na poplatníka 24 840 Kč a daňové zvýhodnenie na vyživované dieťa vo výške 13 404 Kč. Nasledujúca tabuľka znázorňuje zaťaženie pri rastúcej hodnote základu dane. Vychádzame z nasledujúcich údajov:

- zľava na poplatníka 24 840 Kč,
- daňové zvýhodnenie na prvé dieťa 13 404 Kč,
- limit pre solidárnu daň 1 296 288 Kč,
- minimálny ročný VZ SP 81 024 Kč,
- maximálny ročný VZ SP 1 296 288 Kč,
- minimálny ročný VZ ZP 162 036 Kč.

Tab. 15 Zaťaženie OSVČ v roku 2016 [Kč]

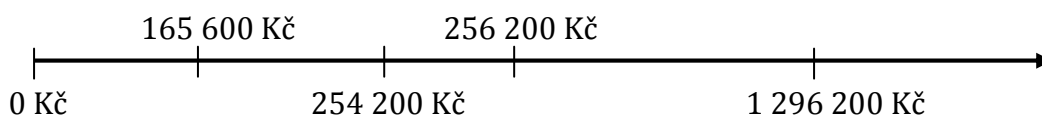
Základ dane	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
daň 15 %	13 500	60 000	150 000	300 000	600 000
solidárna daň	0	0	0	49 260	189 260
daň po zľavách (bonus)	-13 404	21 756	111 756	311 016	751 016
VZ SP	81 024	200 000	500 000	1 000 000	1 296 288
VZ ZP	162 036	200 000	500 000	1 000 000	2 000 000
Odvod SP	23 659	58 400	146 000	292 000	378 516
Odvod ZP	21 875	27 000	67 500	135 000	270 000
celkové zaťaženie	32 130	107 156	325 256	738 016	1 399 532
čisté príjmy	57 870	292 844	674 744	1 261 984	2 600 468
daňové zaťaženie v %	0	5,44	11,18	15,55	18,78
celkové zaťaženie v %	35,70	26,79	32,53	36,90	34,99
čistý príjem v %	64,30	73,21	67,47	63,10	65,01

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka ukazuje daňové a celkové zaťaženie poplatníka pri konkrétnych základoch dane. Pri týchto, nami zvolenými, základoch dane najnižšie celkové zaťaženie podnikateľ dosiahne pri základe dane 400 000 Kč. Najnižší základ dane 90 000 Kč zaťažuje podnikateľa viac, z dôvodu uplatnenia minimálnych VZ u SP a ZP, ktoré sú podstatne vyššie ako by boli VZ podnikateľa, keby ustanovenia o minimálnych VZ nemusel uplatňovať. Práve celkové zaťaženie pri najnižšom ZD jasne znázorňuje skutočnosť, že aj pri nízkom daňovom zaťažení, ktoré je v tomto prípade dokonca nulové (podnikateľ získava daňový bonus), zvýšili odvody na SP a ZP zaťaženie podnikateľa až na 35,70 %, a teda sú pri zisťovaní celkového zaťaženia podnikateľa skutočne opodstatnené.

Od ZD 400 000 Kč dochádza k rastu zaťaženia. Pri základoch dane 2 000 000 Kč a 4 000 000 Kč zdaňujeme nadlimitné príjmy solidárnou daňou 7 %, čo celkové zaťaženie zvyšuje. Najvyššie celkové zaťaženie však nepostihuje najvyšší základ dane, ako by sme mohli predpokladať, pretože sa v tomto prípade uplatňuje maximálny VZ u SP, vďaka čomu celkové zaťaženie klesá. Môžeme vidieť, že pri SP platí paradox, že čím vyšší príjem OSVČ dosahuje, tým je jej zaťaženie nižšie.

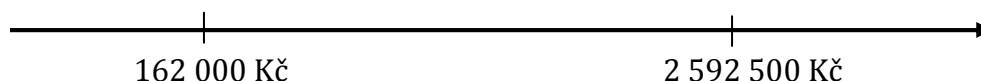
Pri skúmaní **daňového zaťaženia** zisťujeme, že existujú štyri hraničné hodnoty základu dane, od ktorých sa menia podmienky platenia dane. Os znázorňuje výšku základu dane.

Platí nasledovné:

- Ak **ZD ≤ 165 600 Kč**, tak je poplatníkovi vyplácaný daňový bonus 13 404 Kč, daňové zaťaženie je nulové.
- Ak **165 600 Kč < ZD ≤ 254 200 Kč**, poplatníkovi je vyplácaný daňový bonus menší ako 13 404. Pri rastúcom ZD dostáva stále menej, pri hraničnej hodnote 254 200 Kč dostáva daňový bonus v hodnote 114 Kč. Pri vyššom ZD 254 300 Kč vychádza daňový bonus 99 Kč, ktorý by nezískal, keďže na základe § 35c odst. 3 ZDP môže poplatník uplatniť daňový bonus ak jeho výška dosahuje aspoň 100 Kč. Daňové zaťaženie je nulové.
- Ak **254 200 Kč < ZD ≤ 256 200 Kč**, poplatníkovi nie je vyplácaný žiaden daňový bonus, zároveň mu ešte nevzniká povinnosť zaplatiť daň, pretože daň po zľavách je v tomto intervale daňového základu menšia ako 200 Kč a § 38b ZDP uvádza, že daň sa nepredpíše a neplatí, ak nepresiahne 200 Kč. Daňové zaťaženie je nulové.
- Ak **256 200 Kč < ZD ≤ 1 296 200 Kč**, poplatník platí vypočítanú daň. Čím je ZD vyšší, tým je vyššia aj samotná odvádzaná daň a daňové zaťaženie poplatníka rastie.
- Ak **ZD ≥ 1 296 300 Kč**, poplatník hradí daň 15 % zo ZD a solidárnu daň 7 % z nadlimitných príjmov (príjmov nad 1 296 288 Kč). Kvôli solidárnej dani rastie daňové zaťaženie poplatníka rýchlejšie.

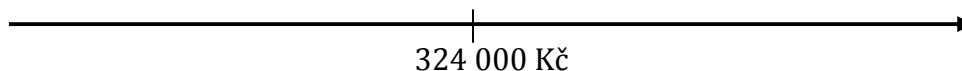
Odvody na **sociálne poistenie** vo výške 29,2 % z VZ ovplyvňujú zaťaženie poplatníka. Vplyv SP na zaťaženie môžeme znázorniť a popísať nasledovne (os znázorňuje výšku základu dane):

Platí:

- Ak **ZD ≤ 162 000 Kč**, poplatník musí uplatniť ustanovenie o minimálnom VZ SP, vymeriavací základ z ktorého je odvádzaných 29,2 % je vyšší, ako by bol vymeriavací základ keby sa poplatník nemusel riadiť ustanovením o minimálnom VZ. Jeho odvody sú teda navyšované, čo pôsobí negatívne na zaťaženie poplatníka. Viac budú zaťažené nižšie daňové základy. Postupným rastom ZD bude zaťaženie z pohľadu SP klesať.
- Ak **162 000 Kč < ZD ≤ 2 592 500 Kč**, poplatník odvádza sociálne poistenie z vypočítaného vymeriavacieho základu, ktorý nie je potrebné nijako upravovať. Odvádzané SP zo základov dane v tomto intervale zaťažujú poplatníka rovnako (odvod SP/ZD = 14,60 %).
- Ak **ZD > 2 592 500 Kč**, je potrebné uplatniť ustanovenie o maximálnom VZ SP. Podiel odvodu SP na základe dane pri rastúcom ZD neustále klesá a aj zaťaženie z pohľadu SP bude klesať.

Odvody **zdravotného poistenia** vo výške 13,5 % z VZ taktiež vplývajú na zaťaženie poplatníka. Zlomovou hodnotou ZD, pri ktorej sa vplyv odvodu ZP na zaťaženie mení, je ZD 324 000 Kč.

Platí:

- Ak **ZD ≤ 324 000 Kč**, poplatník musí uplatniť minimálny vymeriavací základ, poistné na zdravotné poistenie je vyššie v porovnaní s prípadom, žeby minimálny VZ uplatniť nemusel. Odvod ZP pôsobí na zaťaženie poplatníka negatívne, pričom najviac sú zaťažené nízke príjmy a pri rastúcom ZD toto zaťaženie klesá.
- Ak **ZD > 324 000 Kč**, poplatník odvádza 13,5 % z vypočítaného VZ. Podiel zdravotného poistného a základu dane sa nemení a je vo výške 6,75 %.

Nasledujúca tabuľka ponúka prehľad o intervaloch daňových základov, pričom pre každý interval platia iné podmienky platenia dane a poistenia. Tabuľka je zostavená pre rok 2016.

Tab. 16 Intervaly daňových základov s rôznymi podmienkami [Kč]

ZD	Daň	min. SP	min. ZP	max. SP	Solidárna daň
pod 162 000	-13 404	áno	áno	nie	nie
162 000 - 165 600	-13 404	nie	áno	nie	nie
165 600 - 254 300	daň. bonus	nie	áno	nie	nie
254 300 - 256 200	0	nie	áno	nie	nie
256 200 - 324 000	daň. povinnosť	nie	áno	nie	nie
324 000 - 1 296 300	daň. povinnosť	nie	nie	nie	nie
1 296 300 - 2 592 600	daň. povinnosť	nie	nie	nie	áno
nad 2 592 500	daň. povinnosť	nie	nie	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Všetky tieto podmienky vplývajú na celkové zaťaženie poplatníka. Celkové zaťaženie je ovplyvňované tým, či poplatník dostáva daňový bonus alebo má povinnosť daň zaplatiť alebo dokonca musí odvádzať aj daň solidárnu. Zároveň je potrebné si uvedomiť, či poplatník musí uplatniť ustanovenie o minimálnom a maximálnom VZ SP a o minimálnom VZ ZP. Po zohľadnení všetkých skutočností môžeme určiť hraničné hodnoty, od ktorých sa mení priebeh celkového zaťaženia.

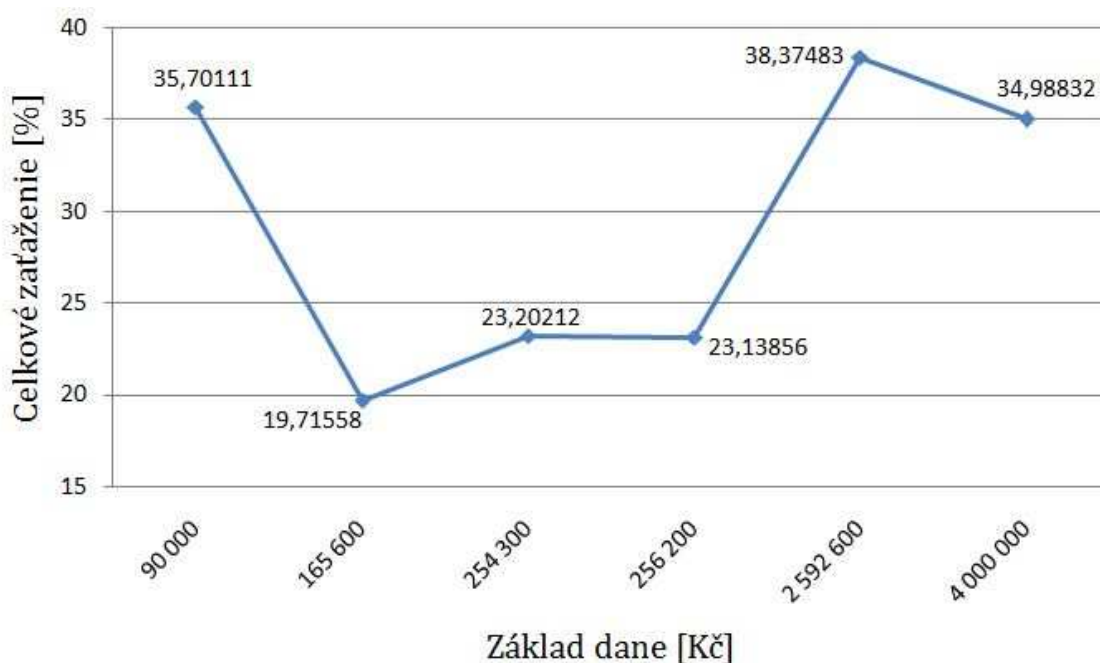
Tab. 17 Priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2016

Interval	ZD [Kč]	priebeh celk. zaťaženia	celk. zaťaženie v %
A	pod 165 600	klesá	viac ako 19,715
B	165 600 - 254 300	rastie	19,715 - 23,201
C	254 300 - 256 200	klesá	23,201 - 23,138
D	256 200 - 2 592 600	rastie	23,138 - 38,374
E	nad 2 592 600	klesá	menej ako 38,374

Zdroj: vlastné spracovanie

Skutočnosť si znázorníme aj graficky.

Obr. 3 Hraničné hodnoty priebehu celkového zaťaženia OSVČ v roku 2016

Zdroj: vlastné spracovanie

Interval A: celkové zaťaženie poplatníka postupne klesá, nízke príjmy sú teda zaťažené viac ako vyššie. Poplatníkovi je vyplácaný bonus v celej výške daňového zvýhodnenia -13 404 Kč. Musí uplatňovať minimálny VZ ZP. Minimálny VZ SP uplatňuje do ZD 162 000 Kč, následne SP odvádza z vypočítaného VZ.

Interval B: celkové zaťaženie je vo svojom minime (19, 71558 %) a začína rásť, pretože i keď je poplatníkovi vyplácaný daňový bonus, je stále menší. Poplatník neuplatňuje minimálny VZ SP, naopak minimálny VZ ZP uplatňovať stále musí.

Interval C: v tomto rozmedzí daňových základov celkové zaťaženie klesá, ide ale iba o veľmi mierny pokles, konkrétne o 0,063 percentného bodu spôsobeného tým,

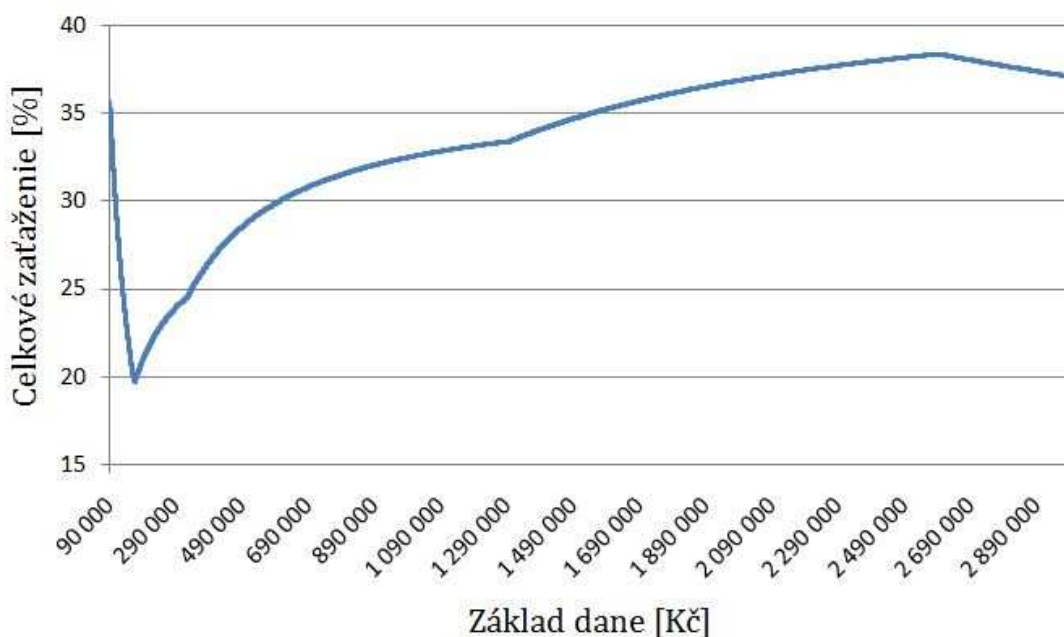
že v tomto intervale sa nachádzajú aj základy dane, pri ktorých výsledná daň vychádza kladná, ale keďže je menšia ako 200 Kč, poplatník ju nemusí uhradiť.

Interval D: pri daňových základoch z týchto intervalov celkové zaťaženie poplatníka opäť rastie. Pri hraničnom príjme 2 592 600 Kč dosahuje OSVČ maximálne celkové zaťaženie vo výške 38,374 %. S rastom základu dane v tomto intervale poplatník odvádza stále vyššiu daň, dokonca od príjmu 1 296 300 Kč je potrebné odvádzať aj solidárnu daň, ktorá na celkové zaťaženie vyplýva negatívne. Poplatník neuplatňuje maximálny ani minimálny VZ SP, minimálny VZ ZP ešte uplatňuje pri základoch dane zo začiatku intervalu (256 200 Kč – 324 000 Kč).

Interval E: Pri takýchto vysokých základoch dane celkové zaťaženie postupne klesá. Z nadlimitných príjmov je síce potrebné odvádzať solidárnu daň 7 %, ktorá na daňové zaťaženie pôsobí negatívne, uplatnenie maximálneho VZ SP však spôsobí, že celkové zaťaženie v konečnom dôsledku s rastúcim ZD klesá.

Pre úplnosť uvedieme graf priebehu celkového zaťaženia OSVČ v roku 2016, v ktorom sa na ose x nachádza 29 100 hodnôt základov dane. Ide o maximálny možný počet hodnôt, ktorý bol program MS Excel schopný spracovať. Pre grafické zobrazenie sme ako najnižší daňový základ zvolili ZD 90 000 K, ktorý postupne rástol o 100 Kč až po hodnotu ZD 3 mil. Kč.

Obr. 4 Priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2016

Zdroj: vlastné spracovanie

Na tejto krivke by sme mali byť schopní rozpoznať tri poklesy celkového zaťaženia. Jasne vidíme však iba dva a to z dôvodu, že pri takomto veľkom množstve hodnôt daňových základov nie je možné rozpoznať pokles celkového zaťaženia

v intervale ZD 254 300 Kč – 256 200 Kč. Daňových základov v tomto intervale je v porovnaní s 32 100 použitými hodnotami výrazne málo, aj samotný pokles celkového zaťaženia v tomto intervale je veľmi zanedbateľný. Z týchto dôvodov krivka priebehu celkového zaťaženia tento pokles nie je schopná zachytiť. V súhrne môžeme tvrdiť, že krivka celkového zaťaženia odpovedá naším predchádzajúcim úvahám a znázorňuje skutočný priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2016.

2017

V roku písania diplomovej práce ostáva zľava na poplatníka a daňové zvýhodnenie na prvé dieťa oproti roku 2016 nezmenené. Opäť dochádza iba k nárastu hodnôt ostatných ukazovateľov používaných vo výpočte celkového zaťaženia. Pre výpočet a znázornenie celkového zaťaženia v roku 2017 vychádzame z týchto hodnôt:

- zľava na poplatníka 24 840 Kč,
- daňové zvýhodnenie na prvé dieťa 13 404 Kč,
- limit pre solidárnu daň 1 355 136 Kč,
- minimálny ročný VZ SP 84 696 Kč,
- maximálny ročný VZ SP 1 355 136 Kč,
- minimálny ročný VZ ZP 169 992 Kč.

Tab. 18 Zaťaženie OSVČ v roku 2017 [Kč]

Základ dane	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
daň 15 %	13 500	60 000	150 000	300 000	600 000
solidárna daň	0	0	0	45 140	185 140
daň po zľavách (bonus)	-13 404	21 756	111 756	306 896	746 896
VZ SP	84 696	200 000	500 000	1 000 000	1 355 136
VZ ZP	169 992	200 000	500 000	1 000 000	2 000 000
Odvod SP	24 731	58 400	146 000	292 000	395 700
Odvod ZP	22 949	27 000	67 500	135 000	270 000
celkové zaťaženie	34 276	107 156	325 256	733 896	1 412 596
čisté príjmy	55 724	292 844	674 744	1 266 104	2 587 404
daňové zaťaženie v %	0	5,44	11,18	15,34	18,67
celkové zaťaženie v %	38,08	26,79	32,53	36,69	35,31
čistý príjem v %	61,92	73,21	67,47	63,31	64,69

Zdroj: vlastné spracovanie

Keďže ako sme už uviedli, pre rok 2017 budú pri zostavovaní daňových priznaní platiť iba minimálne zmeny nami momentálne využívaných čiastok, platí pre rok 2017 rovnaké vyhodnotenie celkového zaťaženia pri konkrétnych základoch dane, ako pre rok 2016. Najnižšie celkové zaťaženie dosahuje podnikateľ pri

ZD 400 000 Kč, ktoré sa postupne zvyšuje a mierne klesne pri najvyššom základe dane.

V roku 2017 po prvý raz dosiahne najvyššie celkové zaťaženie pri najnižšom ZD 90 000 Kč. Pritom daňové zaťaženie je aj v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi stále nulové, dokonca poplatník získava daňový bonus v hodnote 13 404 Kč. Tento jav nastáva z toho dôvodu, že ZD vo výpočtoch ostáva nezmenený a minimálne VZ neustále narastajú. V roku 2017 dochádza k najvyššiemu percentuálnemu medziročnému nárastu minimálnych ročných VZ v sledovanom období. Medziročné percentuálne nárasty ročných minimálnych VZ znázorňuje tabuľka.

Tab. 19 Medziročné percentuálne nárasty minimálnych vymeriavacích základov SP a ZP

ROK	nárast min. ročného VZ SP [%]	nárast min. ročného VZ ZP [%]
2015	2,57	2,58
2016	1,48	1,48
2017	4,53	4,91

Zdroj: vlastné spracovanie

Z tabuľky je možné vidieť, že medzi rokmi 2016 a 2017 došlo v posledných rokoch k najvýraznejšiemu navýšeniu minimálnych ročných vymeriavacích základov pre výpočet odvodov na SP a ZP. Vidíme, že najnižšie príjmy sú stále viac a viac zaťažované odvodmi na sociálne zabezpečenie.

Pre rok 2017 si taktiež uvedieme hraničné hodnoty základov dane, od ktorých sa mení priebeh celkového zaťaženia.

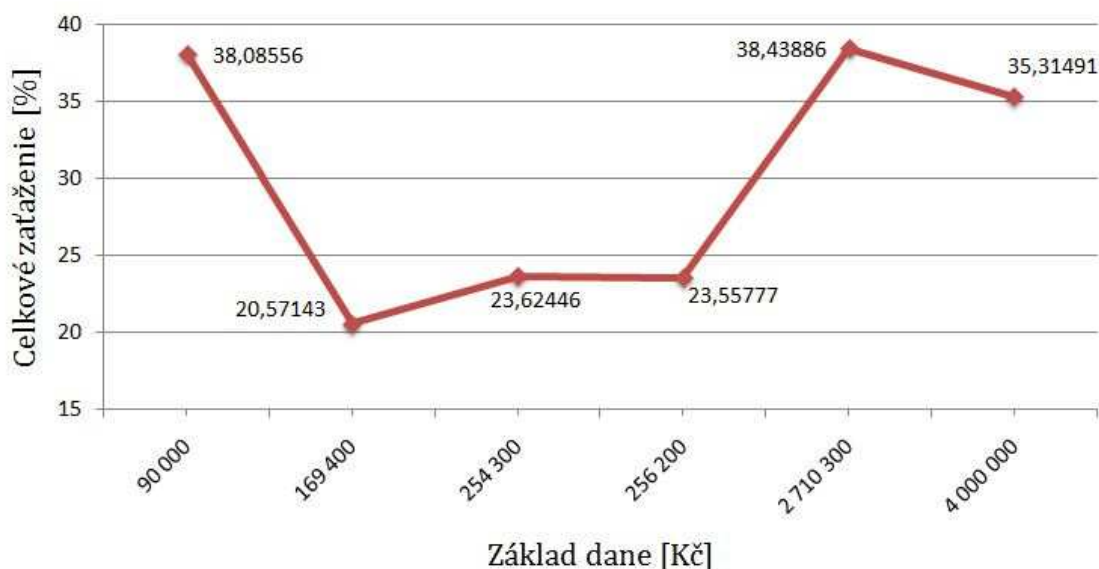
Tab. 20 Priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2017

Interval	ZD [Kč]	priebeh celk. zaťaženia	celk. zaťaženie v %
A	pod 169 500	klesá	viac ako 20,571
B	165 500 - 254 300	rastie	20,571 - 23,624
C	254 300 - 256 200	klesá	23,624 - 23,557
D	256 200 - 2 710 300	rastie	23,557 - 38,438
E	nad 2 710 300	klesá	menej ako 38,438

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľku si znázorníme aj graficky.

Obr. 5 Hraničné hodnoty priebehu celkového zaťaženia OSVČ v roku 2017

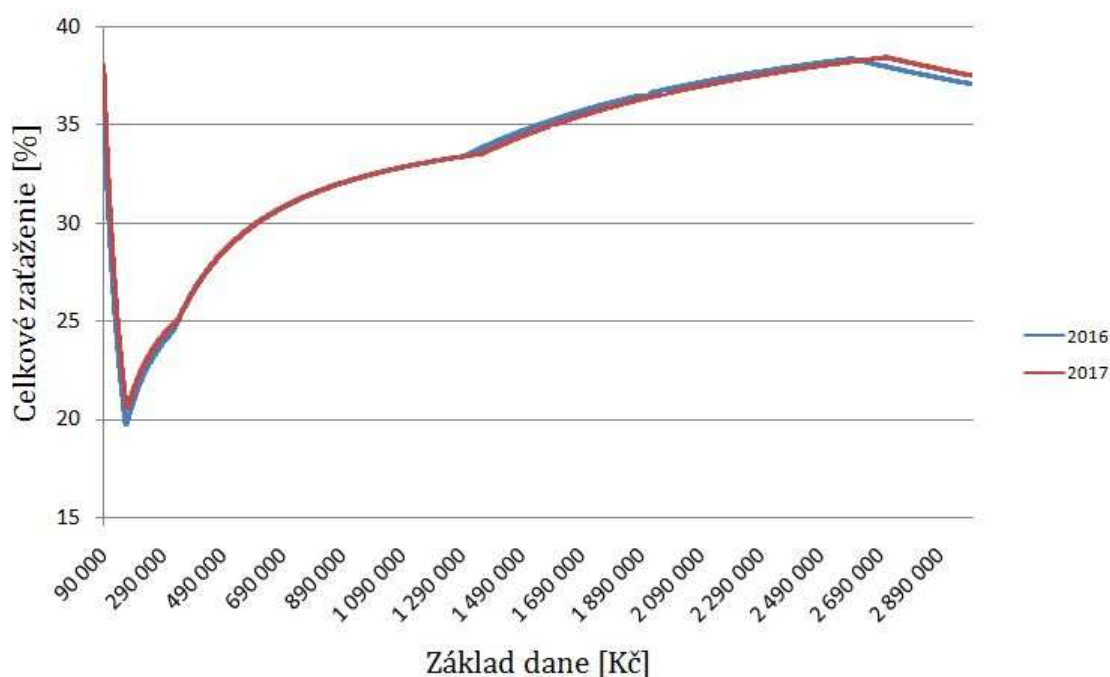
Zdroj: vlastné spracovanie

Znázorníme si taktiež graf priebehu celkového zaťaženia OSVČ v roku 2017. Na ose x sa nachádzajú hodnoty základov dane od 90 000 Kč do 3 mil. Kč s nárastom o 100 Kč. Ose y znázorňuje celkové zaťaženie v % pri danom ZD.

V grafe je zároveň zobrazená krivka celkového zaťaženia OSVČ v roku 2016 aj v roku 2017. Vidíme, že priebeh krivky je v oboch rokoch rovnaký, líšia sa v hodnotách minimálneho a maximálneho celkového zaťaženia. Zároveň sa líšia hraničné hodnoty ZD, od ktorých dochádza k zmene priebehu celkového zaťaženia. Z grafu vyplýva ďalej nasledovné:

- do ZD 339 900 Kč → celkové zaťaženie vyššie v roku 2017
- ZD 340 000 Kč – 1 296 200 Kč → celkové zaťaženie je v oboch rokoch zhodné
- ZD 1 296 300 Kč – 2 620 700 Kč → celkové zaťaženie je vyššie v roku 2016
- od ZD 2 620 800 Kč → celkové zaťaženie je vyššie v roku 2017

Obr. 6 Priebeh celkového zaťaženia OSVČ v roku 2017 a 2016

Zdroj: vlastné spracovanie

Porovnanie sledovaného obdobia (2014-2017)

Zosumarizovanie celkového zaťaženia podnikateľa v jednotlivých rokoch skúmaného obdobia si najprv okomentujeme a znázorníme v tabuľke pre konkrétne hodnoty základov dane, ktoré sme si vymedzili v pôvodných predpokladoch. Následne si celkové zaťaženie v jednotlivých rokoch porovnáme pomocou vypočítaných intervalov, ktoré nám určujú priebeh celkového zaťaženia OSVČ v sledovaných obdobiach. Nasledujúca tabuľka porovnáva celkové zaťaženie podnikateľa pri konkrétnych základoch dane v rokoch 2014 až 2016.

Tab. 21 Porovnanie celkového zaťaženia v rokoch 2014 až 2017 pri konkrétnych ZD [%]

ročný ZD	2014	2015	2016	2017
90 000 Kč	33,71	34,96	35,70	38,08
400 000 Kč	26,79	26,79	26,79	26,79
1 000 000 Kč	32,53	32,53	32,53	32,53
2 000 000 Kč	37,08	36,97	36,90	36,69
4 000 000 Kč	34,70	34,88	34,99	35,31

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka potvrdzuje nami už v prechádzajúcom texte vyslovené úvahy. Keď sa pozrieme na celkové zaťaženie v jednotlivých rokoch pri základoch dane 400 000 Kč, 1 000 000 Kč a 2 000 000 Kč vidíme, že sa medziročne zaťaženie vôbec nemení. V týchto prípadoch totiž daňovú povinnosť ani výšku odvodov na sociálne zabezpečenie nijako neovplyvňujú každoročne sa meniace položky. Zľava na poplatníka aj daňové zvýhodnenie na prvé dieťa zostáva rovnaké, a tak je zachovaný aj podiel celkového zaťaženia na celkovom základe dane.

Celkové zaťaženie pri najnižšom základe dane 90 000 Kč má rastúcu tendenciu, kvôli každoročnému zvyšovaniu minimálneho ročného vymeriavacieho základu pre sociálne a zdravotné poistenie. Keďže rastú VZ, logicky narastajú aj platené odvody a celkové zaťaženie. K najvyššiemu medziročnému zvýšeniu daňového zaťaženia pri tomto ZD dochádza medzi rokmi 2016 a 2017 (nárast o 2,38 percentného bodu) z dôvodu zároveň najvyššieho medziročného navýšenia hodnôt minimálnych vymeriavacích základov, z ktorých je odvádzané SP a ZP.

Základ dane 2 000 000 Kč je špecifický potrebou zdanit' nadlimitné príjmy solidárnou daňou. Pri týchto príjmoch celkové zaťaženie medziročne mierne klesá, pretože limit pre uplatnenie solidárnej dane každoročne rastie a teda čiastka, z ktorej je solidárna daň odvádzaná a aj samotná solidárna daň klesá.

Najvyšší uvažovaný ZD 4 000 000 Kč vykazuje mierne rastúce celkové zaťaženie. V tomto prípade ovplyvňujú celkové zaťaženie dve skutočnosti, ktoré naň pôsobia protichodne. V prvom prípade ide už o spomínanú klesajúcu solidárnu daň, ktorá celkové daňové zaťaženie znižuje. Zároveň však na druhej strane, každoročne rastie maximálny ročný VZ SP, z ktorého sa odvádzajú vyššie odvody a celkové zaťaženie tak rastie. Keďže z maximálneho VZ SP sa odvádzajú 29,2 % a nadlimitné príjmy sú zdaňované iba siedmimi percentami, viac na celkové zaťaženie vplýva pozitívne pôsobenie maximálneho VZ.

Pre potvrdenie našich úvah si ešte uvedieme tabuľku znázorňujúcu iba daňové zaťaženie podnikateľa pri rôznych ZD v jednotlivých rokoch.

Tab. 22 Porovnanie daňového zaťaženia v rokoch 2014 až 2017 pri konkrétnych ZD [%]

ročný ZD	2014	2015	2016	2017
90 000 Kč	0	0	0	0
400 000 Kč	5,44	5,44	5,44	5,44
1 000 000 Kč	11,18	11,18	11,18	11,18
2 000 000 Kč	15,73	15,62	15,55	15,34
4 000 000 Kč	18,86	18,81	18,78	18,67

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka dokazuje, že pri ZD 90 000 Kč, 400 000 Kč a 1 000 000 Kč sa medziročne nemení ani daňové zaťaženie, z dôvodu nemeniacich sa hodnôt zľavy na poplatníka a daňového zvýhodnenia na prvé dieťa. Pri najnižšom základe dane je v každom roku daňové zaťaženie poplatníka nulové, keďže zľava na poplatníka prevyšuje vypočítanú daň, je mu dokonca vyplácaný daňový bonus. Pri základoch dane 2 mil. a 4 mil. Kč podliehajúcich solidárnej dani dochádza k medziročnému poklesu daňového zaťaženia z dôvodu rastúceho limitu pre solidárnu daň.

V ďalšej časti si pomocou tabuľky porovnáme hraničné hodnoty od ktorých sa mení priebeh celkového zaťaženia v jednotlivých rokoch, uvedieme si maximálne a minimálne hodnoty celkového zaťaženia a k nim priradíme príslušný ZD. V tabuľke budeme abstrahovať od intervalu ZD 254 300 Kč – 256 200 Kč, v ktorom síce celkové zaťaženie klesá, ale tento pokles nastáva v každom roku a jeho hodnota je veľmi nízka. Pre potreby našej komparácie je zvýrazňovanie tohto intervalu nepodstatné.

Tab. 23 Porovnanie celkového zaťaženia v rokoch 2014 – 2017

ROK	ZD, od ktorého CZ rastie [Kč]	min. CZ [%]	ZD, od ktorého CZ klesá [Kč]	max. CZ [%]
2014	165 600	19,195	2 490 400	38,314
2015	165 600	19,522	2 554 600	38,352
2016	165 600	19,715	2 592 500	38,374
2017	169 500	20,571	2 710 300	38,438

Zdroj: vlastné spracovanie

Vieme, že v každom roku platí, že nízke základy dane sú zaťažené vysoko a toto zaťaženie s rastúcim ZD postupne klesá. Pre roky 2014 až 2016 platí rovnaká hraničná hodnota ZD, do ktorej celkové zaťaženie klesá (165 600 Kč). Samotná percentuálna hodnota najnižšieho možného celkového zaťaženia však medziročne rastie, z dôvodu zvyšovania hodnoty minimálneho VZ SP.

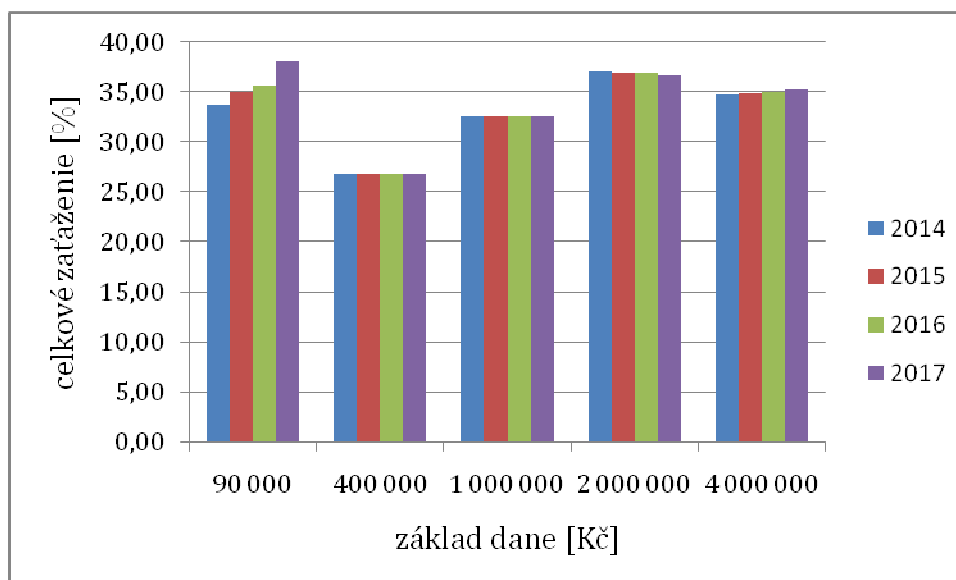
Rôznu hraničnú hodnotu pre rast celkového zaťaženia nachádzame v roku 2017, kedy sa hodnota zvýšila o 3 900 Kč zo 165 600 Kč na 169 500 Kč. Tento nárast je zapríčinený nemeniacimi sa hodnotami zľavy na poplatníka a daňového

zvýhodnenia na dieťa a stále viac rastúcimi minimálnymi VZ SP a ZP. Poplatníkovi začne celkové zaťaženie rásť síce až pri vyššom ZD oproti roku 2016, samotná percentuálna hodnota celkového zaťaženia bude však v roku 2017 vždy vyššia ako v roku 2016.

Ako postupne ZD rastie, každoročne rastie aj celkové zaťaženie, ktoré sa pri určitom ZD zastaví. V medziročnom porovnaní vidíme, že dosiahnutie hodnoty poklesu celkového zaťaženia je každým rokom náročnejšie a je potrebné mať čoraz vyšší základ dane. Aj hodnota maximálneho možného celkového zaťaženia je rok od roku vyššia. Napríklad v roku 2014 bolo maximálne zaťaženie vo výške 38,314 %, v roku 2017 pôjde o hodnotu 38,438 %.

Celkové zaťaženie v sledovanom období si znázorníme aj graficky.

Obr. 7 Celkové zaťaženie OSVČ v sledovanom období

Zdroj: vlastné spracovanie

4.2.1 Zmena základných predpokladov

Keďže v nami sledovanom období nedochádzalo k zmenám v rámci uplatňovania zľav na poplatníka a daňového zvýhodnenia na prvé dieťa, mohli sme vidieť, že výrazné medziročné rozdiely v daňovom zaťažení nenastávali. V tomto čase však nastali zmeny týkajúce sa uplatňovania daňového zvýhodnenia na druhé, tretie a každé ďalšie vyživované dieťa. V jednotlivých rokoch boli čiastky navyšované. V roku 2015 vzniká dokonca zľava nová. ZDP ju v § 35bb definuje ako zľavu za umiestnenie dieťaťa. Výška tejto zľavy odpovedá výške výdajov, ktoré boli preukázateľne vynaložené poplatníkom za umiestnenie vyživovaného dieťaťa poplatníka v danom zdaňovacom období v predškolskom zariadení. Platí, že každé vyživované dieťa je možné uplatniť zľavu maximálne vo výške minimálnej mzdy, platnej pre dané zdaňovacie obdobie. Zľava nazývaná aj „školkovné“ sa odčítava od celkovej

dane, jej prípadný preplatok sa však nevracia. Poplatník si ju mohol po prvý raz uplatniť za zdaňovacie obdobie 2014.

Tab. 24 Zvyšovanie daňového zvýhodnenia na vyživované deti v rokoch 2014 – 2017 [Kč]

	2014	2015	2016	2017
Zľava na 1. dieťa	13 404	13 404	13 404	13 404
Zľava na 2. dieťa	13 404	15 804	17 004	19 404
Zľava na 3. a každé ďalšie dieťa	13 404	17 004	20 604	24 201

Zdroj: Aktuálne, 2017

Tab. 25 Max. výška zľavy za umiestnenie dieťaťa v rokoch 2014 – 2017 [Kč]

2014	2015	2016	2017
8 500	9 200	9 900	11 000

Zdroj: Skolkovne, 2017

V tejto časti budeme predpokladať, že pán Novotný podniká v rámci hlavnej činnosti samostatne, nezamestnáva nijakých pracovníkov. Má manželku a tri deti, pričom jedno je v predškolskom veku a navštevuje materskú školu. Na všetky deti uplatňuje odpočet a na najmladšie aj zľavu za umiestnenie dieťaťa v maximálnej možnej výške. Pre možnosť porovnania, budeme vychádzať zo základu dane vo výške 90 000 Kč, 400 000 Kč, 1 mil. Kč, 2 mil. Kč a 4 mil. Kč.

Tab. 26 Porovnanie celkového zaťaženia v rokoch 2014 až 2017 pri nových predpokladoch [%]

ročný ZD	2014	2015	2016	2017
90 000 Kč	3,92	0	0	0
400 000 Kč	17,96	16,29	14,91	13,14
1 000 000 Kč	28,99	28,32	27,77	27,06
2 000 000 Kč	35,31	34,87	35,18	33,96
4 000 000 Kč	33,82	33,83	33,80	33,95

Zdroj: vlastné spracovanie

Z tabuľky možno vyčítať viacero skutočností. V prvom rade dokazuje to, že pri nových predpokladoch je podnikateľ najmenej celkovo zaťažený pri najnižšom základe dane 90 000 Kč. V rokoch 2015 – 2017 je dokonca celkové zaťaženie nulové, pretože poplatník získava daňový bonus, ktorý mu je schopný „pokryť“ platenie odvodov SP a ZP. Dokonca mu vždy určitá čiastka aj zostane. V roku 2014 ešte neboli daňové zvýhodnenia na deti odstupňované a táto skutočnosť spôsobuje kladné daňové zaťaženie v roku 2014. Výška daňového bonusu je menšia ako odvody na SZP. Poplatník si teda zníži svoje čisté príjmy. Od roku 2015 je teda systém nastavený tak, že pri väčšom počte detí a pri nízkych základoch dane, poplatník od štátu v podstate získa. Napr. v roku 2016 by dostal daňový bonus vo výške 51 012 Kč

a na sociálne zabezpečenie by odviedol 45 534 Kč. Teda by mu ešte 5 478 Kč ostalo.

V rámci jedného roku v každom prípade celkové zaťaženie postupne rastie a mierne klesne pri najvyššom základe dani vplyvom maximálneho VZ SP.

Pri ZD 400 tis. Kč, 1 mil. Kč a 2 mil. Kč medziročne dochádza k miernemu poklesu daňového zaťaženia, keďže okrem iných faktorov (ktoré boli rozoberané pri porovnávaní celkového zaťaženia pri pôvodných predpokladoch), každoročne narastá uplatňované daňové zvýhodnenie na druhé a tretie dieťa a taktiež možné uplatňované školkovné. Pri najvyššom ZD vidíme takmer bezmenný priebeh. Veľmi malé, rôznym smerom kolísajúce medziročné zmeny celkového zaťaženia, si vysvetľujeme pôsobením zmien viacerých ukazovateľov vplyvajúcich na výšku celkového zaťaženia rôznou veľkosťou a smerom.

Tab. 27 Porovnanie daňového zaťaženia v rokoch 2014 až 2017 pri nových predpokladoch [%]

ročný ZD	2014	2015	2016	2017
90 000 Kč	0	0	0	0
400 000 Kč	0	0	0	0
1 000 000 Kč	7,64	6,97	6,42	5,71
2 000 000 Kč	13,96	13,52	13,18	12,61
4 000 000 Kč	17,98	17,76	17,59	17,31

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka daňového zaťaženia nám ukazuje, že pri ZD 90 000 Kč a 400 000 Kč je daňové zaťaženie poplatníka nulové. Vo všetkých prípadoch vzniká poplatníkovi nárok na daňový bonus, pričom vplyvom zvyšovania zliav medziročne daňový bonus pri jednotlivých daňových základoch rastie. Z dôvodu zvyšovania daňového zvýhodnenia a školkovného v každom roku pri danom ZD daňové zaťaženie klesá.

4.2.2 Výdaje percentom z príjmov

V predchádzajúcich výpočtoch sme si znázornili situáciu pána Novotného pri vykazovaní a uplatňovaní skutočne vynaložených výdajov. Môže sa však rozhodnúť uplatniť výdaje percentom z príjmov. Práve tento spôsob vykazovania výdajov je v prostredí Českej republiky veľmi obľúbený. Keďže sú sadzby a podmienky uplatňovania paušálnych výdajov jedným zo spôsobov podpory podnikateľov a ovplyvňovania ich správania, zmeny v tejto oblasti v sledovanom období (rok 2014 až 2017) nie sú prekvapujúce. Nasledujúca tabuľka nám znázorní podmienky uplatňovania paušálnych výdajov v jednotlivých rokoch (uvádzame iba údaje pre druhy príjmov „ostatné živnosti“, do ktorých spadá náš fiktívny podnikateľ).

Tab. 28 Výdaje percentom z príjmov rokoch 2014 – 2017

rok	sadzba paušálnych výdajov [%]	maximálna čiastka paušálnych výdajov	možnosť uplatnenia zliav
2014	60	bez obmedzenia	NIE
2015	60	1 200 000 Kč	NIE
2016	60	1 200 000 Kč	NIE
2017/2018	60	600 000 Kč	ÁNO

Zdroj: vlastné spracovanie, právne predpisy

V jednotlivých rokoch sa síce nemení sadzba paušálnych výdajov, ktorá ostáva na úrovni 60 %, výdaje podnikateľov však výrazne ovplyvňuje maximálna možná uplatnená čiastka týchto výdajov. Tá sa počas rokov postupne znižuje a podmienky pre podnikateľov sú tak čoraz prísnejšie. V čase písania práce sa v parlamente hlasovalo o novele zákona o dani z príjmov. Novela zákona bola schválená 4. apríla 2017 a jej účinnosť nastáva 15. dní po zverejnení v Zbierke zákonov. Zmeny v prospech poplatníkov budú mať spätnú platnosť pre rok 2017, ostatnými zmenami sa však poplatníci budú povinní riadiť až od roku 2018. To platí aj pre obmedzenie v podobe zníženia maximálnej nožnej čiastky paušálnych výdajov, ktoré bude pre všetkých povinné pre zdaňovacie obdobie 2018. Pre rok 2017 môžu osoby s príjmami zo samostatnej činnosti uplatniť paušálne výdaje podľa pravidiel roku 2016. Zároveň sa však môžu rozhodnúť pre možnosť uplatniť zľavu na manželku a daňové zvýhodnenie na dieťa a dodržať znížený limit maximálnej nožnej čiastky výdajov. Je však logické, že túto možnosť využijú iba poplatníci, ktorých stanovený limit nijako obmedzovať nebude. Poplatníci, s príjmami nad 1 mil. Kč sa radšej „vzdajú“ možnosti uplatniť zľavu na manželku a daňové zvýhodnenie na dieťa, aby si mohli uplatniť vyššie paušálne výdaje platné v roku 2016. (Lazarevič, 2017)

Tab. 29 Výdaje uplatnené percentom z príjmov v roku 2016

Príjmy	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
výdaje 60 %	54 000	240 000	600 000	1 200 000	1 200 000
ZD	36 000	160 000	400 000	800 000	2 800 000
daň 15 %	5 400	24 000	60 000	120 000	420 000
solidárna daň	0	0	0	0	105 260
daň po zľavách (bonus)	0	0	35 160	95 160	500 420
VZ SP	81 024	81 024	200 000	400 000	1 296 288
VZ ZP	162 036	162 036	200 000	400 000	1 400 000
Odvod SP	23 659	23 659	58 400	116 800	378 516
Odvod ZP	21 875	21 875	27 000	54 000	189 000
celkové zaťaženie	45 534	45 534	120 560	265 960	1 067 936
čisté príjmy	44 466	354 466	879 440	1 734 040	2 932 064
daňové zaťaženie v %	0	0	3,52	4,76	12,51
celkové zaťaženie v %	50,59	11,38	12,06	13,30	26,70
čistý príjem v %	49,41	88,62	87,94	86,70	73,30

Zdroj: vlastné spracovanie

Z tabuľky vyplýva, že pri uplatňovaní výdajov percentom z príjmov podnikateľ dosahuje pomerne nízke celkové zaťaženie. Daňové zaťaženie je dokonca v dvoch prípadoch nulové. Keďže však podnikateľ nesmie uplatniť daňové zvýhodnenie na dieťa, nevzniká mu nárok na daňový bonus a napríklad pri príjmoch vo výške 90 000 Kč mu odvody na SP a ZP výrazne zvýšili celkové zaťaženie. V roku 2016 môže pri uplatnení paušálnych výdajov klesnúť celkové zaťaženie poplatníka až na hodnotu 11,08 %, ktorú dosiahne pri príjmoch **417 300 Kč**. Práve pri tomto príjme ma poplatník stále nulovú daňovú povinnosť a jeho daňové zaťaženie je 0 %. Od príjmu 417 400 Kč už daň platiť musí a jeho daňové aj celkové zaťaženie rastie.

Ďalej si uvedieme vývoj zaťaženia OSVČ uplatňujúcej paušálne výdaje v rokoch 2014 až 2017. Pre rok 2017 sme zvolili možnosť, že poplatník si zvolí uplatňovať daňové zvýhodnenie na dieťa a zľavu na manželku a teda svoje paušálne výdaje obmedzí na maximálnych 600 000 Kč (60 % z 1 mil. Kč). I keď v skutočnosti by si poplatník s príjmami nad 1 mil. Kč túto možnosť nezvolil, pre zistenie vplyvu daných zmien na zaťaženie poplatníka, považujeme v rámci modelovej situácie tento prístup za relevantný. Zaťaženie v zdaňovacom období 2018 sme nepočítali z dôvodu nepoznania minimálnych a maximálneho VZ pre oblasť sociálneho zabezpečenie pre tento rok. Rozdiel medzi vypočítanými hodnotami pre rok 2017 a teoretickými hodnotami roku 2018 bude minimálny.

Tab. 30 Celkové zaťaženie OSVČ uplatňujúcej paušálne výdaje v rokoch 2014 až 2017 [%]

príjmy	2014	2015	2016	2017
90 000 Kč	48,60	49,85	50,59	38,08
400 000 Kč	11,09	11,23	11,38	8,57
1 000 000 Kč	12,06	12,06	12,06	10,72
2 000 000 Kč	13,30	13,30	13,30	23,69
4 000 000 Kč	14,54	26,59	26,70	31,00

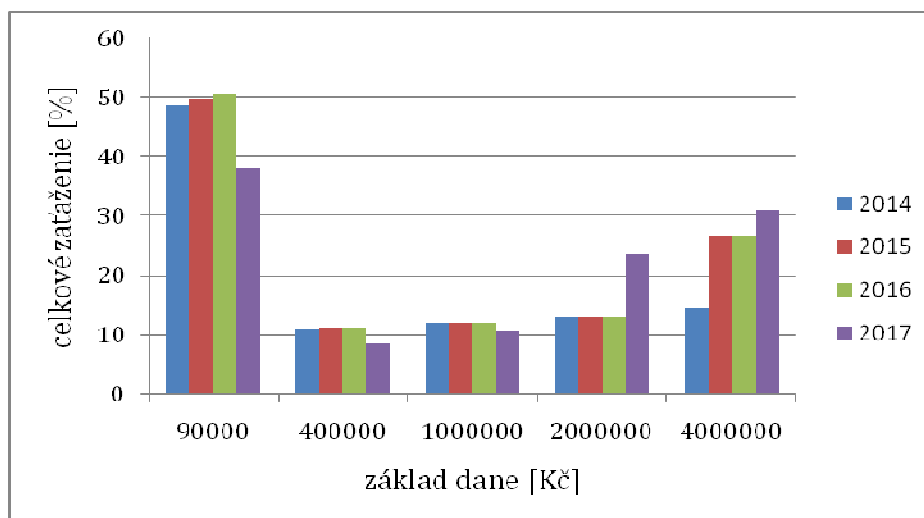
Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové zaťaženie pri najnižších uvažovaných príjmoch je v každom roku v porovnaní s ostatnými príjmami pomerne vysoké. Táto skutočnosť je spôsobená nemožnosťou uplatnenia daňového zvýhodnenia na dieťa a nezískania nároku na daňový bonus. Celkové zaťaženie pri príjmoch 90 000 Kč výrazne klesá až v roku 2017, kedy si podnikateľ môže daňové zvýhodnenie opäť uplatniť.

Pri príjmoch 400 000 Kč celkové zaťaženie medziročne mierne rastie, pri príjmoch 1 000 000 Kč zostáva bez zmeny, pričom v oboch prípadoch v roku 2017 klesne, taktiež kvôli uplatneniu zľavy na vyživované dieťa.

Celkové zaťaženie je konštantné a v roku 2017 naopak výrazne rastie pri príjmoch vo výške 2 000 000 Kč. Tu sa prejavuje výrazné obmedzenie uplatnenia maximálnej hodnoty paušálnych výdajov (max. 60 % z 1 mil. Kč). Rovnaký jav vidíme aj pri príjmoch 4 mil. Kč. Je teda zjavné, že opatrenia prijaté v roku 2017 týkajúce sa paušálnych výdajov môžu priaznivo prijať podnikatelia s nižšími príjmami. Naopak OSVČ s vyššími príjmami (cca nad 1 mil. Kč) môžu zmeny vyhodnotiť skôr negatívne, pretože sa im celkové zaťaženie výrazne zvýši.

Obr. 8 Celkové zaťaženie OSVČ uplatňujúcej paušálne výdaje v rokoch 2014 až 2017

Zdroj: vlastné spracovanie

Nasledujúca tabuľka konkrétne porovnáva roky 2016 a 2017.

Tab. 31 Rozdiely v celkovom zaťažení pri uplatnení paušálnych výdajov v rokoch 2016 a 2017

rok	2016	2017
min. celkové zaťaženie v %	11,08	8,22
príjem pri min. CZ v Kč	417 300	423 500
max. celkové zaťaženie v %	50,59	38,08
príjem pri max. CZ v Kč	90 000	90 000
príjem prvého platenia dane v Kč	417 400	640 800
CZ pri tomto príjme v %	11,08	9,42

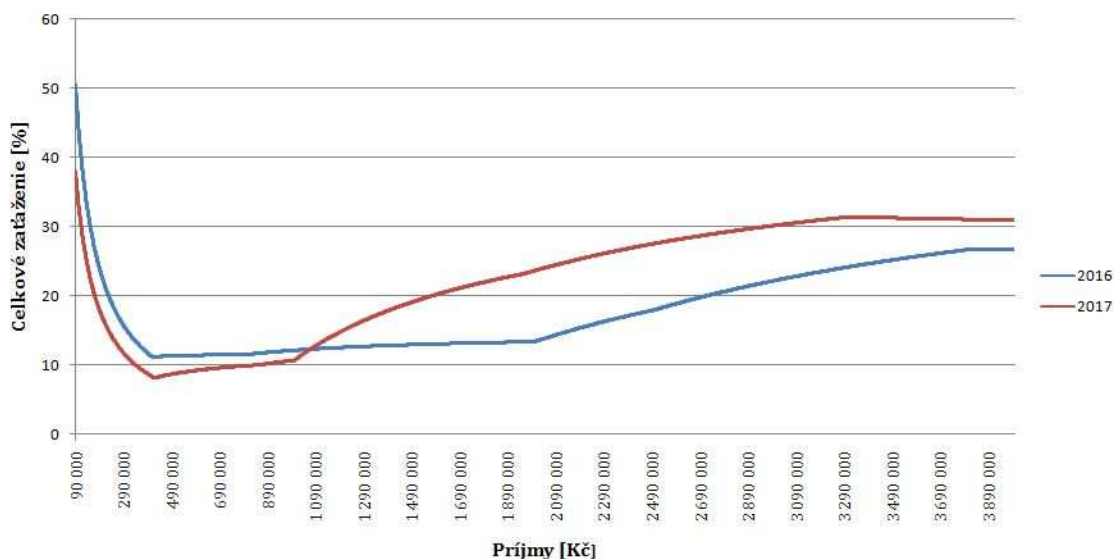
Zdroj: vlastné spracovanie

Medzi rokmi 2016 a 2017 nastali výrazné legislatívne zmeny podmienok uplatňovania paušálnych výdajov. Tieto zmeny majú logicky na poplatníka dopady. V roku 2016 poplatník dosiahol minimálne celkové zaťaženie (11,08 %) pri príjmoch 417 300 Kč, kedy daňová povinnosť poplatníka bola nulová. V roku 2017 kleslo minimálne celkové zaťaženie na 8,22 % a poplatník ho dosiahne pri vyšších príjmoch ako v roku 2016. Konkrétne ide o čiastku 423 500 Kč. V roku 2017 sa teda poplatníkovi vďaka možnosti opätovného uplatňovania zliav oplatí uplatňovať paušálne výdaje aj pri príjmoch vyšších ako 417 300 Kč (z roku 2016). Nulová daňová povinnosť prevláda v roku 2017 dokonca až po príjme 640 700 Kč. Pre poplatníka je do týchto príjmov stále výhodné uplatňovať paušálne výdaje, keďže ako sme už spomínali, jeho daňová povinnosť je pri týchto príjmoch nulová a celkové zaťaženie dosahuje hodnotu iba 9,42 % (táto hodnota je dokonca menšia ako minimálna hodnota celkového zaťaženia v roku 2016). Z týchto skutočností je možné

dokázať, že legislatívne zmeny paušálnych výdajov v roku 2017 sú výhodné pre poplatníkov s nižšími príjmami. Tento fakt potvrdzuje aj výrazné zníženie celkového zaťaženia pri najnižších skúmaných príjmoch 90 000 Kč.

Zmeny môžu naopak negatívne ohodnotiť poplatníci s príjmami od cca **1 062 000 Kč**, pretože ich celkové zaťaženie kvôli možnosti uplatnenia výrazne nižších výdajov rastie rýchlejšie a je vyššie ako v roku 2016.

Obr. 9 Vývoj celkového zaťaženia OSVČ uplatňujúcej paušálne výdaje v roku 2016 a 2017

Zdroj: vlastné spracovanie

Znova však upozorňujeme, že prípady sú modelové, skutočnosť by bola o niečo odlišná. Pre zdaňovacie obdobie 2017 by si poplatník s príjmami nad cca 1 mil. Kč nezvolil uplatňovať zľavu na manželku a daňové zvýhodnenie na dieťa, kvôli nevýhodnosti znížených maximálnych paušálnych výdajov. Pre zdaňovacie obdobie 2018, kedy bude nové ustanovenie povinné dodržať, však nepoznáme hodnoty všetkých parametrov potrebných pre výpočet. Získané výpočty pre rok 2017 sú však veľmi podobné s budúcimi výsledkami roku 2018.

Keďže sme však v našej práci abstrahovali od výdajov skutočných, v ďalšej časti práce túto možnosť nebudeme brať do úvahy. Nie je ani možné porovnávať celkové zaťaženie OSVČ uplatňujúcej skutočné výdaje a celkové zaťaženie OSVČ s paušálnymi výdajmi, keďže skutočné výdaje nám nie sú známe a v prvom prípade sme vychádzali z výšky daňového základu a v druhom prípade sme vychádzali z výšky získaných príjmov.

4.3 Daňové a celkové zaťaženie spoločníka s.r.o.

V tejto časti práce budeme na pána Novotného hľadieť ako na jediného zakladateľa spoločnosti s ručením obmedzeným, je teda aj jediným jednatelom. Všetky jeho príjmy plynú z tejto činnosti. Komparácia bude vykonávaná v rámci viacerých modelových situácií. Pán Novotný si vypláca:

- iba podiel na zisku,
- odmenu za funkciu jednatel'a a následne podiel na zisku,
- odmenu za funkciu jednatel'a, vypláca si mzdu a podiel na zisku spoločnosti,
- celý základ dane ako mzdu.

Podiel na zisku

Pre tento prípad pán Novotný získava iba podiel na zisku spoločnosti, ako jednatel' spoločnosti si nevypláca žiadnu odmenu za výkon tejto funkcie. Základ dane spoločnosti zdaní najprv sadzbou pre právnické osoby 19 % (platná pre roky 2014 – 2017), pretože podiely na zisku sú spoločníkom vyplácané až zo zisku po zdanení. Výplata podielu je následne zaťažená 15 % zrážkovou daňou. Získať podiel na zisku (už zdanený zrážkovou daňou) pán Novotný ako FO už ďalej nezdaňuje, ani ho neuvádza do svojho daňového priznania. Podiel na zisku nepodlieha sociálnemu ani zdravotnému poisteniu. Ako osoba bez zdaniteľných príjmov si však pán Novotný bude hradit' ZP 13,5 % z minimálneho VZ, ktorým je pre neho minimálna mzda, v roku 2016 vo výške 9 900 Kč. Každý mesiac teda odvedie 1 337 Kč na ZP.

Ako sme už spomínali, podiel na zisku nepodlieha SP, pán Novotný ho teda platiť nemusí. V našom príklade ho ani platiť nebude, do celkového zaťaženia budeme brať do úvahy iba odvod ZP. Podnikateľ si však musí uvedomiť, že mu nevzniká žiaden nárok na výplatu starobného dôchodku v budúcnosti, taktiež nie sú zabezpečené jeho príbuzní, keďže ani oni by v prípade potreby nemali nárok na poberanie vdovského či sirotského dôchodku. I keď by si pán Novotný mohol platiť SP dobrovoľne, v našom prípade prostriedky na budúcnosť získava iným spôsobom.

Keďže podiel na zisku spadá v rámci ZDP do paragrafu 8 (Príjmy z kapitálového majetku), nepodlieha tento príjem zdaňovaniu solidárnou daňou, ktorá sa týka iba nadlimitných príjmov spadajúcich do paragrafov 6 a 7.

Tab. 32 Zaťaženie pri podiely na zisku (bez SP) pre rok 2016 [Kč]

ZD/rok	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
daň PO 19 %	17 100	76 000	190 000	380 000	760 000
zisk k rozdeleniu	72 900	324 000	810 000	1 620 000	3 240 000
zrážková daň 15 %	10 935	48 600	121 500	243 000	486 000
odvod SP	0	0	0	0	0
odvod ZP	16 044	16 044	16 044	16 044	16 044
celkové zaťaženie	44 079	140 644	327 544	639 044	1 262 044
čisté príjmy	45 921	259 356	672 456	1 360 956	2 737 956
daňové zaťaženie [%]	31,15	31,15	31,15	31,15	31,15
celkové zaťaženie [%]	48,98	35,16	32,75	31,95	31,55
čisté príjmy [%]	51,02	64,84	67,2456	68,05	68,45

Zdroj: vlastné spracovanie

Keďže poplatník neuplatňuje žiadne zľavy na dani z príjmov právnických osôb, daňové zaťaženie je pri jednotlivých ZD rovnaké. So zvyšujúcim sa ZD však klesá celkové zaťaženie, keďže hodnota odvodu na ZP je stále rovnaká (VZ sa nemení), a teda nižší základ dane je zaťažený viac. Z tabuľky môžeme pozorovať, že zaťaženie pri najnižšom ZD (48,98 %) je dokonca výrazne vyššie ako pri ostatných ZD a s rastúcim ZD celkové zaťaženie postupne klesá.

Ako sme uviedli, vyplácanie podielu na zisku nepodlieha sociálnemu poisteniu. Poplatník sa však môže rozhodnúť dobrovoľne odvádzať sociálne poistné ako Osoba dobrovoľne účastná na dôchodkovom poistení. V ďalšom texte si ukážeme veľkosť celkového zaťaženia, po tom, ako sa pán Novotný rozhodol dobrovoľne zapojiť do dôchodkového poistenia. Mesačne bude odvádzať minimálnu možnú čiastku 1 891 Kč (27 006 Kč/4*0,28).

Tab. 33 Zaťaženie pri podiely na zisku s dobrovoľnou účasťou na dôchodkovom poistení pre rok 2016 [Kč]

ZD/rok	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
daň PO 19 %	17 100	76 000	190 000	380 000	760 000
zisk k rozdeleniu	72 900	324 000	810 000	1 620 000	3 240 000
zrážková daň 15 %	10 935	48 600	121 500	243 000	486 000
odvod SP	22 692	22 692	22 692	22 692	22 692
odvod ZP	16 044	16 044	16 044	16 044	16 044
celkové zaťaženie	66 771	163 336	350 236	661 736	1 284 736
čisté príjmy	23 229	236 664	649 764	1 338 264	2 715 264
daňové zaťaženie [%]	31,15	31,15	31,15	31,15	31,15
celkové zaťaženie [%]	74,19	40,83	35,02	33,09	32,12
čisté príjmy [%]	25,81	59,17	64,98	66,91	67,88

Zdroj: vlastné spracovanie

Priebeh celkového zaťaženia pri dobrovoľnom zapojení sa do dôchodkového poistenia je rovnaký ako v prípade, keď poplatník dôchodkové poistné vo výške 1 891 Kč mesačne neodvádza a teda pri rastúcom ZD klesá. Samotná hodnota celkového zaťaženia pri jednotlivých ZD však značne stúpla. Najvyšší rozdiel možno vidieť pri najnižšom ZD, kde vzrástla až o 25,21 percentného bodu. Rozdiel medzi hodnotami sa so zvyšujúcim ZD znižuje. Pri ZD 4 mil. Kč ide o rozdiel iba 0,57 percentného bodu. Čím vyšší ZD teda spoločnosť dosahuje, tým je pre spoločníka výhodnejšie dobrovoľne si platiť dôchodkové poistenie. Pri nízkych daňových základoch je však pri dobrovoľnom platení tohto poistenia celkové zaťaženie veľmi vysoké a poplatník by mal uvážiť iné možnosti získania budúceho príjmu.

Podiel na zisku – možný budúci vývoj

Pri zaoberaní sa problematikou vyplácania podielu na zisku nemožno nespomenúť aktuálne diskutovanú tému o zrušení alebo aspoň znížení 15 percentnej zrážkovej dane z vyplácaných dividend spoločnosťou fyzickej osobe. S návrhom prišiel minister financií Andrej Babiš, ktorý chce týmto opatrením zastaviť odliv kapitálu z ČR. Kedy by skutočne spoločníci nemuseli zdaňovať svoje podiely na zisku ešte nie je jasné. Pre zaujímavosť si uvedieme, aký dopad by na poplatníka v roku 2016 malo opatrenie, že by u zdroja nemusel byť zdanení jeho podiel na zisku.

Tab. 34 Zaťaženie pri podiely na zisku (bez SP) pre rok 2016 [Kč]

	ZD/rok	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
Odvod zrážkovej dane	celkové zaťaženie	44 079	140 644	327 544	639 044	1 262 044
	čisté príjmy	45 921	259 356	672 456	1 360 956	2 737 956
	daňové zaťaženie [%]	31,15	31,15	31,15	31,15	31,15
	celkové zaťaženie [%]	48,98	35,16	32,75	31,95	31,55
Bez odvodu zrážkovej dane	celkové zaťaženie	33 144	92 044	206 044	396 044	776 044
	čisté príjmy	56 856	307 956	793 956	1 603 956	3 223 956
	daňové zaťaženie [%]	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00
	celkové zaťaženie [%]	36,83	23,01	20,60	19,80	19,40

Zdroj: vlastné spracovanie

Zrušenie 15 percentnej zrážkovej dane by spoločníci poberajúci podiel na zisku určite radi privítali. Celkové zaťaženie pri všetkých základoch dane výrazne kleslo, vo všetkých prípadoch o 12,15 percentného bodu. Bez odvodu zrážkovej dane je daňové zaťaženie konštantne na úrovni 19 %, ktoré predstavujú daň z príjmov právnických osôb.

Odmena jednatel'ovi a podiel na zisku

Ďalšou z možností, ktorú si pán Novotný môže zvoliť je vyplácanie odmeny za funkciu jednatel'a v rámci obchodnoprávneho vzťahu a taktiež získanie časti príjmu ako podiel na zisku spoločnosti. Čo sa týka odmeny za funkciu jednatel'a, tento príjem vždy podlieha odvodom na zdravotné poistenie. Sociálnemu poisteniu podlieha v prípade, že jednatel' dosahuje mesačný príjem v hodnote rozhodného príjmu platného pre daný rok. Pre rok 2016 ide o čiastku 2 500 Kč mesačne. Ak by teda jeho mesačná odmena nedosahovala čiastku 2 500 Kč (tj. bola by nižšia než 2 500 Kč), platil by si iba zdravotné poistenie ako zamestnanec. Mesačná odmena jednatel'ovi aj odvedené poistné znižuje ZD spoločnosti, keďže predstavujú mzdové náklady.

Budeme uvažovať o dvoch situáciách: v prvom prípade bude mesačná odmena jednatel'a dosahovať výšku 1 000 Kč, teda nebude dosahovať rozhodný príjem ukladajúci povinnosť odvodu SP. V druhom prípade sa odmena bude pohybovať nad hodnotou rozhodného príjmu. Pôjde o čiastku 20 000 Kč mesačne, ktorá bola zvolená z dôvodu, aby sa čiastka nachádzala v druhej redukčnej hranici pre stanovenie percentnej výmery dôchodku (druhá redukčná hranica je nad 11 883 Kč mesačne do 108 024Kč mesačne, započítava sa 26 % nad touto čiastkou – hodnoty redukčných hraníc platné v roku 2016).

Tab. 35 Zaťaženie pri odmene jednatel'ovi 1 000 Kč a podiely na zisku pre rok 2016 [Kč]

odmena jednatel'a/rok	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
SP s.r.o.	0	0	0	0	0
ZP s.r.o.	1 080	1 080	1 080	1 080	1 080
SP jednatel'	0	0	0	0	0
ZP jednatel'	14 964	14 964	14 964	14 964	14 964
ZD jednatel'	13 080	13 080	13 080	13 080	13 080
daň po zl'ave (bonus)	0	0	0	0	0
čistý príjem	-2 964	-2 964	-2 964	-2 964	-2 964
ZD s.r.o.	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
ZD s mzdovými nákladmi	76 920	386 920	986 920	1 986 920	3 986 920
zaokrúhlený ZD	76 000	386 000	986 000	1 986 000	3 986 000
daň PO 19 %	14 440	73 340	187 340	377 340	757 340
zisk k rozdeleniu	62 480	313 580	799 580	1 609 580	3 229 580
zrážková daň 15 %	9 372	47 037	119 937	241 437	484 437
čistý zisk	53 108	266 543	679 643	1 368 143	2 745 143
celkové zaťaženie	39 856	136 421	323 321	634 821	1 257 821
čisté príjmy	50 144	263 579	676 679	1 365 179	2 742 179
daňové zaťaženie [%]	26,46	30,09	30,73	30,94	31,04
celkové zaťaženie [%]	44,28	34,12	32,33	31,74	31,44
čisté príjmy [%]	55,72	65,89	67,67	68,26	68,55

Zdroj: vlastné spracovanie

Keďže pán Novotný poberal v roku 2016 odmenu vo výške 1 000 Kč, čo je čiastka nedosahujúca rozhodný mesačný príjem 2 500 Kč, neodvádza poistné v rámci sociálneho (dôchodkového) poistenia. Zdravotné poistenie musí odvádzať pri každom príjme ako zamestnanec. Minimálnym mesačným vymeriavacím základom pre rok 2016 bola čiastka 9 900 Kč, ktorá zároveň predstavuje hodnotu minimálnej mesačnej mzdy. Keďže mesačný príjem jednatel'a bol menší než minimálna mzda, je potrebné zdravotné poistenie dopočítať. V konečnom dôsledku bude zdravotné poistenie vyplatené vo výške 13,5 % z rozdielu minimálnej mzdy a získanej odmeny, a vo výške 4,5 % z odmeny jednatel'a.

Z tabuľky vyplýva, že najnižšie celkové zaťaženie dosahuje pán Novotný pri najnižšom ZD spoločnosti 90 000 Kč. V prípade nízkej odmeny je daňové zaťaženie jednatel'a nulové (DPFO). V tomto prípade nemá nárok na získanie daňového bonusu, keďže sa na neho vzťahuje § 35c odst. 4 ZDP, ktorý hovorí, že daňový bonus môže uplatniť poplatník, ktorý mal v zdaňovacom období príjmy zdaňované podľa § 6,

7, 8, alebo 9 minimálne vo výške 6 násobku minimálnej mzdy (pre rok 2016 ide o čiastku $9\,900\text{ Kč} \times 6 = 59\,400\text{ Kč}$), pričom sa do týchto príjmov okrem iných nezahŕňajú príjmy, z ktorých je daň vyberaná zrážkou podľa zvláštnej sadzby dane. V našom prípade do príjmov pre posúdenie podľa § 35c odst. 4 môžeme zahrnúť iba príjmy získavané ako odmena zdaňované podľa § 6 ZDP. Keďže podiel na zisku je zdaňovaný zrážkovou daňou, do príjmov pre posúdenie nároku na daňový bonus ich zahrnúť nesmieme. Ročné príjmy z odmeny nedosahujú 6 násobok minimálnej mzdy a tak poplatník získať daňový bonus nesmie. Po odvedení DPPPO jeho daňové zaťaženie vzrastie na 26,46 %. Celkové zaťaženie postupne klesá.

V ďalšej uvažovanej situácii si jednatel' vypláca mesačnú odmenu vo výške 20 000 Kč, ktorá prekračuje rozhodný príjem 2 500 Kč a tak je potrebné z tejto čiastky odviesť aj sociálne aj zdravotné poistenie. Keďže ročná odmena dosiahne čiastku 240 000 Kč, nie je potrebné odvádzať solidárnu daň.

Tab. 36 Zaťaženie pri odmene jednatel'ovi 20 000 Kč a podiely na zisku pre rok 2016 [Kč]

odmena jednatel'a/rok	29 988	240 000	240 000	240 000	240 000
SP s.r.o.	0	60 000	60 000	60 000	60 000
ZP s.r.o.	2 699	21 600	21 600	21 600	21 600
SP jednatel'	0	15 600	15 600	15 600	15 600
ZP jednatel'	13 356	10 800	10 800	10 800	10 800
ZD jednatel'	32 687	321 600	321 600	321 600	321 600
daň po zľave (bonus)	0	9 996	9 996	9 996	9 996
čistý príjem	16 632	203 604	203 604	203 604	203 604
ZD s.r.o.	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
ZD s mzdovými nákladmi	57 313	78 400	678 400	1 678 400	3 678 400
zaokrúhlený ZD	57 000	78 000	678 000	1 678 000	3 678 000
daň PO 19 %	10 830	14 820	128 820	318 820	698 820
zisk k rozdeleniu	46 483	63 580	549 580	1 359 580	2 979 580
zrážková daň 15 %	6 972	9 537	82 437	203 937	446 937
čistý zisk	39 511	54 043	467 143	1 155 643	2 532 643
celkové zaťaženie	33 857	142 353	329 253	640 753	1 263 753
čisté príjmy	56 143	257 647	670 747	1 359 247	2 736 247
daňové zaťaženie [%]	19,78	8,59	22,13	26,64	28,89
celkové zaťaženie [%]	37,62	35,59	32,93	32,04	31,59
čisté príjmy [%]	62,38	64,41	67,07	67,96	68,41

Zdroj: vlastné spracovanie

Z tabuľky vidíme, že v tomto prípade má daňové a celkové zaťaženie rozdielny priebeh. Zatiaľ čo daňové zaťaženie postupne rastie, celkové zaťaženie pri odmene 240 000 Kč postupne klesá, keďže čistý príjem (203 604 Kč) sa nemení a daňový základ s.r.o. rastie. Pri ZD s.r.o. 90 000 Kč sme nemohli uvažovať o odmene v celkovej výške 240 000 Kč, pretože by táto odmena bola väčšia ako samotný ZD s.r.o. Na začiatku sme si zadali podmienku, že chceme uvažovať o mesačnej odmene, ktorá sa nachádza v druhej redukčnej hranici (nad 11 883 Kč). Aj keby je mesačná hodnota odmeny 11 883 Kč, celková suma ročnej odmeny (142 596 Kč) by prevyšovala ZD s.r.o., a navyše by sa mzdové náklady navýšili ešte aj o sociálne poistenie. Preto sme pre tento nízky ZD s.r.o. zvolili hodnotu odmeny 2 499 Kč, ktorá ešte nezakladá povinnosť odvodu sociálneho poistenia. V tomto prípade poplatník nemá nárok na daňový bonus (ročná odmena zdaňovaná podľa § 6 ZDP nedosahuje 6 násobok minimálnej mzdy 59 400 Kč), čo negatívne vplýva na výšku daňového aj celkové zaťaženia.

Odmenu 20 000 Kč mesačne môžeme zvoliť prvý krát pri ZD s.r.o. **321 700 Kč**. V tomto prípade už ročná odmena 240 000 Kč navýšená o SP a ZP neprevýši ZD s.r.o. Celkové zaťaženie v tomto prípade je 36,68 % a ako sme už uviedli, pri ďalšom raste základu dane klesá. Hodnota celkového zaťaženia **36,68 %** je teda zároveň maximálna hodnota celkového zaťaženia ak pán Novotný získava mesačne odmenu 20 000 Kč a podiel na zisku spoločnosti.

Pri porovnaní nižšej a vyššej odmeny sa výhodnejšie javí prvý variant, čiže odmena s nízkou hodnotou (s výnimkou ZD 90 000 Kč). Keďže však rozdiely v celkových zaťaženiach nedosahujú ani 2 percentné body, môžeme ich považovať za pomerne nevýznamné, a záleží skôr na preferenciách poplatníka, či uprednostní nižšiu odmenu s nižším celkovým zaťažením bez zabezpečovania sa na dôchodok, alebo si zvolí vyššiu odmenu s o niečo vyšším celkovým zaťažením, ale vďaka odvodom sociálneho poistenia mu neskôr zároveň vznikne nárok na výplatu starobného dôchodku.

Pri ZD 90 000 Kč je pre poplatníka výhodné vyplácať si čo najvyššiu odmenu, ktorá však ešte nedosahuje rozhodný príjem.

Odmena jednatel'ovi, mzda, podiel na zisku

Tento krát bude pán Novotný získavať odmenu za funkciu jednatel'a, mzdu na základe uzavretého pracovnoprávneho vzťahu a ako spoločník aj podiel na zisku spoločnosti. Pri uzatváraní pracovnoprávneho vzťahu nesmieme zabúdať, že pán Novotný nesmie mať zmluvu uzavretú na činnosť, ktorá by sa kryla s činnosťou jednatel'a, teda s obchodným vedením spoločnosti.

Mzdu za prácu určíme vo výške 50 000 Kč mesačne, odmena jednatel'ovi bude dosahovať hodnotu 1 000 Kč. I keď odmena jednatel'ovi nedosahuje rozhodný príjem (2 500 Kč), pán Novotný bude odvádzať poistné na sociálne poistenie, pretože sa v tomto prípade čiastka odmeny jednatel'ovi a mzdy sčítava. Poplatník má nárok aj na daňový bonus, keďže plynúce príjmy zdaňované podľa § 6 ZDP presahujú 6 násobok minimálnej mzdy (59 400 Kč) → daňový bonus získa poplatník v prvej uvažovanej možnosti, tzn. pri ročnej odmene 12 000 Kč a ročnej mzde 55 164 Kč.

Tab. 37 Zaťaženie pri odmene jednatel'ovi 1 000 Kč, mzde 50 000 Kč a podiely na zisku pre rok 2016 [Kč]

odmena jednatel'a/rok	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
mzda spoločníka/rok	55 164	286 507	600 000	600 000	600 000
SP s.r.o.	16 792	74 627	153 000	153 000	153 000
ZP s.r.o.	6 045	26 866	55 080	55 080	55 080
SP jednatel' + spol.	4 366	19 403	39 780	39 780	39 780
ZP jednatel' + spol.	3 023	13 433	27 540	27 540	27 540
ZD celkom	90 000	400 000	820 080	820 080	820 080
daň po zľave (bonus)	-13 404	21 757	84 768	84 768	84 768
čistý príjem	73 179	243 914	459 912	459 912	459 912
ZD s.r.o.	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
ZD s mzdovými nákladmi	0	0	179 920	1 179 920	3 179 920
zaokrúhlený ZD	0	0	179 000	1 179 000	3 179 000
daň PO 19 %	0	0	34 010	224 010	604 010
zisk k rozdeleniu	0	0	144 990	954 990	2 574 990
zrážková daň 15 %	0	0	21 749	143 249	386 249
čistý zisk	0	0	123 242	811 742	2 188 742
celkové zaťaženie	16 822	156 086	415 927	727 427	1 350 427
celkové príjmy	73 178	243 914	584 073	1 272 573	2 649 573
daňové zaťaženie [%]	0	5,44	14,05	22,60	26,88
celkové zaťaženie [%]	18,69	39,02	41,59	36,37	33,76
celkové príjmy [%]	81,31	60,98	58,41	63,63	66,24

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri pohľade na tabuľku je v prvom rade potrebné podotknúť, že mesačná mzda vo výške 50 000 Kč nebola vyplácaná pri daňových základoch s.r.o. 90 tis. Kč a 400 tis. Kč. V týchto prípadoch by totiž výška celkovej vyplácanej odmeny prekročila samotnú výšku výsledku hospodárenia a teda aj základu dane. Celková mesačná odmena bola stanovená tak, aby bola odvádzaná daň z príjmov právnických

osôb nulová. I keď by sa na prvý pohľad tento variant vyplácania odmien pre najnižší základ dane zdal z hľadiska daňového aj celkového zaťaženia výhodný, treba upozorniť, že v reálnej praxi by nebolo možné vyplácať spoločníkovi takúto nízku mesačnú mzdu (tj. 4 597 Kč), pretože nielen že nedosahuje hodnotu mzdy minimálnej (pre rok 2016 vo výške 9 900 Kč), ale nedosahuje ani zaručenú mzdu. Keďže jeho minimálna mesačná mzda má byť vo výške 12 100 Kč (predpokladáme, že poplatník patrí do tretej skupiny prác pre zaručenú mzdu), do ZD spoločnosti 210 700 Kč (celkové zaťaženie = 30,34 %) tento variant odmeňovania nie je možný.

Ročnú mzdu vo výške 600 000 Kč je možné prvý krát vyplatiť pri ZD s.r.o. **820 100 Kč** s celkovým zaťažením 43,91 %. Pri tomto ZD s.r.o. bude po prvý raz mzda (600 000 Kč/rok), odmena (12 000 Kč), odvádzané SP a ZP menšie ako ZD s.r.o. Hodnota celkového zaťaženia **43,91 %** je maximálnou možnou hodnotou celkového zaťaženia pri takto stanovených podmienkach vyplácania pána Novotného. Pri rastúcom ZD s.r.o. celkové zaťaženie klesá až na 33,76 %, ktoré je dosahované pri nami najvyššom uvažovanom ZD s.r.o. 4 mil. Kč. Môžeme usudzovať, že tento variant odmeňovania je vhodnejší pri veľmi vysokých základoch dane spoločnosti.

Všetko vyplácané ako mzda

Poslednou skúmanou možnosťou bude vyplácanie celkových príjmov vo forme mzdy. Mzda bude nastavená na takú výšku, aby celkové mzdové náklady (mzda + SP s.r.o. + ZP s.r.o.) znížili základ dane spoločnosti na nulu. Zisk spoločnosti sa tak už zdaňovať nebude.

Tab. 38 Zaťaženie pri vyplácaní mzdy pre rok 2016 [Kč]

mzda spoločníka/rok	67 164	298 507	746 269	1 537 549	3 372 411
SP s.r.o.	16 792	74 627	186 568	324 072	324 072
ZP s.r.o.	6 045	26 866	67 165	138 379	303 517
SP spoločník	4 366	19 403	48 508	84 259	84 259
ZP spoločník	3 023	13 433	33 583	69 190	151 758
ZD spoločníka	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
daň 15 %	13 500	60 000	150 000	300 000	600 000
solidárna daň	0	0	0	16 888	145 329
daň po zľave (bonus)	-13 404	21 756	111 756	278 644	707 085
ZD spoločnosti	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
ZD s mzdovými nákladmi	0	0	0	0	0
celkové zaťaženie	16 822	156 084	447 581	894 544	1 570 691
celkový príjem	73 178	243 916	552 419	1 105 456	2 429 309
daňové zaťaženie v %	0	5,44	11,18	13,93	17,68
celkové zaťaženie v %	18,69	39,02	44,76	44,73	39,27
celkový príjem v %	81,31	60,98	55,24	55,27	60,73

Zdroj: vlastné spracovanie

Vidíme, že celkové zaťaženie postupne rastie, až pri ročnej mzde 1 537 549 Kč je jeho hodnota nižšia oproti hodnote, ktorú dosahuje pri ročnej mzde 746 269 Kč. Klesanie je spôsobené uplatnením maximálneho VZ u SP, ktorý má hodnotu 1 296 288 Kč (pre rok 2016). Najvyššia hodnota celkového zaťaženia je teda dosiahnutá pri ročnej mzde **1 296 269 Kč**, má hodnotu **46,38 %** a s ďalším rastom ZD spoločnosti a mzdy, celkové zaťaženie klesá. Klesanie celkového zaťaženia je spomalené zdanením nadlimitných príjmov solidárnou daňou 7 %. Priaznivé celkové zaťaženie vo výške 18,69 % pri najnižšej vyplácanej mzde by sme v praxi opäť uplatniť nemohli, keďže mesačná odmena by v tomto prípade dosahovala iba hodnotu 5 597 Kč. Tá nevyhovuje požiadavkám na zaručenú mzdu. Podľa nich by mesačný príjem poplatníka mal byť minimálne 12 100 Kč mesačne (tj. 145 200 Kč ročne) – s predpokladom, že poplatník patrí do tretej skupiny prác pre zaručenú mzdu. ZD spoločnosti je pri tomto príjme vo výške 194 600 Kč a celkové zaťaženie 28,93 %. Do tohto základu dane preto odmeňovanie vo forme mzdy nie je možné.

Vo všeobecnosti je rizikové riešiť činnosť spoločníka pracovnou zmluvou, pretože znaky závislej práce nie sú pri jednočlennej s.r.o. naplnené (spoločník nie je vo vzťahu podriadenosti). Pri práci na základe pracovnej zmluvy sa spoločník musí

riadiť zákonníkom práce, a teda si nemôže ľubovoľne zvoliť výšku odmeny za prácu a musí dodržiavať ustanovenia o minimálnej, prípadne zaručenej mzde, čo sa mu pri nízkych príjmoch spoločnosti nevypláca.

4.3.1 Porovnanie skúmaných variantov v roku 2016

Percentuálnu hodnotu celkového zaťaženia jednotlivých variantov odmeňovania pri konkrétnych uvažovaných základoch dane si pre prehľadnosť uvedieme v tabuľke.

Tab. 39 Celkové zaťaženie všetkých variantov v roku 2016 [%]

ZD	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
Podiel bez SP	48,98	35,16	32,75	31,95	31,55
Podiel so SP	74,19	40,83	35,02	33,09	32,12
NOP bez SP	44,28	34,12	32,33	31,74	31,44
VOP	37,62	35,59	32,93	32,04	31,59
MOP	18,69	39,02	41,59	36,37	33,76
mzda	18,69	39,02	44,76	44,73	39,27

Zdroj: vlastné spracovanie

Vysvetlivky: Nízka odmena jednatel'ovi, podiel na zisku, ďalej iba „NOP“

Vysoká odmena jednatel'ovi, podiel na zisku, ďalej iba „VOP“

Mzda, odmena jednatel'ovi, podiel na zisku, ďalej iba „MOP“

Z prehľadu celkového zaťaženia v tabuľke vyplýva, že s výnimkou najnižšieho uvažovaného základu dane je najvýhodnejším variantom (tj. variantom s najnižším celkovým zaťažením) pre pána Novotného variant vyplácania nízkej odmeny jednatel'ovi a poberania podielu na zisku. K nízkym hodnotám celkového zaťaženia prispieva neplatenie sociálneho poistenia, ktoré v tomto prípade nie je nutné. Opäť však vzniká úvaha, či je skutočne pre pána Novotného lepšie nezapájať sa do dôchodkového poistenia a tým znižovať celkové zaťaženie, alebo by bolo predsa len výhodnejšie sa do dôchodkového poistenia dobrovoľne zapojiť a tak získať nárok na starobný dôchodok v budúcnosti. Celkové zaťaženie so zahrnutím variantu NOP + platenie SP uvádza tabuľka.

Tab. 40 Celkové zaťaženie všetkých variantov spolu s variantom „NOP so SP“ v roku 2016

ZD	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
Podiel bez SP	48,98	35,16	32,75	31,95	31,55
Podiel so SP	74,19	40,83	35,02	33,09	32,12
NOP bez SP	44,28	34,12	32,33	31,74	31,44
NOP so SP	69,50	39,77	34,06	32,88	32,01
VOP	37,62	35,59	32,93	32,04	31,59
MOP	18,69	39,02	41,59	36,37	33,76
mzda	18,69	39,02	44,76	44,73	39,27

Zdroj: vlastné spracovanie

Z tabuľky vidíme, že ak by sa pán Novotný poberajúci nízku odmenu a podiel na zisku dobrovoľne zapojil do dôchodkového poistenia a tak si zabezpečil prostriedky do budúcnosti, jeho celkové zaťaženie by v porovnaní s ostatnými variantmi už nebolo najvýhodnejšie. Poplatník tak musí zvážiť svoje možnosti prípadného alternatívneho šetrenia prostriedkov pre budúcnosť a porovnať ich so spôsobom, ktorý mu ponúka štát.

Pri nízkych ZD, v našom prípade pri najnižšom uvažovanom ZD 90 000 Kč, by sme pánovi Novotnému na základe porovnania celkového zaťaženia odporúčali výplatu mzdy, prípadne kombináciu mzdy, odmeny a podielu na zisku. Treba si však uvedomiť, že pri ZD 90 000 Kč bola mesačná mzda vypočítaná pri variante „mzda“ na 5 597 Kč a pri variante „mzda, odmena, podiel na zisku“ na 4 597 Kč. Tieto sumy nespĺňajú ustanovenia o minimálnej ani zaručenej mzde. Ak predpokladáme, že pánovi Novotnému bude potrebné vyplácať mzdu minimálne 12 100 Kč mesačne (tj. 145 200 Kč ročne) kvôli zaradeniu do tretej skupiny prác pre zaručenú mzdu, budú tieto varianty vyplácania odmeny prichádzať do úvahy až pri ZD spoločnosti 194 600 Kč (tj. variant „mzda“, CZ= 28,93 %), resp. pri ZD spoločnosti 210 700 Kč (tj. variant „mzda, odmena, podiel na zisku“, CZ= 30,34 %). Do týchto základov dane spoločnosti by bolo teda pre poplatníka výhodnejšie zvoliť variant vyplácania odmeny 2 499 Kč mesačne, pri ktorom však poplatník nie je účastný dôchodkového poistenia.

Pre zaujímavosť si uvedieme maximálne a minimálne hodnoty celkového zaťaženia jednotlivých možností odmeňovania a aj základy dane spoločnosti, pri ktorých sú tieto zaťaženia dosiahnuté.

Tab. 41 Maximálne a minimálne hodnoty celkového zaťaženia jednotlivých variantov v rok 2016

ZD	Min. CZ	ZD pri min. CZ	Max. CZ	ZD pri max. CZ
Podiel bez SP	31,55 %	4 000 000 Kč	48,98 %	90 000 Kč
Podiel so SP	32,12 %	4 000 000 Kč	74,19 %	90 000 Kč
NOP bez SP	31,44 %	4 000 000 Kč	44,28 %	90 000 Kč
VOP	31,59 %	4 000 000 Kč	37,62 %	90 000 Kč
MOP	30,34 %	210 700 Kč	43,91 %	820 100 Kč
mzda	28,93 %	194 600 Kč	46,38 %	1 737 000 Kč

Zdroj: vlastné spracovanie

4.3.2 Vývoj celkového zaťaženia v rokoch 2014 – 2017

V jednotlivých rokoch sa princíp výpočtu daňovej povinnosti nemenil, nemenila sa dokonca ani hodnota zľavy na poplatníka a daňového zvýhodnenia na prvé dieťa. Medziročne sa menili len hodnoty minimálnej a priemernej mzdy, ktoré mali vplyv na zmenu odvodov SP a ZP. Preto by vývoj celkového zaťaženia v jednotlivých rokoch a pri jednotlivých variantoch mal byť totožný.

V roku 2014 bola teda zľava na poplatníka vo výške 24 840 Kč, daňové zvýhodnenie na prvé dieťa bolo 13 404 Kč, minimálna mzda bola vo výške 8 500 Kč a priemerná mzda bola 25 942 Kč.

Tab. 42 Celkové zaťaženie všetkých variantov v roku 2014 [%]

ZD	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
Podiel bez SP	46,46	34,59	32,57	31,84	31,49
Podiel so SP	70,68	40,05	34,71	32,93	32,04
NOP	41,76	33,53	32,11	31,63	31,39
VOP	35,10	35,58	32,93	32,03	31,59
MOP	18,69	39,02	41,59	36,37	33,76
mzda	18,69	39,02	44,76	44,22	39,01

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka celkového zaťaženia pre rok 2014 dokazuje rovnaký vývoj celkového zaťaženia ako v roku 2016. V prípade variantu mzdy, odmeny jednatel'ovi a podiely na zisku ide dokonca o totožný priebeh.

V roku 2015 sa opäť menili iba hodnoty minimálnej a priemernej mzdy, ktoré majú vplyv na odvody SP a ZP. Minimálna mzda bola vo výške 9 200 Kč a priemerná mzda bola 26 611 Kč.

Tab. 43 Celkové zaťaženie všetkých variantov v roku 2015 [%]

ZD	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
Podiel bez SP	47,71	34,88	32,64	31,89	31,52
Podiel so SP	72,55	40,47	34,88	33,01	32,08
NOP	43,01	33,82	32,22	31,68	31,42
VOP	36,35	35,59	32,93	32,04	31,59
MOP	18,69	39,02	41,59	36,37	33,76
mzda	18,69	39,02	44,76	44,54	39,17

Zdroj: vlastné spracovanie

Vývoj celkového zaťaženia v roku 2015 je zhodný s rokom 2014, pre zvyšujúcu sa minimálnu a priemernú mzdu sú však jednotlivé hodnoty vyššie.

Pre úplnosť si opäť uvedieme aj celkové zaťaženie v roku 2016, kedy bola minimálna mzda vo výške 9 900 Kč a priemerná mzda vo výške 27 006 Kč.

Tab. 44 Celkové zaťaženie všetkých variantov v roku 2016 [%]

ZD	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
Podiel bez SP	48,98	35,16	32,75	31,95	31,55
Podiel so SP	74,19	40,83	35,02	33,09	32,12
NOP	44,28	34,12	32,33	31,74	31,44
VOP	37,62	35,59	32,93	32,04	31,59
MOP	18,69	39,02	41,59	36,37	33,76
mzda	18,69	39,02	44,76	44,73	39,27

Zdroj: vlastné spracovanie

V roku 2017 sa výška zľavy na poplatníka ani daňové zvýhodnenie na prvé dieťa nemenia, minimálna mzda dosahuje 11 000 Kč a priemerná mzda 28 232 Kč.

Tab. 45 Celkové zaťaženie všetkých variantov v roku 2017 [%]

ZD	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
Podiel bez SP	50,95	35,61	32,93	32,04	31,59
Podiel so SP	77,31	41,54	35,30	33,23	32,19
NOP	46,25	34,55	32,51	31,83	31,49
VOP	39,59	35,59	32,93	32,04	31,59
MOP	18,69	39,02	41,59	36,37	33,76
mzda	18,69	39,02	44,76	45,31	39,55

Zdroj: vlastné spracovanie

Aj v tomto roku považujeme za najvýhodnejšiu možnosť odmeňovania vyplácanie nízkej odmeny a podielu na zisku (okrem ZD 90 000 Kč).

4.3.3 Komparácia celkového zaťaženia konkrétneho variantu odmeňovania v sledovanom období

Podiel na zisku bez SP

Tab. 46 Celkové zaťaženie podielu na zisku bez SP v rokoch 2014 - 2017 [%]

	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
2014	46,46	34,59	32,57	31,84	31,49
2015	47,71	34,88	32,64	31,89	31,52
2016	48,98	35,16	32,75	31,95	31,55
2017	50,95	35,61	32,93	32,04	31,59

Zdroj: vlastné spracovanie

Medziročne nenastali žiadne zmeny v princípe vyplácania podielu na zisku. Poplatník sa nemusí zapájať do dôchodkového poistenia a tak v tomto prípade nemusí odvádzať SP, na druhej strane je povinný hrať si zdravotné poistenie ako osoba bez zdaniteľných príjmov 13,5 % z VZ, ktorým je minimálna mzda. Keďže hodnota minimálnej mzdy medziročne narastá, narastá aj výška odvodu na ZP, teda celkové zaťaženie pri konkrétnych daňových základoch medziročne rastie.

Podiel na zisku so SP

Tab. 47 Celkové zaťaženie podielu na zisku so SP v rokoch 2014 - 2017 [%]

	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
2014	70,68	40,05	34,71	32,93	32,04
2015	72,55	40,47	34,88	33,01	32,08
2016	74,19	40,83	35,02	33,09	32,12
2017	77,31	41,54	35,30	33,23	32,19

Zdroj: vlastné spracovanie

Vo všetkých rokoch sa poplatník mohol a môže dobrovoľne zúčastniť na dôchodkovom poistení, aby mu v budúcnosti vznikol nárok starobný dôchodok. Minimálna výška jeho odvodu je v každom roku 28 % z VZ, ktorým je $\frac{1}{4}$ z priemernej mzdy, ktorá sa medziročne zvyšuje. Preto môžeme vidieť medziročný nárast celkového zaťaženia pri konkrétnych ZD.

Pán Novotný môže byť dobrovoľne účastný dôchodkového poistenia obmedzený počet rokov, pretože nespadá do žiadnej skupiny poplatníkov dobrovoľne účastných dôchodkového poistenia podľa § 6 odst. 1 zákona o dôchodkovom poistení (napr. vedený v evidencii úradu práce ako uchádzač o zamestnanie, sústavná príprava na budúce povolanie štúdiom na strednej alebo vysokej škole v ČR, výkon dlhodobej dobrovoľníckej služby atď.). Títo poplatníci môžu byť účastní dobrovoľného dôchodkového poistenia bez obmedzenia. Náš poplatník spadá do skupiny dobrovoľne poistených – bez udania dôvodu podľa § 6 odst. 2 zákona

č. 155/1995 Sb., o dôchodkovom poistení. Preto môže byť dobrovoľne účastný dôchodkového poistenia daný počet rokov. V roku 2016 bola dĺžka tejto doby stanovená na maximálnych 15 rokov, ktorá je aktuálna aj pre rok 2017.

Nízka odmena a podiel na zisku

Tab. 48 Celkové zaťaženie – nízka odmena a podiel na zisku v rokoch 2014 - 2017 [%]

	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
2014	41,76	33,53	32,11	31,63	31,39
2015	43,01	33,82	32,22	31,68	31,42
2016	44,28	34,12	32,33	31,74	31,44
2017	46,25	34,55	32,51	31,83	31,49

Zdroj: vlastné spracovanie

Keďže vyplácaná odmena bola zvolená vo výške 1 000 Kč, poplatník neodvádza poistné na sociálne poistenie. Táto povinnosť by mu vznikla až pri odmene nad 2 500 Kč mesačne. Celkové zaťaženie sa medziročne pri všetkých základoch dane zvyšuje, pretože sa zvyšuje minimálny VZ, z ktorého musí jednatel' odvádzať zdravotné poistenie. Tento minimálny VZ je odvodený od minimálnej mzdy. V žiadnom roku nemá poplatník nárok na daňový bonus (na základe § 35c odst. 4 ZDP).

Vysoká odmena a podiel na zisku

Tab. 49 Celkové zaťaženie – vysoká odmena a podiel na zisku v rokoch 2014 - 2017 [%]

	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
2014	35,10	35,58	32,93	32,03	31,59
2015	36,35	35,59	32,93	32,04	31,59
2016	37,62	35,59	32,93	32,04	31,59
2017	39,59	35,59	32,93	32,04	31,59

Zdroj: vlastné spracovanie

V tomto prípade je celkové zaťaženie pri všetkých základoch dane (okrem najnižšieho) totožné. Nemenila sa totiž hodnota zľavy na poplatníka ani daňové zvýhodnenie na prvé dieťa. Taktiež percentuálne hodnoty odvodov na SP a ZP sa nemenili.

Pri ZD 90 000 Kč nebola použitá mesačná odmena 20 000 Kč, pretože by odmena navýšená o SP a ZP hradené zamestnávateľom prevyšovala uvažovaný ZD spoločnosti. Vo všetkých rokoch môžeme mesačnú odmenu vo výške 20 000 Kč prvý krát vyplatiť pri ZD spoločnosti 321 700 Kč. Pri ZD 90 000 Kč sme zvolili mesačnú odmenu 2 499 Kč, vďaka ktorej pán Novotný nemusí hradiť SP. Celkové zaťaženie pri tomto ZD rastie z dôvodu medziročného nárastu odvodu na ZP, ktorý sa odvíja od minimálnej mzdy. V žiadnom roku nemá poplatník pri ZD 90 000 Kč nárok na daňový bonus.

Mzda, odmena jednatel'ovi, podiel na zisku

Tab. 50 Celkové zaťaženie – mzda, odmena a podiel na zisku v rokoch 2014 - 2017 [%]

	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
2014	18,69	39,02	41,59	36,37	33,76
2015	18,69	39,02	41,59	36,37	33,76
2016	18,69	39,02	41,59	36,37	33,76
2017	18,69	39,02	41,59	36,37	33,76

Zdroj: vlastné spracovanie

Celkové zaťaženie je vo všetkých prípadoch rovnaké, keďže sa medziročne nemennili žiadne pravidlá pre výpočet daňovej povinnosti a odvodov na SP a ZP. V tomto prípade nemusíme uplatňovať žiadne minimálne ani maximálne VZ.

Zvolenú mesačnú mzdu 50 000 Kč a odmenu 12 000 Kč je možné vo všetkých rokoch po prvý raz vyplatiť pri ZD spoločnosti 820 100 Kč. V tomto prípade suma celkovej odmeny navýšená o ZP a SP hradeného zamestnávateľom neprevyšuje ZD spoločnosti.

Pri nižších základoch dane bolo potrebné mesačnú mzdu upraviť tak, aby rozdiel ZD spoločnosti a ZD spoločníka bol nulový (tj. ZD s mzdovými nákladmi je nulový). Keďže je však poplatníkovi vyplácaná okrem iného aj mzda, je potrebné riadiť sa zákonníkom práce a dodržiavať ustanovenia o zaručenej mzde (v prípade plného úväzku). Hodnota zaručenej mzdy sa jednotlivé roky mení. Pána Novotného sme zaradili do minimálne tretej skupiny prác pre účely stanovenia najnižšej úrovne zaručenej mzdy, ktorá sa okrem iného vyznačuje zvýšenými psychickými nárokmi vyplývajúce zo samostatného riešenia úloh s rôznorodými konkrétnymi javmi a procesmi a s nárokmi na predstavivosť a predvídateľnosť. V závislosti od minimálnej zaručenej mzdy sa medziročne mení hodnota ZD spoločnosti, od ktorej je možné použiť variant odmeňovania mzda, odmena a podiel na zisku. Prehľad prináša nasledujúca tabuľka. Zaručená mzda je uvádzaná pre tretiu skupinu prác.

Tab. 51 Variant odmeňovania „MOP“ s prihliadnutím na zaručenú mzdu [Kč]

	2014	2015	2016	2017
zaručená mzda	10 400	11 200	12 100	13 400
ročná mzda	124 800	134 400	145 200	160 800
ZD spoločnosti	183 400	196 200	210 700	231 600
CZ pri danom ZD	27,73 %	29,09 %	30,43 %	32,07 %

Zdroj: vlastné spracovanie

Keďže chceme vyplácať aj podiel na zisku, suma celkovej odmeny navýšená o SP a ZP zamestnávateľa musí byť vyššia ako ZD spoločnosti. Keďže hodnota odmeny ostáva nemenená (1 000 Kč mesačne), ale hodnota zaručenej mzdy medziročne rastie, v každom roku je potrebné vyplácať vyššiu minimálnu ročnú mzdu (na základe minimálnej zaručenej mzdy). Táto minimálna ročná mzda je každý rok vy-

plácaná pri inom ZD spoločnosti. Tabuľka nám zobrazuje hodnoty zaručenej mzdy v jednotlivých rokoch, aj výšku ZD od ktorého už môžeme túto mzdu vyplácať, aby sme sa nedostali k zápornému rozdielu medzi základom dane spoločnosti a základom dane spoločníka. Vidíme, že tento ZD spoločnosti sa medziročne zvyšuje. Zatiaľ čo v roku 2014 sme variant odmeňovania „MOP“ mohli použiť pri ZD spoločnosti 183 400 Kč, v roku 2017 až pri 231 600 Kč. Celkové zaťaženie pri týchto základoch dane je zároveň najnižšie možné CZ pri danom variante odmeňovania. Taktiež vidíme jeho medziročný nárast.

Mzda

Tab. 52 Celkové zaťaženie – mzda v rokoch 2014 - 2017 [%]

	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
2014	18,69	39,02	44,76	44,22	39,01
2015	18,69	39,02	44,76	44,54	39,17
2016	18,69	39,02	44,76	44,73	39,27
2017	18,69	39,02	44,76	45,31	39,55

Zdroj: vlastné spracovanie

Ak by bolo pánovi Novotnému všetko vyplácané ako mzda, medziročne sa jeho celkové zaťaženie meniť nebude až do bodu, kedy celkové zaťaženie začína klesať. Celkové zaťaženie začína každý rok klesať pri začatí uplatňovania maximálneho VZ SP, ktorý má každý rok inú hodnotu. Medziročnú zmenu celkového zaťaženia môžeme v tab. 51 vidieť pri ZD 2 mil. Kč a 4 mil. Kč. Keďže sa musíme v tomto prípade taktiež riadiť ustanovením o zaručenej mzde, ktorá sa medziročne zvyšuje, zvyšuje sa aj ZD spoločnosti, od ktorého môžeme variant odmeňovania „mzda“ použiť. Nasledujúca tabuľka nám ukáže ZD spoločnosti v jednotlivých rokoch, od ktorých je možné odmeňovať variantom „mzda“, taktiež hodnotu mzdy od ktorej začína CZ klesať.

Tab. 53 Variant odmeňovania „mzda“ s prihliadnutím na zaručenú mzdu [Kč]

	2014	2015	2016	2017
zaručená mzda	10 400	11 200	12 100	13 400
ročná mzda	124 800	134 400	145 200	160 800
ZD spoločnosti	167 300	180 100	194 600	215 500
CZ pri danom ZD	25,72 %	27,34 %	28,93 %	30,83 %
mzda od kt. CZ klesá	1 245 266	1 277 313	1 296 269	1 355 152
CZ pri danom ZD	46,29 %	46,34 %	46,38 %	46,47 %

Zdroj: vlastné spracovanie

Môžeme vidieť, že hodnota ZD spoločnosti, od ktorého môžeme po prvý krát použiť variant odmeňovania „mzda“ sa medziročne zvyšuje, zvyšuje sa aj CZ pri tomto

ZD, čo je zároveň minimálne možné CZ pri tomto variante. Taktiež hodnota ročnej mzdy, od ktorej CZ začína klesať medziročne rastie, mierny nárast zaznamenávame aj pri maximálnom možnom celkovom zaťažení.

4.4 Porovnanie oboch foriem podnikania

Porovnanie v roku 2016

Pomocou nasledujúcej tabuľky si porovnáme čisté príjmy, celkové a daňové zaťaženie poplatníka podnikajúceho ako OSVČ s variantom založenia jednočlennej s.r.o. v roku 2016. Pri OSVČ nebudeme zohľadňovať možnosť uplatnenia paušálnych výdajov. V rámci s.r.o. zobrazíme podiel na zisku spoločnosti bez platenia SP („podiel bez SP“), podiel na zisku s dobrovoľným platením dôchodkového poistenia („podiel SP“), vyplácanie nízkej odmeny 1 000 Kč s podielom na zisku („NOP bez SP“), vyplácanie nízkej odmeny 1 000 Kč s podielom na zisku a s dobrovoľnou účasťou na dôchodkovom poistení („NOP SP“), vysokú odmenu 20 000 Kč s podielom na zisku („VOP“), kombináciu odmeny jednatelovi, mzdy a podielu na zisku („MOP“) a nakoniec odmeňovanie formou mzdy („mzda“). Pri variantoch „MOP“ a „mzda“ nebudeme uvažovať so ZD 90 000 Kč, pretože pri takto nízkom ZD ich kvôli ustanovení o zaručenej mzde použiť nemôžeme.

Tab. 54 Porovnanie oboch foriem podnikania v roku 2016

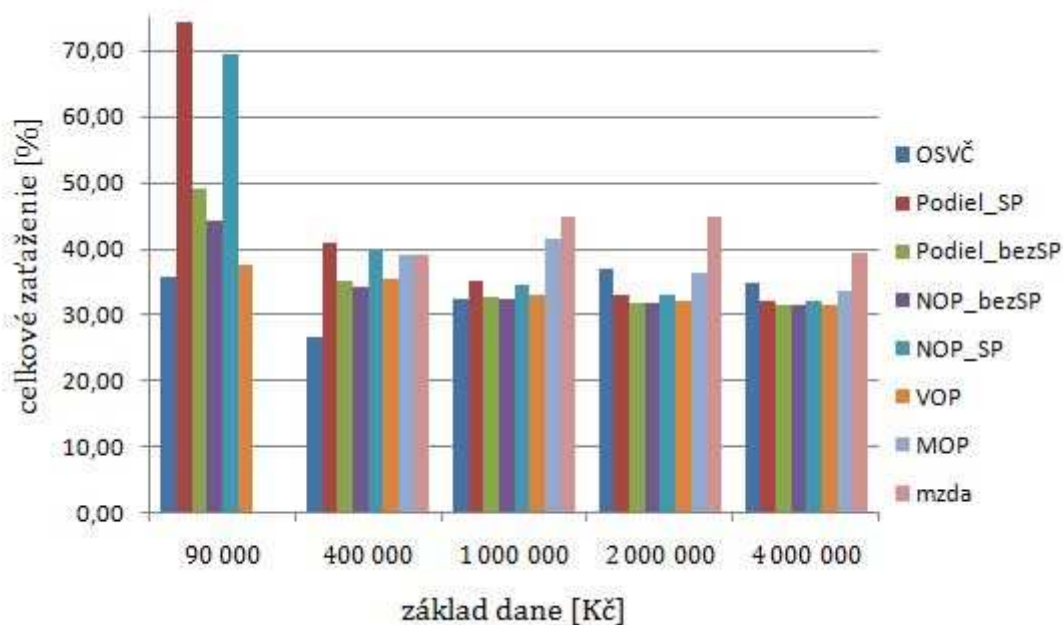
		ZD [Kč]	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
OSVČ		čistý príjem [Kč]	57 870	292 844	674 744	1 261 984	2 600 468
		celk. zaťaženie [%]	35,70	26,79	32,53	36,90	34,99
		daň. zaťaženie [%]	0	5,44	11,18	15,55	18,78
spoločnosť s ručením obmedzeným	PODIEL BEZ SP	čistý príjem [Kč]	45 921	259 356	672 456	1 360 956	2 737 956
		celk. zaťaženie [%]	48,98	35,16	32,75	31,95	31,55
		daň. zaťaženie [%]	31,15	31,15	31,15	31,15	31,15
	PODIEL SP	čistý príjem [Kč]	23 229	236 664	649 764	1 338 264	2 715 264
		celk. zaťaženie [%]	74,19	40,83	35,02	33,09	32,12
		daň. zaťaženie [%]	31,15	31,15	31,15	31,15	31,15
	NOP BEZ SP	čistý príjem [Kč]	50 144	263 579	676 679	1 365 179	2 742 143
		celk. zaťaženie [%]	44,28	34,12	32,33	31,74	31,44
		daň. zaťaženie [%]	26,46	30,09	30,73	30,94	31,04
	NOP SP	čistý príjem [Kč]	27 452	240 887	653 987	1 342 487	2 719 487
		celk. zaťaženie [%]	69,49	39,78	34,60	32,88	32,01
		daň. zaťaženie [%]	26,46	30,09	30,73	30,94	31,04
	VOP	čistý príjem [Kč]	56 143	257 647	670 747	1 359 247	2 736 247
		celk. zaťaženie [%]	37,62	35,59	32,93	32,04	31,59
		daň. zaťaženie [%]	19,78	8,59	22,13	26,64	28,89
	MOP	čistý príjem [Kč]	-	243 914	584 073	1 272 573	2 649 573
		celk. zaťaženie [%]	-	39,02	41,59	36,37	33,76
		daň. zaťaženie [%]	-	5,44	14,05	22,60	26,88
	MZDA	čistý príjem [Kč]	-	243 916	552 419	1 105 456	2 429 309
		celk. zaťaženie [%]	-	39,02	44,76	44,73	39,27
		daň. zaťaženie [%]	-	5,44	11,18	13,93	17,68

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre zhodnotenie daňového zaťaženia môžeme tvrdiť, že vo všetkých prípadoch rastie, okrem vyplácania podielu na zisku pri s.r.o., kedy je po celú dobu konštantné. Na rast daňového zaťaženia pôsobí solidárna daň, ktorá zdaňuje nadlimitné príjmy zdaňované podľa § 6 a § 7 ZDP. Príjmy dosiahli vyššiu hodnotu ako 1 296 288 Kč, teda bolo zdaňované solidárnou daňou v nasledujúcich variantoch odmeňovania: OSVČ, mzda. Ak by príjmy boli dosiahnuté nad danou hranicou, solidárnu daň by sme uplatnili aj pri variante „NOP“, „VOP“ aj „MOP“. Konštantné daňové zvýhodnenie pri podiely na zisku je vysvetlené neuplatňovaním zliav na dani z príjmov právnických osôb.

Porovnanie oboch foriem podnikania si znázorníme aj pomocou grafu.

Obr. 10 Porovnanie oboch foriem podnikania v roku 2016

Zdroj: vlastné spracovanie

Graf nám prehľadne zobrazuje celkové zaťaženie jednotlivých foriem podnikania a variantov odmeňovania pri konkrétnych hodnotách základu dane. Pri najnižšom uvažovanom základe dane **90 000 Kč** sa najvýhodnejšie javí možnosť podnikat' ako OSVČ alebo založiť s.r.o. a vyplácať si odmenu 2 499 Kč mesačne a podiel na zisku. Keď vezmeme do úvahy administratívnu náročnosť fungovania s.r.o. a účasť na dôchodkovom poistení, pánu Novotnému by sme odporúčali podnikat' ako OSVČ. Tým by jeho celkové zaťaženie dosahovalo necelých 36%. Ako OSVČ by bol účastný dôchodkového poistenia, čo by bolo pozitívne pre jeho finančnú situáciu v budúcnosti a taktiež by získal výhody súvisiace s podnikaním ako OSVČ (najmä administratívne zjednodušenie). Či by pre neho ako OSVČ bolo ďalej výhodné uplatniť výdaje paušálne, momentálne povedať nevieme. Potrebovali by sme vedieť hodnotu skutočných výdajov pána Novotného, ktoré v tejto teoretickej rovine k dispozícii nemáme. Výrazne nevýhodné by v tomto prípade bolo založenie s.r.o. a vyplácanie si podielu na zisku či vyplácať si nízku odmenu a dobrovoľne sa zúčastniť dôchodkového poistenia.

Pri ZD **400 000 Kč** je najnižšie celkové zaťaženie dosiahnuté pri podnikaní fyzickej osoby. Konkrétne ide o hodnotu 26,79 %. Druhým najvýhodnejším variantom je vyplácanie nízke odmeny s podielom na zisku v rámci spoločnosti s ručením obmedzeným. V tomto prípade by sa však celkové zaťaženie zvýšilo na 34,12 %, pán Novotný by nebol účastný dôchodkového poistenia a zvýšili by sa mu aj administratívne náklady v súvislosti s riadením spoločnosti s ručením obmedzeným. Keby sa rozhodne byť účastný dôchodkového poistenia dobrovoľne, celkové zaťaženie by vzrástlo na hodnotu 39,78 %.

Základ dane **1 000 000 Kč** nám ponúka až päť, z hľadiska celkového zaťaženia, veľmi vyvážené možnosti. Približne podobné hodnoty celkového zaťaženia dosahuje podnikanie ako OSVČ, pri založení s.r.o. výplata podielu na zisku bez účasti na SP, výplata nízkej odmeny a podielu na zisku a taktiež výplata vysokej odmeny s výplatom podielu na zisku. V tomto prípade by si pán Novotný musel zvážiť, aké má možnosti sporenia finančných prostriedkov pre budúcnosť. Keby chcel mať určitú istotu predstavovanú účasťou na štátnom dôchodkovom poistení, ostáva mu na výber podnikat' ako OSVČ alebo v rámci založenej s.r.o. si vyplácať nízku odmenu s podielom na zisku a dobrovoľným hradením SP alebo si vyplácať vysokú odmenu s podielom na zisku. Tieto formy podnikania sa v celkovom zaťažení líšia iba minimálne (maximálne o 2,07 percentného bodu), čiže by v tomto prípade pri rozhodovaní o forme podnikania museli byť brané do úvahy ďalšie individuálne faktory ako napr. administratívna náročnosť, výška ručenia za záväzky atď.

Pre najvyššie uvažované základy dane **2 000 000 Kč** a **4 000 000 Kč** môžeme vysloviť rovnaké závery. Pánovi Novotnému by sme odporúčali založiť si spoločnosť s ručením obmedzeným a využiť možnosť odmeňovania, ktorá mu prináša čo najnižšie celkové zaťaženie a zároveň účasť na dôchodkovom poistení. Po zohľadnení týchto podmienok sa ako najlepšia možnosť javí vyplácanie podielu na zisku s dobrovoľnou účasťou na SP, kombinácia vyplácania odmeny jednatel'ovi a vyplácania podielu na zisku (pri nízkej odmene uvažujeme s dobrovoľnou účasťou na dôchodkovom poistení). Podľa nášho názoru by si poplatník mal zvoliť pri takýchto vysokých základoch dane vyplácanie vyššej odmeny a podiel na zisku. Vďaka tomuto variantu je automaticky účastný dôchodkového poistenia bez časového obmedzenia a celkové zaťaženie je aj v porovnaní s ostatnými variantmi pre poplatníka veľmi prijateľné.

Vo všeobecnosti je do základu dane cca 1 mil. Kč výhodné pre pána Novotného podnikat' ako OSVČ a pri vyšších príjmoch a teda aj vyšších ZD založiť s.r.o. I keď pri veľmi vysokých ZD sa celkové zaťaženie OSVČ postupne znižuje, myslíme si, že v tomto prípade je lepšie podnikat' v rámci s.r.o., napríklad aj z titulu ručenia do výšky nesplatených vkladov (OSVČ ručí celým majetkom).

Porovnanie v roku 2017

Počas celého nami skúmaného obdobia nedochádzalo k zmenám v princípe výpočtu DFFO ani DPPO. Žiadne zmeny sa nedotkli ani zákonitostí výpočtu odvodov na SP a ZP. V rokoch 2013 – 2015 mohol byť síce poplatník účastný druhého piliera – dôchodkového sporenia, čo by pre neho znamenalo odlišnú výšku odvodov SP, v práci sme však vychádzali z predpokladu, že pán Novotný účastný druhého piliera nebol. Štrukturálne zmeny sa dotkli výpočtu dane OSVČ pri uplatňovaní paušálnych výdajov. V práci sme sa venovali ich dopadom, ale v ďalších porovnávaniach s nimi neuvažujeme z dôvodu abstrahovania od skutočných výdajov živnostníka.

Prípadné medziročné rozdiely vo výške platenej dane alebo odvodov na SP a ZP vznikli z dôvodu každoročného zvyšovania minimálnej a priemernej mzdy, ktoré majú vplyv napr. na solidárnu daň, na vymeriavacie základy z ktorých je od-

vádzané SP a ZP. Preto nie je potrebné modelovať porovnanie foriem podnikania pre všetky sledované roky. Výsledky budú totožné s rokom 2016. Pre úplnosť a aktuálnosť práce si však toto porovnanie predsa len vykonáme pre rok 2017.

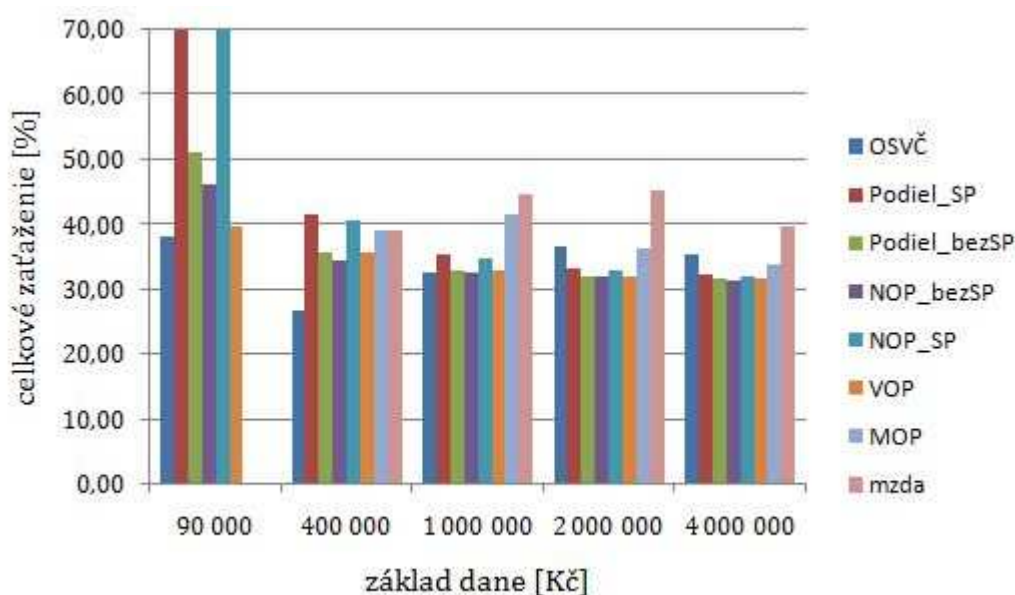
Tab. 55 Porovnanie oboch foriem podnikania v roku 2017

		ZD [Kč]	90 000	400 000	1 000 000	2 000 000	4 000 000
OSVČ		čistý príjem [Kč]	55 724	292 844	674 744	1 266 104	2 587 404
		zaťaženie [%]	38,08	26,79	32,53	36,69	35,31
		daň. zaťaženie [%]	0	5,44	11,18	15,34	18,67
spoločnosť s ručením obmedzeným	PODIEL BEZ SP	čistý príjem [Kč]	44 145	257 580	670 680	1 359 180	2 736 180
		zaťaženie [%]	50,95	35,61	32,93	32,04	31,59
		daň. zaťaženie [%]	31,15	31,15	31,15	31,15	31,15
	PODIEL SP	čistý príjem [Kč]	20 421	233 856	646 956	1 335 456	2 712 456
		zaťaženie [%]	77,31	41,54	35,30	33,23	32,19
		daň. zaťaženie [%]	31,15	31,15	31,15	31,15	31,15
	NOP BEZ SP	čistý príjem [Kč]	48363	261803	674903	1 363 403	2 740 403
		zaťaženie [%]	46,26	34,55	32,51	31,83	31,49
		daň. zaťaženie [%]	26,46	30,09	30,73	30,94	31,04
	NOP SP	čistý príjem [Kč]	24 644	238 079	651 179	1 339 679	2 716 679
		zaťaženie [%]	72,62	40,48	34,88	33,02	32,08
		daň. zaťaženie [%]	26,46	30,09	30,73	30,94	31,04
	VOP	čistý príjem [Kč]	54 367	257 647	670 747	1 359 247	2 736 247
		zaťaženie [%]	39,59	35,59	32,93	32,04	31,59
		daň. zaťaženie [%]	19,78	8,59	22,13	26,64	28,89
	MOP	čistý príjem [Kč]	-	243 914	584 073	1 272 573	2 649 573
		zaťaženie [%]	-	39,02	41,59	36,37	33,76
		daň. zaťaženie [%]	-	5,44	14,05	22,60	26,88
	MZDA	čistý príjem [Kč]	-	243 915	552 420	1 093 804	2 417 657
		zaťaženie [%]	-	39,02	44,76	45,31	39,56
		daň. zaťaženie [%]	-	5,44	11,18	13,68	17,55

Zdroj: vlastné spracovanie

Podrobné závery pre rok 2017 si uvádzať nebudeme, pretože preň platia rovnaké závery ako pre rok 2016. Daňové zaťaženie ostáva rovnaké ako v roku 2016 (s výnimkou daňového zaťaženia OSVČ a s.r.o. variant „mzda“ pri ZD 2 mil. Kč a 4 mil. Kč → zvýšenie hranice zdaňovania nadlimitných príjmov solidárnou daňou). Rozdiel medzi rokmi 2016 a 2017 spočíva v tom, že v roku 2017 sa v každom prípade celkové zaťaženie oproti predchádzajúcemu roku zvýšilo. Toto zvýšenie je spôsobené medziročne sa zvyšujúcimi odvodmi na SP a ZP, ktoré sú dôsledkom zvyšovania minimálnej a priemernej mzdy. To, že pre jednotlivé ZD v oboch rokoch platia rovnaké závery potvrdzuje graf „Porovnanie oboch foriem podnikania v roku 2017“, ktorý ma rovnaký vývoj ako rovnaký graf pre rok 2016.

Obr. 11 Porovnanie oboch foriem podnikania v roku 2017

Zdroj: vlastné spracovanie

4.5 Vývoj výhodnosti konkrétnych foriem podnikania

Už sme si porovnali jednotlivé formy podnikania pri konkrétnych zvolených základoch dane a vyhodnotili, ktorá forma je pri danom ZD najvýhodnejšia. Teraz je potrebné zistiť, ako sa výhodnosť oboch foriem podnikania vyvíja. Budeme porovnávať podnikanie OSVČ v roku 2016 uplatňujúcej skutočné výdaje a jednočlennú s.r.o. s vyplácaním vysokej odmeny jednatelovi a podielu na zisku spoločnosti. Tento variant odmeňovania bol zvolený z dôvodu automatickej účasti na dôchodkovom poistení, ktorú považujeme za dôležitú kvôli objektívnemu porovnávaniu so zaťažením OSVČ. Taktiež považujeme účasť na dôchodkovom poistení za racionálnu, keďže poplatník nemusí hľadať alternatívne možnosti sporenia prostriedkov na dôchodkový vek, čo je pre neho istá administratívna zjednodušenosť, a teda predpokladáme, že pán Novotný by si zvolil práve tento variant. Keby zvolíme iný variant odmeňovania, ktorý sa z hľadiska celkového zaťaženia taktiež javil ako výhodný, poplatník by buď nebol účastný dôchodkového poistenia, alebo by sa musel prihlásiť k dôchodkovému poisteniu dobrovoľne, čo so sebou nesie nevýhodu v podobe stanovenej maximálnej možnej doby, počas ktorej je možné byť dobrovoľne dôchodkovo poistený, čomu sa chceme vyhnúť.

Pri porovnávaní sme opäť pracovali s predpokladom rovnosti výsledku hospodárenia živnostníka so základom dane spoločnosti s ručením obmedzeným. Vývoj celkového zaťaženia sme sledovali na základe dane v rozmedzí 0 Kč až 4 000 000 Kč, pričom bol postupne zvyšovaný o 50 000 Kč. Predpokladáme, že príjem OSVČ bol pri každom základe dane vyšší ako 6 násobok minimálnej mzdy a tak

sme pri každej výške ZD uvažovali s nárokom na daňový bonus. Porovnanie nám ukázalo, že výhodnosť podnikania ako OSVČ sa mení na výhodnosť podnikania v rámci spoločnosti s ručením obmedzeným pri ZD v rozmedzí 1 050 000 Kč – 1 100 000 Kč.

Tab. 56 Vývoj výhodnosti konkrétnych foriem podnikania v roku 2016

ZD tis.[Kč] VH tis. [Kč]	OSVČ	spoločník s.r.o.		rozdiel spoločník - živnostník
	celkové zaťaženie	odmena	celkové zaťaženie	
1 000	325 256	240 000	329 253	3 997
1 050	343 431	240 000	344 828	1 397
1 100	361 606	240 000	360 403	- 1 203
1 150	379 781	240 000	375 978	- 3 803
1 200	397 956	240 000	391 553	- 6 403

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka nám zjednodušene zobrazuje práve prelomový základ dane. Obširnejšie výpočty sú zobrazené v tabuľke v prílohe č. 1. Pre väčšiu presnosť záverov sme porovnanie vykonali ešte raz pri základoch dane od 1 050 000 Kč po 1 100 000 Kč, pričom sme tento krát základ dane vždy navýšili o 1 000 Kč.

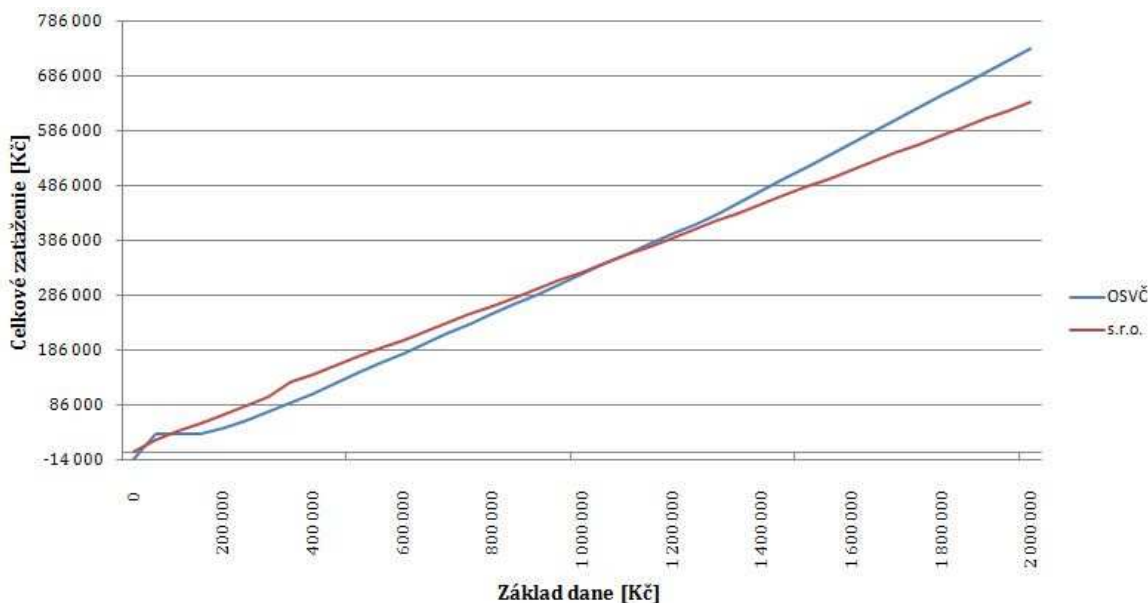
Tab. 57 Vývoj výhodnosti konkrétnych foriem podnikania v roku 2016 - detailne

ZD tis.[Kč] VH tis. [Kč]	OSVČ	spoločník s.r.o.		rozdiel spoločník - živnostník
	celkové zaťaženie	odmena	celkové zaťaženie	
1 075	352 519	240 000	352 616	97
1 076	352 882	240 000	352 927	45
1 077	353 246	240 000	353 239	-7
1 078	353 609	240 000	353 550	-59
1 079	353 973	240 000	353 862	-111

Zdroj: vlastné spracovanie

Pri detailnejšom skúmaní sme zistili, že pri ZD 1 076 000 Kč je výhodnejšie podnikat' ako OSVČ a od ZD **1 077 000 Kč** menej celkovo zaťažuje podnikanie v rámci spoločnosti s ručením obmedzeným. Preto môžeme urobiť záver, že po zohľadnení zjednodušených predpokladov by sme pánovi Novotnému odporúčali do ZD 1 077 000 Kč podnikat' ako živnostník. Ak by bol jeho základ dane vyšší, bolo by pre neho z hľadiska celkového zaťaženia výhodnejšie založiť spoločnosť s ručením obmedzeným. Toto tvrdenie si znázorníme aj graficky, pričom sa priamky vývoja celkového zaťaženia skutočne pretínajú medzi ZD 1 mil. Kč a 1,2 mil. Kč.

Obr. 12 Vývoj výhodnosti konkrétnych foriem podnikania v roku 2016

Zdroj: vlastné spracovanie

Pre rok 2017 platí úplne rovnaký záver ako sme vyslovili pre rok 2016. Do ZD 1 076 000 Kč sa v roku 2017 oplatí pánovi Novotnému podnikat' ako OSVČ, pri ZD 1 077 000 Kč je jeho celkové zaťaženie nižšie pri podnikaní v rámci s.r.o. Celkové zaťaženia sú pri týchto základoch dane v oboch rokoch rovnaké z dôvodu, že pri daných základoch dane neuplatňujeme minimálne ani maximálne VZ pre odvod SP a ZP, ani neuplatňujeme solidárnu daň. Práve toto sú ukazovatele, ktoré sa medzi rokmi 2016 a 2017 menili a tak sa zmenili aj hodnoty celkových zaťažení pri tých základoch dane, ktoré sú týmito ukazovateľmi ovplyvňované. Rozdiel v absolútnych čiastkach celkových zaťažení medzi rokmi 2016 a 2017 nastáva do ZD 339 000 Kč (absolútna čiastka celkového zaťaženia je do tohto základu dane vyššia v roku 2017). V intervale ZD 340 000 Kč – 1 296 000 Kč sú absolútne čiastky celkového zaťaženia v oboch rokoch zhodné. Do tohto intervalu patrí aj ZD 1 077 000 Kč, kedy sa v oboch rokoch mení výhodnosť formy podnikania z OSVČ na s.r.o.

Dané závery sú platné pre poplatníka neuplatňujúceho žiadne nezdaniteľné čiastky. Výhodnosť podnikania ako OSVČ by bola stále výhodná aj pri vyšších ZD, keby poplatník ako OSVČ uplatňoval nezdaniteľné časti základu dane a znížil si základ dane napríklad o zaplatené úroky z hypotečného úveru a zo stavebného sporenia, o zaplatené príspevky na súkromné životné poistenie a pod. Všetky nezdaniteľné časti základu dane vymenováva ZDP v § 15 a OSVČ ich v rámci výpočtu daňovej povinnosti využívajú pomerne často.

4.6 Starobný dôchodok OSVČ a spoločníka s.r.o.

Nasledujúca kapitola slúži na zobrazenie odlišnosti výpočtu starobného dôchodku podnikajúcej OSVČ a spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným. Podrobnosti výpočtu starobného dôchodku sú uvedené v teoretickej časti našej práce. Predpoklady, z ktorých budeme pri výpočtoch starobného dôchodku vychádzať sú nasledovné:

- dôchodok je priznaný v roku 2016
- poplatník dosiahne dôchodkový vek v roku 2016, tj. v roku 2016 má 63 rokov
- doba poistenia je 32 rokov (to je zároveň minimálna potrebná doba poistenia pri dosiahnutí dôchodkového veku v roku 2016)
- príjmy zahŕňajúce sa do výpočtu → príjmy od roku 1986 až do roku, ktorý predchádza rok priznania dôchodku
- počet vylúčených dôb je nula
- výška hrubej mesačnej mzdy, resp. hodnoty rozdielu príjmov a výdajov poplatníka je uvádzaná v súčasnej hodnote roku 2016 → príjmy získané v jednotlivých rokoch sú prepočítané koeficientom kvôli vplyvu inflácie tak, aby hodnota každoročných príjmov bola v roku 2016 v rovnakej výške
- poplatník sa v žiadnom z prípadov neúčastní dôchodkového sporenia, čiže hodnota percentnej výmery vo výpočte je vo výške 1,5 %

Pre výpočet percentuálnej výmery starobného dôchodku je potrebné poznať osobný vymeriavací základ. Na jeho výpočet potrebujeme poznať úhrn ročných vymeriavacích základov za rozhodné obdobie. Pre OSVČ je týmto vymeriavacím základom ten vymeriavací základ, ktorý si určila pre odvod na dôchodkové poistné (tj. minimálne polovica príjmov znížených o výdaje na ich dosiahnutie). Pre poplatníka poberajúceho príjmy zo závislej činnosti podľa § 6 ZDP je týmto vymeriavacím základom suma jeho priemerných hrubých príjmov. Úhrn ročných vymeriavacích základov sa ďalej násobí koeficientom nárastu všeobecného vymeriavacieho základu.

V tabuľke si uvedieme porovnanie výšky starobného dôchodku OSVČ a spoločníka s.r.o. poberajúceho odmenu zdaňovanú podľa § 6 ZDP a podiel na zisku. V oboch prípadoch je poplatník povinne účastní dôchodkového poistenia a odvádza mesačné sociálne poistné. OSVČ v každom z prípadov odvádza SP z minimálneho VZ. Výšku starobného dôchodku si uvedieme pri rôznych výškach príjmov. Variantu odmeňovania spoločníka iba podielom na zisku spoločnosti sa nevenujeme z dôvodu neúčasti takéhoto spoločníka na dôchodkovom poistení.

Tab. 58 Starobný dôchodok OSVČ a spoločníka s.r.o. v roku 2016 [Kč]

	OSVČ	Spol.	OSVČ	Spol.	OSVČ	Spol.	OSVČ	Spol.
Hrubá mesačná mzda/P-V	7 500	7 500	33 300	33 300	83 300	83 300	333 300	333 300
VZ	6 752	7 500	16 650	33 300	41 650	83 300	108 024	108 024
Odvod SP/mesiac	1 972	2 363	4 862	10 490	12 162	26 240	31 543	34 028
Výpočtový základ	7 198	7 995	13 409	18 023	20 338	31 881	36 880	36 880
Základná výmera	2 440	2 440	2 440	2 440	2 440	2 440	2 440	2 440
Percentná výmera	3 456	3 838	6 437	8 652	9 763	15 303	17 703	17 703
Starobný dôchodok	5 896	6 278	8 877	11 092	12 203	17 743	20 143	20 143
Starobný dôchodok [%]	78,61	83,71	26,66	33,31	14,65	21,30	6,04	6,04

Zdroj: vlastné spracovanie

Hrubá mesačná mzda/P-V 7 500 Kč: Vo všeobecnosti je OSVČ v porovnaní so zamestnancom, resp. spoločníkom s.r.o. zvýhodňovaná v rámci odvodov na SP, kvôli rôznemu určeniu VZ. Ak sa OSVČ rozhodne pre odvod SP z minimálneho VZ, jej mesačný odvod je síce menší oproti spoločníkovi, následne však v budúcnosti získava nárok na menší starobný dôchodok. V tomto prípade je rozdiel medzi dôchodkami vo výške 382 Kč mesačne, vďaka povinnosti OSVČ odvádzať SP z minimálneho mesačného VZ (6 752 Kč). Tým sa samozrejme zvýšil aj jej odvod SP, ale aj v budúcnosti získaný starobný dôchodok. Keby mohla odvieť SP iba z jednej polovice ZD (3 750 Kč), jej mesačný dôchodok by dosahoval výšku iba 4 359 Kč. Vďaka ustanoveniu o minimálnom VZ sa starobný dôchodok OSVČ zvýšil o 1 537 Kč mesačne, pričom mesačný odvod sa zvýšili o 877 Kč mesačne.

Pri pohľade na odvedené SP a následnú výšku starobného dôchodku, môžeme vidieť istú nespravodlivosť. Spoločník odvádza o cca 20 % viac na SP, ale jeho starobný dôchodok je vyšší iba o cca 6,5 %. Pri bežnom zamestnancovi by sme túto nespravodlivosť mohli argumentovať tým, že zamestnanec v skutočnosti odvedie iba 6,5 % z hrubej mzdy a zvyšných 25 % za neho hradí zamestnávateľ. V našom prípade však uvažujeme o jednočlennej s.r.o. a tak záťaž vo výške 31,5 % nesie poplatník celú. Preto môžeme vzniknutú situáciu považovať pre spoločníka s.r.o. skutočne za nespravodlivú.

Hrubá mesačná mzda/P-V 33 300 Kč: V tomto prípade sa na OSVČ už nevzťahuje ustanovenie o minimálnom VZ. Spoločník s.r.o. odvádza na SP až o cca 115 % viac ako OSVČ, ktorej starobný dôchodok je menší o cca 25 %. To znamená, že OSVČ

odvedie mesačne na SP menej o 5 628 Kč, následne v rámci starobného dôchodku dostane mesačne menej o 2 215 Kč.

Hrubá mesačná mzda/P-V 83 300 Kč: Ani v tomto prípade sa na OSVČ ani spoločníka s.r.o. nevzťahuje ustanovenie o minimálnom VZ SP ani o maximálnom VZ SP. Percentuálny rozdiel v odvodoch SP je vo výške 115 %, pričom menšie odvody odvádza OSVČ, tzn. že ide o rovnakú hodnotu ako v predchádzajúcom prípade. Percentuálny rozdiel vo výške starobného dôchodku však vzrástol na cca 45 %.

Hrubá mesačná mzda/P-V 333 300 Kč: Posledná uvažovaná výška príjmu prináša potrebu rešpektovať maximálny mesačný VZ SP, ktorý platí pre OSVČ aj spoločníka s.r.o. SP je odvádzané z rovnakých (maximálnych) VZ, hodnota odvodu je rozdielna z dôvodov rôznych percentuálnych sadzieb (OSVČ odvádza poistné vo výške cca 93 % spoločníkovho poistného). V konečnom dôsledku je výpočtový základ po úprave osobného vymeriavacieho základu na základe redukčných hraníc v oboch prípadoch rovnaký. Z toho vyplýva, že rovnaká je aj výška starobného dôchodku. V tomto prípade je po prvý raz výška starobného dôchodku nižšia než mesačne platené odvody SP.

Pre zaujímavosť si uvedieme, ako by si musela OSVČ zmeniť VZ a teda aj odvody na SP, aby jej starobný dôchodok bol zhodný so starobným dôchodkom spoločníka s.r.o.

Aby mala OSVČ nárok na rovnaký starobný dôchodok ako spoločník s.r.o., musela by si určiť rovnaký VZ SP ako má spoločník. To by pre ňu znamenalo, že pri ZD 7 500 Kč by sa jej odvody zvýšili o 11 %, pri ZD 33 300 Kč a 83 300 Kč dokonca až dvojnásobne. Pri ZD 333 300 Kč VZ meniť nemusí, pretože aj bez úpravy VZ sú výšky starobných dôchodkov rovnaké. Vplyvu zvýšenia VZ a teda odvodov na SP u OSVČ na celkové zaťaženie poplatníka sa v práci kvôli rozsahu ďalej venovať nebudeme. Skutočnosti zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tab. 59 Starobný dôchodok OSVČ v rovnakej výške ako dôchodok spoločníka s.r.o. [Kč]

	OSVČ	Spol.	OSVČ	Spol.	OSVČ	Spol.	OSVČ	Spol.
Hrubá mesačná mzda/P-V	7 500	7 500	33 300	33 300	83 300	83 300	333 300	333 300
VZ	7 500	7 500	33 300	33 300	83 300	83 300	108 024	108 024
Odvod SP/mesiac	2 190	2 363	9 724	10 490	24 324	26 240	31 543	34 028
Starobný dôchodok	6 278	6 278	11 092	11 092	17 743	17 743	20 143	20 143
Starobný dôchodok [%]	83,71	83,71	33,31	33,31	21,30	21,30	6,04	6,04

Zdroj: vlastné spracovanie

Zhrnutie

Na základe vykonaných výpočtov sme mohli vidieť, ako sa vyvíja starobný dôchodok OSVČ a spoločníka s.r.o. získavaného odmenu zdaňovanej podľa § 6 ZDP a podiel na zisku. Takmer pri všetkých uvažovaných príjmoch získala OSVČ nižší starobný dôchodok ako spoločník OSVČ. Dôvodom je rozdielna konštrukcia vymeriavacieho základu, z ktorého sa odvádza SP a ktorý je započítavaný do OVZ pri výpočte starobného dôchodku. Pokiaľ OSVČ nemusí uplatňovať minimálny alebo maximálny VZ, je jej VZ o polovicu menší ako VZ spoločníka s.r.o., a jej odvody sú pri rôznych príjmoch menšie až o 115 %. Percentuálny rozdiel vo výške dôchodku však už nie je taký markantný. Ide o rozdiel cca 25 % pri príjmoch 33 300 Kč a 45 % pri príjmoch 83 300 Kč. Pri vysokých príjmoch sa rozdiely medzi OSVČ a spoločníkom stierajú. V oboch prípadoch bolo potrebné uplatniť maximálny VZ SP, ktorý vstupuje do výpočtu OVZ. Výpočtový základ bol teda v oboch prípadoch rovnaký a rovnaká bola aj výška starobného dôchodku. K žiadnym alebo minimálnym rozdielom v starobných dôchodkoch prispieva zavedenie redukčných hraníc. Ak OVZ totiž presiahne druhú redukčnú hranicu, k týmto príjmom sa neprihliada a teda nijako neovplyvňujú výšku starobného dôchodku.

Aby si OSVČ pri každom príjme zabezpečila rovnaký príjem ako spoločník OSVČ, musela by svoj VZ zdvojnásobiť. Pri najnižších príjmoch, kedy pôvodne musela uplatniť minimálny VZ, by sa jej odvody zvýšili o menej dvoj násobok. Pri vyšších príjmoch, kedy ešte nemusí uplatňovať maximálny VZ SP, by sa jej odvody zvýšili dvoj násobne. Pri najvyšších príjmoch, kedy už pôvodne musela rovnako ako spoločník s.r.o. uplatniť maximálnych VZ SP, by sa jej VZ ani odvody nijako nezmenili. Vyčísleniu dopadu zvýšenia VZ na celkové zaťaženie OSVČ sa v práci pre nedostatok ďalšieho priestoru venovať nebudeme.

I keď sme v práci mnoho krát uprednostnili účasť na dôchodkovom poistení pred neúčasťou, je potrebné si uvedomiť, že i keď je poplatník účastný dôchodkového poistenia, jeho príjmy v budúcnosti sa výrazne znížia oproti súčasným príjmom. Čím vyššie príjmy poplatník poberá v súčasnosti, tým bude v budúcnosti jeho situácia zložitejšia, pretože percentuálny podiel starobného dôchodku na pôvodných príjmoch sa pri rastúcich príjmoch postupne znižuje. Pri nami najvyššom uvažovanom mesačnom príjme 333 300 Kč (cca 4 mil. Kč ročne) bude poplatník v budúcnosti získavať iba 6,04 % z pôvodných príjmov. Ak poplatník počas produktívneho veku neznižuje svoju súčasnú spotrebu v prospech budúcej, alebo nespóru prostriedky pre budúcnosť aj iným spôsobom ako prostredníctvom štátneho dôchodkového poistenia, môže jeho životná úroveň v budúcnosti klesnúť naozaj významne.

5 Diskusia a záver

Daň z príjmov ako neoddeliteľná a významná súčasť štátneho rozpočtu je problematikou často diskutovanou odborníkmi, politikmi i širokou verejnosťou. I keď v posledných rokoch (2014 – 2016) neboli prijaté významné zmeny v konštrukcii výpočtu DPFO ani DPPO, pre potenciálneho aj súčasného podnikateľa je dôležité poznať aktuálne zaťaženie jeho príjmov daňou z príjmov a súvisiacimi odvodmi na sociálne zabezpečenie. Výraznejšie zmeny v oblasti dane z príjmov prináša novela zákona o dani z príjmov, ktorá bola schválená v apríli roku 2017. Väčšinou ustanovení vyplývajúcich z tejto novely sa však poplatníci budú povinní riadiť až v zdaňovacom období 2018. Rok 2017 je taktiež označovaný za „rok daňovej revolúcie v daniach z príjmov“, kedy okrem bežnej novely zákona o dani z príjmov politici diskutujú o úplne novom zákone o daniach z príjmov v rámci projektu MOJE (Moderní a Jednoduché daně). Pokiaľ bude myšlienka o novom predpise skutočne zrealizovaná, jej predpokladaná účinnosť sa datuje na január 2020. Je teda zjavné, že bežní občania, zamestnanci, podnikatelia, jednoducho všetci účastníci trhu práce musia byť pripravení na neustále zmeny v oblasti daní a sociálneho zabezpečenia, ktoré ich v menšej či väčšej miere budú ovplyvňovať a ovplyvňujú aj v súčasnosti.

Naša práca mala za cieľ zistiť vplyv vybranej formy podnikania na celkové zaťaženie poplatníka a vysloviť odporúčenie fiktívnemu pánovi Novotnému ohľadom zvolenia si pre neho najvýhodnejšej formy podnikania. Uvažovanými formami boli podnikanie na základe živnostenského oprávnenia ako osoba samostatne zárobkovo činná a podnikanie v rámci založenia jednočlennej spoločnosti s ručením obmedzeným. Práve medzi týmito dvoma formami sa totiž v súčasnosti potenciálni podnikatelia rozhodujú a snažia si uvedomiť všetky „pre a proti“ danej formy podnikania. Najvýhodnejšiu formou rozumieme takú formu podnikania, ktorá pri daných príjmoch, resp. pri danom základe dane čo najmenej celkovo zaťaží príjmy pána Novotného, pričom sú jeho príjmy zaťažované daňou z príjmov a odvodmi na sociálne a zdravotné poistenie. Zdravotné poistenie bolo potrebné odvádzať v každom z prípadov, povinnosť odvádzať sociálne poistenie nevznikla vždy, v tom prípade však pán Novotný stratil nárok na vyplácanie starobného dôchodku v budúcnosti, čo môže výrazne negatívne ovplyvniť jeho budúcu životnú úroveň, pokiaľ nenájde alternatívny spôsob zabezpečenia sa do budúcnosti.

Pre možnosť dosiahnutia vytýčených cieľov bolo potrebné určiť si radu predpokladov, pričom mnoho z nich bolo zjednodušených. Pán Novotný je ženatý, má jedno dieťa, na ktoré uplatňuje daňové zvýhodnenie, pokiaľ je to možné. Pracuje sám bez zamestnancov. Zjednodušeným predpokladom bola rovnosť základu dane OSVČ a výsledku hospodárenia s.r.o., ktorý zároveň na ZD s.r.o. nebolo potrebné ďalej upravovať. V praxi by pri totožných vykonaných transakciách táto skutočnosť zrejme nenastala. OSVČ vo väčšine totiž vedie daňovú evidenciu, čiže jej ZD je tvorený rozdielom medzi príjmami a výdajmi (tzn. prebehol pohyb peňažných prostriedkov). Na druhej strane s.r.o. má povinnosť viesť účtovníctvo, kde výsledok hospodárenia získa ako rozdiel výnosov a nákladov (tzn. pohyb peňažných pro-

striedkov ešte prebehnúť nemusel). VH býva ďalej rôznymi úpravami upravovaný na ZD. Predpokladáme, že takéto úpravy v našom prípade nie sú potrebné.

Ak by pán Novotný v roku 2016 podnikal ako OSVČ a uplatňoval by skutočné výdaje, jeho celkové zaťaženie by malo s rastúcim ZD najprv klesajúci charakter. Od ZD 165 600 Kč kedy je celkové zaťaženie vo svojom minime (19,72 %), začína jeho celkové zaťaženie rásť. Rast je najprv mierny, ale od ZD 256 200 Kč rastie rýchlejšie, až po dosiahnutie maximálneho celkového zaťaženia 38,37 % pri ZD 2 592 600 Kč. Rast zaťaženia je spôsobený stále zvyšujúcou sa absolútnou čiastkou daňovej povinnosti a zvyšujúcimi sa odvodmi na SP a ZP, pričom od ZD 1 296 300 Kč je poplatník dokonca povinný hradiť solidárnu daň vo výške 7 %. Na základe získaných výsledkov vidíme, že najviac sú zaťažené príjmy OSVČ pri nízkych základoch dane (i napriek skutočnosti, že napr. pri ZD 90 000 Kč je poplatníkovi vyplácaný daňový bonus v plnej výške 13 404 Kč). Celkové zaťaženie nízkych základov dane je však ovplyvnené minimálnymi vymeriavacími základmi pre výpočet sociálneho a zdravotného poistného. Porovnateľne vysoké celkové zaťaženie majú opäť poplatníci s vysokými základmi dane, najmä kvôli povinnosti zdaňovať nadlimitné príjmy solidárnou daňou. Ich celkové zaťaženie však postupne mierne klesá vďaka maximálnemu VZ SP. Po ďalších výpočtoch, komparáciách a úvahách sme zistili, že pánovi Novotnému by sa ako OSVČ oplatilo podnikat' do ZD 1 077 000 Kč.

Druhou uvažovanou formou podnikania bolo podnikanie v rámci založenej spoločnosti s ručením obmedzeným. Celkové zaťaženie sme počítali pri rôznych typoch vyplácania pána Novotného. Zamerali sme sa na pracovnoprávny vzťah, obchodnoprávny vzťah a ich vzájomnú kombináciu. Po komparáciách, úvahách a zohľadnení viacerých skutočností sme za najvhodnejšie zvolili uzavretie zmluvy o výkone funkcie jednatel'a, na základe ktorej bude pán Novotný ako jednatel' spoločnosti dostávať mesačnú odmenu 20 000 Kč a zároveň podiel na zisku spoločnosti. Daná forma výplaty bola zvolená z dôvodu najnižšieho celkového zaťaženia pri účasti na dôchodkovom poistení. Formy odmeňovania s nižším celkovým zaťažením (podiel na zisku, nízka odmena jednatel'ovi + podiel na zisku) celkovo zaťažovali iba o necelý percentný bod menej a poplatník by nebol účastný dôchodkového poistenia, čo by sa negatívne odrazilo na jeho životnej úrovni v budúcnosti. Keby sa pri týchto formách vyplácania poplatník rozhodne zúčastňovať dôchodkového poistenia dobrovoľne, jeho celkové zaťaženie by prevýšilo celkové zaťaženie pri vyplácaní odmeny 20 000 Kč mesačne + podielu na zisku, dobrovoľne účastný dôchodkového poistenia by mohol byť iba maximálne 15 rokov a znamenalo by to pre neho ďalšie administratívne náklady. Aj napriek odporúčaniam tejto práce je však samozrejme konečné rozhodnutie o forme vyplácania iba na poplatníkovi, ktorý jediný dokáže zohľadniť všetky svoje osobné preferencie a možnosti. Možnosť vyplácania mesačnej odmeny 20 000 Kč a podielu na zisku je možná až od ZD spoločnosti 322 000 Kč. Pri nižšom ZD by totiž odmena navýšená o odvody na SP a ZP hradené spoločnosťou spôsobili, že by v konečnom dôsledku spoločnosť skončila v strate.

Keďže v sledovanom období (2014 – 2017) nedošlo k štrukturálnym zmenám výpočtu daňovej povinnosti pri jednotlivých typoch vyplácania, a menili sa len hodnoty minimálnej a priemernej mzdy, ktoré majú vplyv na vymeriavacie základy SP a ZP a na solidárnu daň, pri porovnaní medziročného vývoja vidíme rovnaké priebehy celkového zaťaženia, ktoré sa však každým rokom pri rovnakých základoch dane zvyšujú.

Pánovi Novotnému by sme v roku 2016 odporučili do ZD 1 077 000 Kč podnikat' ako OSVČ. Pri vyšších príjmoch, resp. vyšších základoch dane by bolo pre neho výhodnejšie založiť spoločnosť s ručením obmedzeným. Podnikat' ako OSVČ aj pri nízkych základoch dane (do cca 100 000 Kč), kde je jeho zaťaženie ako OSVČ vyššie ako pri podnikaní v rámci s.r.o. sme zvolili kvôli administratívne zjednodušeniu. V rámci s.r.o. by si mal vyplácať odmenu vo výške 20 000 Kč a podiel na zisku. I keď mu táto forma vyplácania ukladá povinnosť účasti na dôchodkovom poistení, čo považujeme za pozitívum, nízky vymeriavací základ, ktorý vstupuje do výpočtu starobného dôchodku mu v konečnom dôsledku „zabezpečí“ aj pomerne nízky starobný dôchodok v budúcnosti, a tak by sa najmä pri vysokých pôvodných príjmoch životná úroveň pána Novotného mohla výrazne znížiť. Preto mu napriek účasti na dôchodkovom poistení odporúčame alternatívne sporenie prostriedkov na spotrebu v budúcnosti. Rovnaké závery vyslovujeme aj pre rok 2017.

V rámci skúmania vplyvu formy podnikania na budúci starobný dôchodok podnikateľa je zjavné, že pri takmer akejkoľvek výške príjmov (resp. akejkoľvek výške základu dane) je starobný dôchodok OSVČ nižší ako starobný dôchodok spoločníka/jednateľa s.r.o. Tvrdenie platí v prípade, že OSVČ odvádza SP z najnižšieho možného VZ, a že spoločníkovi/jednateľovi vzniká povinnosť byť účastný na dôchodkovom poistení. Spoločník/jednateľ s.r.o. môže vnímať nespravodlivosť vyplývajúcu zo skutočnosti, že i keď OSVČ odvádza menšie poistné ak on, starobný dôchodok nie je nižší v rovnakom pomere, ale v menšom. Dokonca aj v situácii, kedy je už kvôli aplikácii tretej redukčnej hranice obom vyplácaný rovnaký mesačný starobný dôchodok, odvod poistného na SP OSVČ je menší ako odvod poistného na SP spoločníka/jednateľa s.r.o.

Vyslovené závery sú platné so zreteľom na prijaté predpoklady a zjednodušenia. Podnikat' ako OSVČ by bolo výhodnejšie aj pri vyšších základoch dane, keby poplatník uplatňuje nezdaniteľné časti základu dane, ktoré základ dane znižujú. OSVČ si môže základ dane znížiť napríklad o zaplatené úroky z hypotečného a stavebného úveru či o zaplatené príspevky na súkromné životné poistenie. V tomto prípade by sa jeho celkové zaťaženie ešte znížilo. V práci sme taktiež abstrahovali od možnosti uplatňovania paušálnych výdajov osobou samostatne zárobkovo činnou z dôvodu prílišnej zložitosti ďalšej komparácie. V praxi by bolo vhodné uvážiť konkrétnu východiskovú situáciu poplatníka. I keď pri daných základoch dane odporúčame podnikat' ako OSVČ, ktorá uplatňuje skutočné výdaje, je veľmi pravdepodobné, že pri zohľadnení všetkých skutočností by sa ako výhodnejšia forma javila podnikanie ako OSVČ uplatňujúca výdaje paušálne.

Názor Červinkovej (2010) na zvolenie právnej formy podnikania v roku 2010 sa mierne líši od nášho odporúčania na rok 2016. Červinková skúmala celkové za-

táženie rovnakého subjektu v rokoch 2007 až 2010. Pre rok 2010 odporučila s výnimkou nízkeho základu dane (90 000 Kč) založenie s.r.o. V roku 2016 taktiež odporúčame založenie s.r.o., ale až pri vyšších základoch dane (cca 1 mil. Kč). Výplata v roku 2010 mala mať formu kombinácie nízkej mzdy s odmenou pre spoločníka a podielom na zisku, kedy si spoločník odvádzal poistné na sociálne poistenie, i keď len v malej výške. Vďaka tomu by mu vznikol nárok na starobný dôchodok (i keď by bol nízky). Treba poznamenať, že v roku 2010 bol rozhodný príjem pre odvod SP vo výške až 6 000 Kč (v roku 2016 ide o 2 500 Kč), a odmena jednatel'a a spoločníka bola posudzovaná zvlášť (v roku 2016 sa sčítavajú).

V roku 2013 sa touto tematikou ďalej zaoberala Kunčarová (2013), ktorá sledovala celkové zaťaženie poplatníka pre roky 2010 – 2013 a odporučila najvhodnejšiu formu podnikania pre rok 2013. Tento rok bol rokom výrazných zmien, kedy sa už zdaňovali nadlimitné príjmy solidárnou daňou, bol zrušený maximálny VZ pre ZP, rozhodný príjem pre účasť na SP v rámci s.r.o. bol na úrovni 2 500 Kč a odmena jednatel'a sa sčítavala s odmenou spoločníka. Rovnaké podmienky sú platné aj v roku 2016, preto sú odporúčania o vhodnej forme podnikania z roku 2013 veľmi podobné odporúčaniam pre rok 2016. V roku 2013 taktiež Kunčarová radí do ZD cca 1 mil. Kč podnikat' ako OSVČ (pre rok 2016 sme ZD uviedli konkrétne, tj. 1 077 000 Kč) a pri vyšších základoch dane zvoliť podnikanie v rámci s.r.o. s vyplácaním mesačnej odmeny jednatel'ovi 20 000 Kč a podielu na zisku. V porovnaní s rokom 2013 sa zaťaženie OSVČ pri nízkych základoch dane mierne zvýšilo (ZD 90 000 Kč – CZ 2013 = 33,60 %; CZ 2016 = 35,70 %). Nárast je spôsobený zvýšením minimálneho VZ SP a minimálneho VZ ZP, čím sa v roku 2016 zvýšili odvody na sociálne a zdravotné poistené. Pri podnikaní v rámci s.r.o. sa celkové zaťaženie nezmenilo. Pri danej forme odmeňovania totiž nehrajú žiadnu rolu meniace sa hodnoty maximálneho VZ SP či meniaci sa limit pre zdaňovanie solidárnou daňou.

6 Literatúra

- AKTUÁLNĚ: *Daňová sleva na dítě 2016 a 2017 a daňový bonus*. [online]. [cit 201-03-06]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/finance/danova-sleva-na-dite-bonus-zvyhodneni/r~i:wiki:1170/>
- BĚHOUNEK, P. *Změny v daních pro rok 2014*. Publ. 2014. [online]. [cit 2017-01-26]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/zmeny-v-danich-pro-rok-2014/>
- BĚHOUNEK, P. *Změny v daních z příjmů pro rok 2015*. Publ. 2015. [online]. [cit 2017-01-26]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/novela-zakona-o-danich-z-prijmu-2015/>
- BĚHOUNEK, P. *Daně z příjmů 2016*. Publ. 2016. [online]. [cit 2017-01-26]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/dane-z-prijmu-2016/>
- BĚHOUNEK, P. *Daně a účetnictví 2017*. Publ. 2017. [online]. [cit 2017-02-19]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/dane-2017/>
- BRYCHTA, I. MACHÁČEK, I. PILAŘOVÁ, I. STROUHAL, J. *Daň z příjmů : 2014 : výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1. 1. 2014*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 616 s. ISBN 978-80-7478-462-0
- BŘEZINOVÁ H., ŠTOHL P. *Účetní a daňová specifika společnosti s ručením omezeným 2015*. Vydala Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2015. 3. vyd. ISBN 978-80-87314-69-2 s.123
- ČERVINKOVÁ, E. *Srovnání daňového zatížení různých forem podnikání: diplomová práce*. Brno, 2010. 62 s.
- ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ: *Změny v pojištění OSVČ platné od 1. 1. 2016*. 2015. [online]. [cit 2016-11-14]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2015/20151221-cssz-informuje-zmeny-v-pojisteni-osvc-platne-od-1-1-2016.htm>
- ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ: *Starobní důchody. 2017*. [online]. [cit 2017-02-27]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/davky/starobni-duchody.htm>
- ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ: *Sazba pojistného*. 2016. [online]. [cit 2017-02-27]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/pojistne-na-socialni-zabezpeceni/vyse-a-platba-pojistneho/sazba-pojistneho.htm>
- ČERVINKA, T. *Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ*. Olomouc: ANAG, 2015. 7. akt. vyd. 167 s. ISBN 978-80-7263-931-1
- DLOUHÁ, P. *Přehled: Jak se změnil daňové zvýhodnění na děti od roku 2017*. Publ. 2016. [online]. [cit 2017-02-19]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/dan-z-prijmu-fyzickych-osob/314121-prehled-jak-se-zmeni-danove-zvyhodneni-na-deti-od-roku-2017>

- DLOUHÁ, P. *Zaručená mzda v roce 2017*. Publ. 2016. [online]. [cit 2017-02-24]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/mzda-a-plat/318561-zarucena-mzda-v-roce-2017-pro-nekoho-i-22-tisic-kolik-vam-sef-musi-davat>
- DUCHODY-DUCHODCI: *Redukční hranice – vyměřovací základ*. 2016. [online]. [cit 2017-02-24]. Dostupné z: <http://www.duchody-duchodci.cz/osobni-vymerovaci-zaklad.php>
- DŮCHODOVÁ REFORMA: *Jak se počítá průměrná mzda pro výpočet důchodu?* 2016. [online]. [cit 2017-02-27]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/clanky-tydne/jak-se-pocita-prumerna-mzda-pro-vypocet-duchodu/>
- DVOŘÁK, T. *Společnost s ručením omezeným*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 696 s. ISBN 987-80-7478-633-4
- GOLA, P. *Účastníci II. pilíře mohou mít nekrácený státní důchod*. Publ. 2016. [online]. [cit 2016-10-15]. Dostupné z: <http://www.duchodovareforma.cz/clanky-tydne/ucastnici-ii-pilire-mohou-mit-nekraceny-statni-duchod/>
- HÁJKOVÁ, G. *Jaký dostanete důchod při platbě minimálních záloh?* Publ. 2016. [online]. [cit 2017-02-28]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/jaky-dostanete-duchod-pri-platbe-minimalnich-zaloh-priklady/>
- HAKALOVÁ, J., PŠENKOVÁ, Y. *Daňové evidence. Teorie a praxe*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 128 s. ISBN 978-80-7552-239-9
- HNÁTEK, M. *Daňové tipy pro společnosti s ručním omezeným*. Praha: Grada Publishing, s.r.o., 2015. 159 s. ISBN 978-80-905899-0-2
- INFORMACEOFIRMÁCH: *Živnostníci jsou pro českou ekonomiku významní*. Publ. 2015 [online]. [cit 2016-10-10]. Dostupné z: <http://www.informaceofirmach.cz/zivnostnici-jsou-pro-ceskou-ekonomiku-vyznamni/>
- IPODNIKATEL: *Jak Nový občanský zákoník definuje podnikání*. Publ. 2014. [online]. [cit 2016-10-15]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Zahajeni-podnikani/jak-novy-obcansky-zakonik-definuje-podnikani.html>
- JOSKOVÁ, L., ŠAFRÁNEK, J., POKORNÁ, P., PRAVDA, P., PRAVDOVÁ, M. *Nová společnost s ručením omezeným: právo – účetnictví- daně*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s, 2015. 232 s. ISBN 978-80-247-5837-4
- KUČEROVÁ, D. *Sdružení fyzických osob bez právní subjektivity od 1.1.2014*. Publ. 2013. [online]. [cit 2016-10-15]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/sdruzeni-fyzicky-ch-osob-bez-pravni-subjektivity-od-roku-2014/>
- KUKALOVÁ, G., MORAVEC, L. *Systém sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění v ČR*. 2.vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2015. 84 s. ISBN 978-80-213-2573-9
- KUNČAROVÁ, E. *Daňové zatížení různých forem podnikání: diplomová práce*. Brno, 2013. 83 s.

- LAZAREVIČ, A. *Daně 2017: Část OSVČ znovu získá slevy na děti a manželku, omezí se jim ale paušály*. Publ. 2017. [online] . [cit 2016-11-14]. Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/domaci/ekonomika/dane-2017-cast-osvc-znovu-ziska-slevy-na-deti-a-manzelku-omezi-se-jim-ale-pausaly-1327700>
- MARKOVÁ, H. *Daňové zákony, úplná znění platná k 1. 1. 2016*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2016. 288 s. ISBN 978-80-271-0022-4.
- MACHÁČEK, I. *Daň z příjmu fyzických osob 2010: Praktická pomůcka k daňové optimalizaci*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 273 s. ISBN: 978-80-7400-188-8
- Manuál k důchodové reformě*. MF – oddělení Komunikace. Publ. 2013. [online]. [cit 2016-11-14]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/soukrome-penzijni-systemy/duchodova-reforma/publikace-a-manualy>
- MPSV: *Starobní důchody*. 2011. [online] . [cit 2017-02-27]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/618>
- FINANCISPRAVA: *Nejvýznamnější změny u daně z příjmů fyzických osob a plátců daně od 1. 1. 2015*. Publ. 2014. [online] . [cit 2017-01-26]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-prijmu/informace-stanoviska-a-sdeleni/2014/nejvyznamnejsi-zmeny-u-fyzickyx-osob-a-platcu-dane-od-1-1-2015-5540>
- VZP: *Osoby bez zdanitelných příjmů*. Publ. 2015. [online] . [cit 2016-11-15]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/obzp>
- OTAVOVÁ, M. *Formy odměňování společníků společností s ručením omezeným s ohledem na výši základu pro výpočet důchodu*. [online] . [cit 2016-11-09]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d16853v19767-formy-odmenovani-spolecniku-spolecnosti-s-rucenim-omezenym-s/>
- MFCR: *Poslanecká sněmovna schválila daňový balíček*. Publ. 2017. [online]. [cit 2016-11-09]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/danova-a-celni-legislativa/2017/poslanecka-snemovna-schvalila-danovy-bal-27255>
- PROCHÁZKA, J. *Česko čeká revoluce v daních z příjmů*. [online] . [cit 2017-02-19]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/cesko-ceka-revoluce-v-danich-z-prijmu-79994.html>
- FINANCISPRAVA: *Přehled změn v oblasti daní od 1.1.2016*. Publ. 2015. [online]. [cit 2017-01-26]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/novinky/2015/prehled-nejdulezitejsich-zmen-pro-obcany-6940>
- PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, P., OTAVOVÁ, M. *Daň z příjmů srozumitelně*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2015. 168 s. ISBN 978-80-7418-243-3
- SALACHOVÁ, B., VÍTEK, B., GLÁSEROVÁ, J., OTAVOVÁ, M. *Obchodní korporace a jejich přeměny: Právní, účetní a daňové aspekty*. 1. vyd. Ostrava - Přívoz: KEY Publishing s.r.o., 2014. 148 s. ISBN 978-80-7418-220-4.

- SKOLKOVNE: *Co je to školkovné?* Publ. 2017. [online] . [cit 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.skolkovne.cz/>
- MPSV: Sociální pojištění. Odbor 32. Ministerstvo práce a sociálních věcí. Publ. 2016. [online]. [cit 2016-11-15]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/1349>
- TRÖSTER, P. 2013. *Právo sociálního zabezpečení. 6., podstatně přeprac. a aktualiz. vyd.* Praha: C.H. Beck. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-473-5.
- MFCR: *Ukončení důchodového spoření – II. pilíř.* MFCR. Publ. 2016. [online]. [cit 2016-11-14]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/soukrome-penzijni-systemy/ii-pilir-duchodove-sporeni>
- VANČUROVÁ, A., KLAZAR, S. *Sociální a zdravotní pojištění – úvod do problematiky. 2. vyd.* Praha: Wolters Kluwer, 2008. 124 s. ISBN 978-80-7357-381-2
- VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2016. 13. aktualizované vyd.* Praha: 1. VOX a.s., 2016. 396 s. ISBN 978-80-87480-44-1
- VANČUROVÁ, A. *Zdanění osobních příjmů. 1. vyd.* Praha: Wolters Kluwer, 2013. 428 s. ISBN 978-80-7478-388-3
- SINECKÝ, F. *Porovnání podnikání OSVČ a „eseróčka“.* Publ. 2014. [online]. [cit 2016-10-15]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/chci-zacit-podnikat/porovnani-podnikani-osvc-a-eserocka/>
- SINECKÝ, F. *Zdaňování jednatelů a společníků v s.r.o.* Publ. 2016. [online]. [cit 2016-11-02]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/zdanovani-jednatelu-a-spolecniku-v-s-r-o/>
- SYNEK, M. A KOL. *Manažerská ekonomika. 5. aktualizované a doplněné vydání. 5. vyd.* Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN: 978-80-247-3494-1
- SRPOVÁ, J., ŘEHOŘ, V. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů. 1. vyd.* Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN: 978-80-271-9184-0
- ŠTOHL, P. *Daňová evidence 2015. Praktický průvodce. 5. akt. vyd.* Znojmo: Ing. Pavel Štohl, s.r.o., 2015. 155 s. ISBN 978-80-87237-80-9
- VÝPOČET: *Popis výpočtu starobního důchodu. 2017.* [online]. [cit 2017-02-27]. Dostupné z: <https://www.vypocet.cz/popis-vypoctu-duchodu>
- MESEC: *Změny a novinky roku 2014 v kosce.* Publ. 2014. [online]. [cit 2017-01-26]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/zmeny-a-novinky-roku-2014-v-kostce/>
- ŽENÍŠKOVÁ, M. *Pojistné na sociální zabezpečení. S komentářem a příklady k 1.1.2014. 6. akt. vyd.* Olomouc: Anag spol. s.r.o., 2014. 159 s. ISBN 978-80-7263-861-1
- ŽENÍŠKOVÁ, M. *Sociální a zdravotní pojištění v roce 2016.* Praha: MBM Trnas, s.r.o., 2016. ISBN 978-80-87367-64-3
- Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. (2017).* [online]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-155>

Prílohy

A Vývoj výhodnosti foriem podnikania OSVČ a s.r.o. [Kč]

VH/ZD [tis. Kč]	OSVČ				spoločník s.r.o.								Rozdiel spoločník - OSVČ
	SP+ZP	DPFO	SD	CELKOM	odmena	SP+ZP	DPFO	ZD mzdové N	Daň 19 %	Zisk k rozdeleniu	Zrážka 15 %	CELKOM	
0	0	-13 404	0	-13 404	0	0	0	0	0	0	0	0	-13 404
50	45 535	-13 404	0	32 131	29 988	16 055	0	17 313	3 230	14 083	2 112	7 993	- 10 734
100	45 535	-13 404	0	32 131	29 988	16 055	0	67 313	12 730	54 583	8 187	36 972	4 841
150	45 535	-13 404	0	32 131	29 988	16 055	0	117 313	22 230	95 083	14 262	52 547	20 416
200	51 075	-8 244	0	42 831	29 988	16 055	0	167 313	31 730	135 583	20 337	68 122	25 291
250	58 375	-744	0	57 631	29 988	16 055	0	217 313	41 230	176 083	26 412	83 697	26 066
300	65 675	6 756	0	72 431	29 988	16 055	0	267 313	50 730	216 583	32 487	99 272	26 841
350	74 725	14 256	0	88 981	240 000	108 000	9 996	28 400	5 320	23 080	3 462	126 778	37 797
400	85 400	21 756	0	107 156	240 000	108 000	9 996	78 400	14 820	63 580	9 537	142 353	35 197
450	96 075	29 256	0	125 331	240 000	108 000	9 996	128 400	24 320	104 080	15 612	157 928	32 597
500	106 750	36 756	0	143 506	240 000	108 000	9 996	178 400	33 820	144 580	21 687	173 503	29 997
550	117 425	44 256	0	161 681	240 000	108 000	9 996	228 400	43 320	185 080	27 762	189 078	27 397
600	128 100	51 756	0	179 856	240 000	108 000	9 996	278 400	52 820	225 580	33 837	204 653	24 797
650	138 775	59 256	0	198 031	240 000	108 000	9 996	328 400	62 320	266 080	39 912	220 228	22 197
700	149 450	66 756	0	216 206	240 000	108 000	9 996	378 400	71 820	306 580	45 987	235 803	19 597
750	160 125	74 256	0	234 381	240 000	108 000	9 996	428 400	81 320	347 080	52 062	251 378	16 997
800	170 800	81 756	0	252 556	240 000	108 000	9 996	478 400	90 820	387 580	58 137	266 953	14 397
850	181 475	89 256	0	270 731	240 000	108 000	9 996	528 400	100 320	428 080	64 212	282 528	11 797
900	192 150	96 756	0	288 906	240 000	108 000	9 996	578 400	109 820	468 580	70 287	298 103	9 197
950	202 825	104 256	0	307 081	240 000	108 000	9 996	628 400	119 320	509 080	76 362	313 678	6 597
1 000	213 500	111 756	0	325 256	240 000	108 000	9 996	678 400	128 820	549 580	82 437	329 253	3 997
1 050	224 175	119 256	0	343 431	240 000	108 000	9 996	728 400	138 320	590 080	88 512	344 828	1 397
1 100	234 850	126 756	0	361 606	240 000	108 000	9 996	778 400	147 820	630 580	94 587	360 403	- 1 203
1 150	245 525	134 256	0	379 781	240 000	108 000	9 996	828 400	157 320	671 080	100 662	375 978	- 3 803
1 200	256 200	141 756	0	397 956	240 000	108 000	9 996	878 400	166 820	711 580	106 737	391 553	- 6 403
1 250	266 875	149 256	0	416 131	240 000	108 000	9 996	928 400	176 320	752 080	112 812	407 128	- 9 003
1 300	277 550	157 016	260	434 566	240 000	108 000	9 996	978 400	185 820	792 580	118 887	422 703	- 11 863

1 350	288 225	168 016	3 760	456 241	240 000	108 000	9 996	1 028 400	195 320	833 080	124 962	438 278	- 17 963
1 400	298 900	179 016	7 260	477 916	240 000	108 000	9 996	1 078 400	204 820	873 580	131 037	453 853	- 24 063
1 450	309 575	190 016	10 760	499 591	240 000	108 000	9 996	1 128 400	214 320	914 080	137 112	469 428	- 30 163
1 500	320 250	201 016	14 260	521 266	240 000	108 000	9 996	1 178 400	223 820	954 580	143 187	485 003	- 36 263
1 550	330 925	212 016	17 760	542 941	240 000	108 000	9 996	1 228 400	233 320	995 080	149 262	500 578	- 42 363
1 600	341 600	223 016	21 260	564 616	240 000	108 000	9 996	1 278 400	242 820	1 035 580	155 337	516 153	- 48 463
1 650	352 275	234 016	24 760	586 291	240 000	108 000	9 996	1 328 400	252 320	1 076 080	161 412	531 728	- 54 563
1 700	362 950	245 016	28 260	607 966	240 000	108 000	9 996	1 378 400	261 820	1 116 580	167 487	547 303	- 60 663
1 750	373 625	256 016	31 760	629 641	240 000	108 000	9 996	1 428 400	271 320	1 157 080	173 562	562 878	- 66 763
1 800	384 300	267 016	35 260	651 316	240 000	108 000	9 996	1 478 400	280 820	1 197 580	179 637	578 453	- 72 863
1 850	394 975	278 016	38 760	672 991	240 000	108 000	9 996	1 528 400	290 320	1 238 080	185 712	594 028	- 78 963
1 900	405 650	289 016	42 260	694 666	240 000	108 000	9 996	1 578 400	299 820	1 278 580	191 787	609 603	- 85 063
1 950	416 325	300 016	45 760	716 341	240 000	108 000	9 996	1 628 400	309 320	1 319 080	197 862	625 178	- 91 163
2 000	427 000	311 016	49 260	738 016	240 000	108 000	9 996	1 678 400	318 820	1 359 580	203 937	640 753	- 97 263
2 050	437 675	322 016	52 760	759 691	240 000	108 000	9 996	1 728 400	328 320	1 400 080	210 012	656 328	- 103 363
2 100	448 350	333 016	56 260	781 366	240 000	108 000	9 996	1 778 400	337 820	1 440 580	216 087	671 903	- 109 463
2 150	459 025	344 016	59 760	803 041	240 000	108 000	9 996	1 828 400	347 320	1 481 080	222 162	687 478	- 115 563
2 200	469 700	355 016	63 260	824 716	240 000	108 000	9 996	1 878 400	356 820	1 521 580	228 237	703 053	- 121 663
2 250	480 375	366 016	66 760	846 391	240 000	108 000	9 996	1 928 400	366 320	1 562 080	234 312	718 628	- 127 763
2 300	491 050	377 016	70 260	868 066	240 000	108 000	9 996	1 978 400	375 820	1 602 580	240 387	734 203	- 133 863
2 350	501 725	388 016	73 760	889 741	240 000	108 000	9 996	2 028 400	385 320	1 643 080	246 462	749 778	- 139 963
2 400	512 400	399 016	77 260	911 416	240 000	108 000	9 996	2 078 400	394 820	1 683 580	252 537	765 353	- 146 063
2 450	523 075	410 016	80 760	933 091	240 000	108 000	9 996	2 128 400	404 320	1 724 080	258 612	780 928	- 152 163
2 500	533 750	421 016	84 260	954 766	240 000	108 000	9 996	2 178 400	413 820	1 764 580	264 687	796 503	- 158 263
2 550	544 425	432 016	87 760	976 441	240 000	108 000	9 996	2 228 400	423 320	1 805 080	270 762	812 078	- 164 363
2 600	554 017	443 016	91 260	997 033	240 000	108 000	9 996	2 278 400	432 820	1 845 580	276 837	827 653	- 169 380
2 650	557 392	454 016	94 760	1 011 408	240 000	108 000	9 996	2 328 400	442 320	1 886 080	282 912	843 228	- 168 180
2 700	560 767	465 016	98 260	1 025 783	240 000	108 000	9 996	2 378 400	451 820	1 926 580	288 987	858 803	- 166 980
2 750	564 142	476 016	101 760	1 040 158	240 000	108 000	9 996	2 428 400	461 320	1 967 080	295 062	874 378	- 165 780
2 800	567 517	487 016	105 260	1 054 533	240 000	108 000	9 996	2 478 400	470 820	2 007 580	301 137	889 953	- 164 580
2 850	570 892	498 016	108 760	1 068 908	240 000	108 000	9 996	2 528 400	480 320	2 048 080	307 212	905 528	- 163 380
2 900	574 267	509 016	112 260	1 083 283	240 000	108 000	9 996	2 578 400	489 820	2 088 580	313 287	921 103	- 162 180
2 950	577 642	520 016	115 760	1 097 658	240 000	108 000	9 996	2 628 400	499 320	2 129 080	319 362	936 678	- 160 980
3 000	581 017	531 016	119 260	1 112 033	240 000	108 000	9 996	2 678 400	508 820	2 169 580	325 437	952 253	- 159 780
3 050	584 392	542 016	122 760	1 126 408	240 000	108 000	9 996	2 728 400	518 320	2 210 080	331 512	967 828	- 158 580

3 100	587 767	553 016	126 260	1 140 783	240 000	108 000	9 996	2 778 400	527 820	2 250 580	337 587	983 403	- 157 380
3 150	591 142	564 016	129 760	1 155 158	240 000	108 000	9 996	2 828 400	537 320	2 291 080	343 662	998 978	- 156 180
3 200	594 517	575 016	133 260	1 169 533	240 000	108 000	9 996	2 878 400	546 820	2 331 580	349 737	1 014 553	- 154 980
3 250	597 892	586 016	136 760	1 183 908	240 000	108 000	9 996	2 928 400	556 320	2 372 080	355 812	1 030 128	- 153 780
3 300	601 267	597 016	140 260	1 198 283	240 000	108 000	9 996	2 978 400	565 820	2 412 580	361 887	1 045 703	- 152 580
3 350	604 642	608 016	143 760	1 212 658	240 000	108 000	9 996	3 028 400	575 320	2 453 080	367 962	1 061 278	- 151 380
3 400	608 017	619 016	147 260	1 227 033	240 000	108 000	9 996	3 078 400	584 820	2 493 580	374 037	1 076 853	- 150 180
3 450	611 392	630 016	150 760	1 241 408	240 000	108 000	9 996	3 128 400	594 320	2 534 080	380 112	1 092 428	- 148 980
3 500	614 767	641 016	154 260	1 255 783	240 000	108 000	9 996	3 178 400	603 820	2 574 580	386 187	1 108 003	- 147 780
3 550	618 142	652 016	157 760	1 270 158	240 000	108 000	9 996	3 228 400	613 320	2 615 080	392 262	1 123 578	- 146 580
3 600	621 517	663 016	161 260	1 284 533	240 000	108 000	9 996	3 278 400	622 820	2 655 580	398 337	1 139 153	- 145 380
3 650	624 892	674 016	164 760	1 298 908	240 000	108 000	9 996	3 328 400	632 320	2 696 080	404 412	1 154 728	- 144 180
3 700	628 267	685 016	168 260	1 313 283	240 000	108 000	9 996	3 378 400	641 820	2 736 580	410 487	1 170 303	- 142 980
3 750	631 642	696 016	171 760	1 327 658	240 000	108 000	9 996	3 428 400	651 320	2 777 080	416 562	1 185 878	- 141 780
3 800	635 017	707 016	175 260	1 342 033	240 000	108 000	9 996	3 478 400	660 820	2 817 580	422 637	1 201 453	- 140 580
3 850	638 392	718 016	178 760	1 356 408	240 000	108 000	9 996	3 528 400	670 320	2 858 080	428 712	1 217 028	- 139 380
3 900	641 767	729 016	182 260	1 370 783	240 000	108 000	9 996	3 578 400	679 820	2 898 580	434 787	1 232 603	- 138 180
3 950	645 142	740 016	185 760	1 385 158	240 000	108 000	9 996	3 628 400	689 320	2 939 080	440 862	1 248 178	- 136 980
4 000	648 517	751 016	189 260	1 399 533	240 000	108 000	9 996	3 678 400	698 820	2 979 580	446 937	1 263 753	- 135 780

Zdroj: vlastné spracovanie